

Стратегія сталого розвитку України - 2030

Human Rights
Productivity
Rule Of Law
Renewable Resources
Scientific Research
E Government
Development
Inclusive Education
Cultural Space
Economic Activity
Health Care
Information And
Infrastructure
International Cooperation
Security
Regional Development
Justice
De-occupation
Performance
Efficiency
Sectoral Development
Investment
Strategy
Protection Of Rights
Governance
Balanced Production
Ecology
Energy Saving
Law And Order
National Interests
Energy Efficiency
Modernization
Equal Opportunities

Ukraine Development 2030

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ ІМЕНІ В. І. ВЕРНАДСЬКОГО
ФОНД ПРЕЗИДЕНТІВ УКРАЇНИ
СЛУЖБА ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОРГАНІВ
ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ

«Стратегія сталого розвитку України-2030»

Інформаційно-аналітичний бюлетень

Головний редактор збірника

С. В. Полтавець, т. в. о. директора Фонду Президентів України,
канд. політ. наук,
старш. наук. співроб.

Відповідальні за випуск

О. О. Трохименко, наук. співроб. інформаційно-аналітичного відділу
Фонду Президентів України, канд. іст. наук, Л. М. Степченко, молод. наук. співроб.
інформаційно-аналітичного відділу Фонду Президентів України

Інформаційні та аналітичні матеріали підготували

М. Б. Кушнарьова, В. М. Удовик, Л. Г. Дем'яненко, О. О. Трохименко, Є. В. Глушук

Заснований у 2020 р.
Виходить двічі на місяць

Адреса редакції:

НБУВ, пр-т Голосіївський, 3, Київ, 03039, Україна
Тел. (044) 525-54-70
E-mail: fpu@nbuv.org.ua

Передрук – тільки з дозволу редакції

© Національна бібліотека України
імені В. І. Вернадського, 2020

Передрук за погодженням

«Стратегія сталого розвитку України-2030»

Випуск 7

(огляд матеріалів ЗМІ за 24 квітня – 14 травня 2020 р.)

Зміст

Головні новини	4
Аналітичний коментар із онлайн-ЗМІ	7
Другий етап медичної реформи в Україні: робота над помилками	7
Огляд зарубіжних ЗМІ	8
Реалізація ініціатив у межах «Стратегії сталого розвитку-2030»	8
Офіційна інформація	8
Ініціативи регіональних владних структур та громадських організацій	8
Новини із соціальних мереж	8
Експертний погляд	8
Тимчасово окуповані території, учасники бойових дій та тимчасово переміщені особи	8
Офіційна інформація	8
Ініціативи регіональних владних структур та громадських організацій	8
Новини із соціальних мереж	8
Експертний погляд	8
Прогнози	8
Інфографіка	8

Головні новини

Протягом тижнів з 24 квітня до 14 травня 2020 р. сталися такі найголовніші події: з 11 травня послаблено карантин в Україні, який було продовжено до 22 травня; 13 травня ВР України проголосувала за «банківський закон», однак його було заблоковано.

[Верховна Рада у другому читанні та в цілому підтримала законопроект «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення деяких механізмів регулювання банківської діяльності».](#)

За відповідне рішення 13 травня проголосували 270 народних депутатів, повідомляє кореспондент Укрінформу. Цей закон гарантує невідворотність виведення банків з ринку. У випадку, якщо суд визнає незаконним рішення НБУ про виведення банку з ринку, процедура неплатоспроможності або ліквідації банку не припиняється. Отже, продаж активів і розрахунки із вкладниками та кредиторами банку будуть тривати. Фактично, закон дозволяє прибрати «білі плями» в законодавстві, які раніше дозволяли судам реанімувати банки, виведені з ринку через неплатоспроможність. Здатність судів повертати банки «до життя» обмежено в багатьох країнах, у тому числі Євросоюзі.

[Прем'єр-міністр Денис Шмигаль обговорив з канцлером ФРН Ангелою Меркель реалізацію ключових реформ.](#)

Сторони порушили питання медичної реформи, реформи місцевого самоврядування та територіальної організації влади. Тому ми зараз думаємо над можливим коригуванням деяких аспектів реформи. У цьому питанні ми будемо орієнтуватися, у тому числі, й на німецьку медичну систему, яка в умовах сьогодення найкраще у Європі відреагувала на виклики.

[Уряд презентував та схвалив низку антикризових програм.](#)

3 травня на засіданні Кабінету Міністрів України було представлено та ухвалено низку стратегічних програм та оперативних заходів, які націлені на підтримку певних категорій населення та бізнесу.

[Глави МЗС України та Іспанії обговорили пришвидшення підписання Угоди про спільний авіаційний простір.](#)

8 травня відбулася телефонна розмова міністра закордонних справ України Дмитра Кулеби з міністром закордонних справ ЄС і співробітництва Іспанії Аранчою Гонсалес Лая.

[Завдяки підписаній кредитній угоді Україна отримає додаткових 150 млн дол. для підтримки вразливих верств населення.](#)

5 травня 2020 року відбулася церемонія підписання кредитної угоди між Україною та Світовим банком для отримання додаткового фінансування у розмірі 150 мільйонів доларів США в рамках проекту «Модернізація системи соціальної підтримки населення України» для розширення та вдосконалення соціальної допомоги сім'ям з низьким рівнем доходу.

[М. Степанов озвучив перші оцінки про медреформу.](#)

Перші сигнали про другий етап медреформи свідчать про перспективи звільнень медиків і зниження заробітку. Під час аудиту медсистеми України з'явилися дуже тривожні сигнали другого етапу медичної реформи, який стартував із квітня. Про це розповів міністр охорони здоров'я Максим Степанов у суботу, 25 квітня.

[МОЗ готує екстренні заходи через медреформу.](#)

МОЗ відмовиться від системи фінансування лікарень, введеної в рамках другого етапу медреформи. МОЗ готує екстрені заходи фінансування лікарень, в рамках яких з 1 червня воно буде відбуватися за новою системою. Про це заявив у вівторок, 5 травня, міністр охорони здоров'я Максим Степанов.

[У МОЗ пояснили рішення продовжити карантин.](#)

- Як стверджує заступник міністра охорони здоров'я, скасування карантину 11 травня могло б спровокувати колосальне зростання жертв COVID. Головний санітарний лікар і заступник міністра охорони здоров'я Віктор Ляшко пояснив рішення уряду продовжити в Україні карантин до 22 травня, про що стало відомо в ефірі «Свободи слова на ICTV». За його словами, якби карантин скасували з 11 травня, жертв інфекції могло б бути до ста тисяч осіб.

[Мінекономіки має намір реформувати систему держзакупівель ProZorro.](#)

У Мінекономіки мають намір віддати пріоритет у системі державних закупівель ProZorro українським підприємствам. Систему державних закупівель ProZorro в Україні необхідно змінити для надання пріоритету українським підприємствам, про що заявив міністр розвитку економіки, торгівлі і сільського господарства Ігор Петрашко в ефірі одного з телеканалів.

[Заступник Міністра охорони здоров'я Світлана Шаталова повідомила, що кошти на 300 % доплати медикам виділені і вже у регіонах.](#)

Для розрахунків МОЗ України збирало інформацію з обласних департаментів охорони здоров'я про кількість медиків, які працюють із пацієнтами з коронавірусом. На основі цих даних були виділені кошти. Медична субвенція у розмірі 552,8 млн грн була перерахована на місця 16 квітня. Додатково ми зробили наближення з останнього кварталу 2020 р. на квітень у розмірі 241,8 млн грн. Ці кошти надійдуть у регіони сьогодні-завтра.

[Уряд затвердив перспективні плани формування територій громад ще трьох областей.](#)

Кабінет Міністрів України на засіданні 29 квітня затвердив перспективні плани формування територій громад Херсонської, Хмельницької, Луганської областей.

[Т. в. о. міністра енергетики та захисту довкілля Ольга Буславець заявила, що термінове і комплексне вирішення проблем в енергетиці – це питання національної безпеки.](#)

Перший крок, який зробило міністерство – це розробка реального енергетичного балансу, який би враховував і зменшення споживання, і включав би можливості для роботи всієї генерації. Було прийнято баланс, який схвалили, у тому числі Володимир Зеленський і Денис Шмигаль. І ми розробили план антикризових заходів, щоб збалансувати енергетичну галузь. Я хочу заспокоїти всіх, що ми не допустимо ніяких віялових відключень. Уряд і міністерство не допустять, щоб в українців не було світла.

[Уряд розширив можливості програми «Доступні кредити 5–7–9 %».](#)

Уряд підтримав пропозицію Міністерства фінансів уточнити категорію суб'єктів підприємництва, які зможуть стати учасниками програми «Доступні кредити 5–7–9 %» та зняти обмеження щодо максимальної суми кредиту для рефінансування під нульову процентну ставку.

[28 квітня набирає чинності новий закон про фінансовий моніторинг.](#)

28 квітня 2020 р. набирає чинності Закон України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» від 06.12.2019 № 361-IX.

Аналітичний коментар із онлайн-ЗМІ

Є. Глушук,
мол. наук. співроб. інформаційно-аналітичного відділу ФПУ

Другий етап медичної реформи в Україні: робота над помилками

Наболіла тема медичної реформи в Україні загострилася разом з глобальними викликами для всього світу. Пандемія коронавірусу яскраво продемонструвала роль медицини та хто повинен бути найвищою цінністю для держави. Боротьба з COVID-19 оголила багато проблем в охороні здоров'я всього світу, зокрема в Україні.

Трансформація системи охорони здоров'я стосується кожного. Її мета – забезпечити всім громадянам України рівний доступ до якісних медичних послуг та перебудувати систему охорони здоров'я так, щоб у її центрі був пацієнт.

Масштабні зміни в системі охорони здоров'я України почалися у 2018 р. з первинної ланки медичної допомоги. Реформа охопила сімейних лікарів, терапевтів та педіатрів. З'явилася Національна служба здоров'я (НСЗУ), яка виконує функції державного страховика – прозоро платить лікарням за кожного пацієнта відповідно до укладених декларацій, цей принцип має назву «гроші за пацієнтом». Зарплати лікарів первинки зросли в декілька разів, хоча вони залежать від того, як лікарня розпоряджається грошима, адже заклади тепер автономні, і запитання щодо зарплат слід ставити головному лікарю, а не міністру (Тиждень.ua).

Другий етап медичної реформи стартував в Україні 1 квітня і передбачав зміни у фінансуванні вторинної ланки. До неї належать лікарні, які надають спеціалізовані і більш складні послуги – наприклад, при травмах, отруєннях, патологічних станах, вагітності, допомагають відновлюватися після хвороб.

Реформа вторинної ланки передбачала впровадження принципу «гроші ходять за пацієнтом» для лікарень. Тобто фінансується не кількість місць у медзакладі, а кількість пацієнтів, які скористалися послугами лікарні. Оплата залежатиме від результату лікування.

Оплачуватиме послуги Національна служба здоров'я України за встановленими тарифами. Щоб отримати гроші, лікарня повинна надати електронний звіт про надані медичні послуги та обсяги використаних ліків та інших засобів. На це передбачено 72 млрд грн на 2020 р.

У [МОЗ](#) повідомили, що станом на 1 квітня практично всі комунальні медичні заклади (районні, міські, обласні лікарні) країни увійшли в реформу і будуть отримувати кошти за прямим договором з НСЗУ.

Передбачалося, що чим вища якість лікування, тим більше коштів будуть отримувати лікарі за свою роботу. Відповідно, чим більше пацієнтів, тим більше коштів отримає лікарня. Так, обирати медзаклад українці зможуть, незважаючи на реєстрацію ([Західна інформаційна корпорація](#)).

Проте у медичній реформи є як армія палких прихильників, які говорять, що систему охорони здоров'я давно потрібно було змінити, так і противників, які звинувачують экс-міністра охорони здоров'я України Уляну Супрун у знищенні української медицини.

Так, останнім часом міністр охорони здоров'я України Максим Степанов на щоденних брифінгах критикував другий етап медичної реформи й зауважував, що його запровадження призведе до скорочення штату лікарень. Міністр нагадав, що в межах другого етапу медичної реформи лікарні перейшли на іншу систему фінансування – тепер гроші їм виділяє Національна служба охорони здоров'я.

«Під час аудиту було встановлено, що у 984 лікарень є дефіцит. Що це означає? Що у 2020 році вони отримують коштів менше, ніж у 2019 році. Таке зменшення становить від 10 % до 50 %», – розповів М. Степанов.

Як приклад він навів «Центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф» у Запоріжжі. Недофінансування центру цього року, за інформацією М. Степанова, становитиме 67 млн грн.

Міністр також зазначив, що «в зоні особливого ризику недостатнього фінансування» – протитуберкульозна служба, психіатричні лікарні, екстрена медична допомога і спеціалізовані медичні напрями ([ГОРДОН](#)).

Дещо невдоволені змінами і лікарі – так, головлікар Івано-Франківської центральної міської лікарні Т. Масляк розповів, що підтримує медреформу, але через раптовий стрибок цін на медикаменти лікарня все-таки не зможе надавати послуги безкоштовно ([Новое время](#)).

А директор Інституту серця, український кардіохірург Борис Тодуров заявив, що другий етап медичної реформи, який стартував в Україні, надав нового поштовху руйнуванню державної медицини ([ZIK](#)).

Про необхідність зупинити другий етап реформування говорив також лікар-педіатр, письменник і телеведучий Євген Комаровський. На його переконання, доступність медицини стала меншою, а втрата медичних кадрів стала катастрофічною ([Західна інформаційна корпорація](#)).

Ця ситуація змусила Президента України Володимира Зеленського втрутитися в ситуацію. В. Зеленський заявив, що не може допустити другий етап медичної реформи в її нинішньому вигляді і звернувся до уряду і Верховної Ради в терміновому порядку переглянути медичну реформу.

«Фейсбук, інстаграм і мій робочий стіл заповнені зверненнями лікарських колективів з усіх куточків нашої країни. Усі вони стосуються

другого етапу медичної реформи. Зазвичай ми звертаємося до лікарів за допомогою. Сьогодні про допомогу благають наші лікарі. Знаєте, від перших днів президентства я отримую абсолютно полярну інформацію. Одні запевняють, що реформа – панацея, інші – що це смерть. Нам була потрібна неупереджена та об'єктивна оцінка. Не диванних експертів, а топових вітчизняних медиків. Ми створили робочу групу, куди ввійшли академіки, професори та заслужені лікарі нашої країни. Вони спільно з новим керівництвом МОЗу проаналізували стан речей. Правда полягає в тому, що реформа має як великі плюси, так і очевидні мінуси», – сказав В. Зеленський.

Він наголосив, що нинішнє завдання – «зберегти всі позитивні моменти та терміново виправити помилки». Зокрема, через новий механізм фінансування може бути звільнено близько 50 тис. медиків та закрито 332 лікарні в Україні. Майже тисяча лікарень отримає набагато менше грошей, ніж у минулому році. Під загрозою опинились екстрена медична допомога, багатопрофільні лікарні, онкоцентри, госпіталі ветеранів, більшість дитячих лікарень, психіатрична та туберкульозна служби.

Глава держави закликав міністра охорони здоров'я, голову профільного комітету Верховної Ради та головного санітарного лікаря України невідкладно запропонувати шляхи вирішення цих питань.

«Нам потрібне не згортання реформи, а її покращення. Визнання помилок та їхнє виправлення. Я впевнений, що глобальна вимога одна, і вона дуже проста: реформою мають бути задоволені і пацієнти, і медики всіх рівнів», – зазначив Президент ([Цензор.НЕТ](#)).

Міністр охорони здоров'я М. Степанов запевнив, що МОЗ не збирається згортати медреформу, а буде виправляти помилки планування.

«Процес, який стартував з 1 квітня, важко назвати реформою, він призвів до того, щоб закрити 332 лікарні. Ми не допустимо такої несправедливості. Наша команда працює над тим, щоб змінити ситуацію. Це не означає що ми збираємося припинити реформу. Її потрібно істотно змінити, враховуючи помилки», – сказав міністр.

М. Степанов зазначив, що МОЗ розробить справедливі тарифи на 2021 р. ([Інтерфакс-Україна](#)).

Зокрема, Міністерство охорони здоров'я України планує ввести такі зміни:

– усі заклади охорони здоров'я, які надають спеціалізовану та високоспеціалізовану медичну допомогу, отримують фінансовий ресурс з державного бюджету не менше, ніж у 2019 р.;

– з 1 червня за Державною програмою медичних гарантій будуть додатково фінансуватися нові пакети (первинна медична допомога; екстрена медична допомога; гострий інфаркт міокарда; гострий мозковий інсульт у стаціонарних умовах; а також чотири пакети для лікування COVID-19);

– з 1 липня буде підвищена заробітна плата медикам (на це потрібно додатково 11 млрд грн);

– з 11 травня почнеться детальна експертиза всієї медичної інфраструктури, щоб визначити спроможність та ефективність госпітальної мережі;

– з 11 травня МОЗ розпочинає розробку і затвердження нових державних стандартів надання медичної допомоги із залученням науковців та провідних фахівців галузі;

– з 2021 р. будуть функціонувати нові медичні тарифи, які будуть ґрунтуватись на ринкових заробітних платах для працівників галузі та якісних стандартах надання медичних послуг (ZN.UA).

Голова Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування М. Радущкий заявив, що перед керівництвом держави сьогодні стоїть завдання зберегти плюси реформи и терміново виправити помилки.

«Отже, перша помилка, яку ми негайно починаємо виправляти – це недостатнє фінансування. В умовах дефіциту фінансування жодна реформа не матиме успіху! Тому Комітет здоров'я нації наполягає на необхідності збільшення фінансування системи охорони здоров'я наступного року вдвічі – до 6 % ВВП. Процес формування бюджету 2021 року вже розпочався, і ми закликаємо уряд і парламент переглянути розмір фінансування медицини.

Що ж стосується цього року, то в умовах кризи в економіці та пандемії найбільш пріоритетним є питання збереження медичних кадрів та медичних установ. Тому ми вносимо зміни до Закону “Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення”, що дозволить усім медичним закладам отримати фінансування на рівні не меншому, ніж у 2019 році. Додатково за рахунок пакетів медичних гарантій будуть фінансуватись екстрена медична допомога, лікування коронавірусної інфекції, інфарктів та інсультів.

Друге наше завдання – вже сьогодні терміново підтримати всіх наших медичних працівників. Адже всі вони перебувають на передовій боротьби з коронавірусною інфекцією! Уряд додатково знайде понад 11 млрд грн на зарплати медиків. Для багатьох категорій медичних працівників підвищення сягне 50 %. Ми як законодавці зробимо все можливе, щоб зміни до бюджету були максимально швидко затверджені. І підвищення зарплат відбулось у заплановані терміни!

Третє завдання – ми негайно починаємо процес внесення змін до законодавства, які дозволять МОЗу розробити та затвердити національні протоколи лікування та стандарти якості. Саме на основі національних протоколів та стандартів будуть розраховуватись тарифи пакетів медичних послуг. І вже з наступного року наші медичні заклади почнуть отримувати від держави за надані пацієнтам послуги рівно стільки, скільки ці послуги реально коштують на ринку, а не як вони коштують зараз.

І четвертий напрямок – збільшуючи фінансування, ми повинні одночасно і підвищувати рівень відповідальності медичних закладів перед

пацієнтами. Вирішити цю проблему допоможе система страхування відповідальності лікарів. У багатьох країнах світу страхування професійної відповідальності медичних працівників є обов'язковим. І, на думку Комітету, запровадження такої системи в Україні має стати частиною медичної реформи» – заявив М. Радущий ([Інтерфакс-Україна](#)).

Однак колишня очільниця Міністерства охорони здоров'я У. Супрун назвала зміни в медреформі боягузливим кроком у минуле. Вона заявила, що головна мета таких дій влади – сподобатись українцям, зокрема медикам, але при такому підході справжня трансформація системи охорони здоров'я не може бути втілена.

Колишня очільниця МОЗ додала, що і Президент В. Зеленський, і нардеп М. Радущий, і міністр охорони здоров'я М. Степанов захищають виключно власні політичні інтереси та прагнуть зберегти свої позиції серед медичної еліти та фармацевтичної мафії.

На думку У. Супрун, нова медреформа В. Зеленського полягає в тому, що медикам пропонують зрівнялівку і рабство, а пацієнтам – страх, страждання і смерть ([Ракурс](#)).

Проти трансформації медичної реформи висловилась і член парламентського Комітету здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування, екзаступниця міністра охорони здоров'я О. Стефанишина. «Президент України Володимир Зеленський разом із міністром Степановим скасовує медичну реформу. Скасовується принцип “гроші ходять за пацієнтом”, і країну штовхають назад у минуле, до формули “гроші ходять за головним лікарем”, – сказала вона.

На думку О. Стефанишиної, якщо уряд підтримає постанову про зміни в реформі й відкат до так званого історичного фінансування, то українці найближчим часом не побачать реформи охорони здоров'я ([Цензор.НЕТ](#)).

Проте більшість усе ж таки підтримує ініціативу влади щодо перегляду та коригування медичної реформи. Наприклад, політична партія «Опозиційна платформа – За життя» офіційно заявила, що зупинка медичної реформи Порошенка – Супрун – це перемога медиків, опозиції і здорового глузду.

«“Опозиційна платформа – За життя” вважає рішення керівництва Міністерства охорони здоров'я своєї безумовною перемогою. З перших днів обговорення антинародного експерименту над медициною опозиція виступала його головним критиком. Ще в лютому 2018 року опозиційні депутати оскаржили так звану медичну реформу в Конституційному Суді. Вважаємо, що зупинка медреформи – це лише перший крок до перегляду всього антинародного і руйнівного курсу, яким вели країну останні шість років», – ідеться в заяві ([112.ua](#)).

Також погодився с коригуванням медичної реформи нардеп і голова депутатської групи «Довіра» О. Кулініч. «Дуже добре, що у керівництва МОЗ нарешті з'явилось розуміння допущених під час реформи помилок... Ключова теза в заяві міністра – що цьогоріч усі медичні заклади мають

отримати фінансування не менше, ніж торік. Бо на другому етапі медичної реформи, який стартував 1 квітня, було визначено, що кошти отримають лише ті заклади, які уклали договори з НСЗУ, і лише за ті послуги, які знову ж таки затвердить НСЗУ. Усі медичні заклади, окрім тих, що були визначені як опорні (щодо механізму визначення цих закладів опорними – теж багато запитань) були зовсім не готові до такої системи фінансування. Тож чекаємо від МОЗ змін до відповідних нормативно-правових актів, які пообіцяв міністр», – заявив О. Кулініч ([Сьогодні](#)).

Щодо змін у медичній реформі висловився і колишній заступник міністра охорони здоров'я, лікар-хірург у Національному інституті хірургії та трансплантології ім. А. А. Шалімова НАМН України М. Загрійчук, заявивши, що рішення відкоригувати медреформу викликало позитивні відгуки в медичному співтоваристві. «Заява Президента та міністра викликала схвальні відгуки в медичній спільноті, оскільки лікарі без роботи або закриті медичні заклади – це не реформа! Важливо вчасно виправляти помилки, це не відміна, це правильні кроки щодо вдосконалення реформи, яка має на меті досягнення таких цілей:

1. Покращення якості допомоги.
2. Покращення доступності допомоги.
3. Збільшення зарплати людям, які працюють у системі охорони здоров'я», – написав М. Загрійчук ([Сьогодні](#)).

Отже, медична реформа на сьогодні в умовах пандемії коронавірусу є, як ніколи ,актуальною та надважливою. Дуже важливо вчасно визнати помилки і зробити «роботу над помилками». Медреформа справді повинна поліпшити життя як пацієнтів, так і лікарів. Проте доведеться шукати баланс. Лікарня не може бути ефективною з тією самою кількістю палат і персоналу. Тому залишити всіх на посадах і підняти їм зарплати – не вийде. І лише за таких умов українці зможуть нормально лікуватися. Бо завдання медичної системи – робити пацієнтів здоровими, а не утримувати медпрацівників. А завдання міністерства – не гратися в популізм, а допомогти лікарням і місцевій владі пережити турбулентність. Думаю, медична реформа має бути адаптована до українських реалій, а найкращим показником реформи стане те, що люди почнуть отримувати якісні медичні послуги та жити довше.

Огляд зарубіжних ЗМІ

[\(The Washington Post\)](#)

Проблемна система охорони здоров'я в Україні не витримує боротьбу з COVID-19, хоча в Україні зафіксовано порівняно низьку кількість випадків – 15 648 інфікованих та 408 летальних випадків.

Чернівці: медичні працівники в саморобних захисних масках та костюмах, їхнє взуття обгорнуте пластиковими пакетами. Медичний заклад, розрахований на 150 пацієнтів, наразі проводить лікування 250 осіб. Відсутність систем фільтрації змушує медиків проводити аутопсії на вулиці, під деревами, а не в лікарняному морзі.

[\(The Washington Post\)](#)

Після тижнів суперечок українські законодавці в середу фактично заблокували спроби потужного олігарха повернути собі контроль над своїм колишнім банком, у такий спосіб потенційно розблокувавши можливість надання 5-мільярдного кредитного пакета від Міжнародного валютного фонду.

Новий закон спрямований проти одного з наймогутніших українських олігархів Ігоря Коломойського, співвласника Приватбанку, найбільшого позичальника у країні, націоналізованого у 2016 р. після того, як із нього зникли 5,5 млрд дол. активів.

Судовий позов І. Коломойського, який прагне повернути Приватбанк, триває. Але закон, прийнятий у середу, відомий в Україні як «антиколомойський закон», робить для нього неможливим відновлення контролю над банком. Новий закон покликаний запобігати спробам колишніх власників банків, націоналізованих після визнання їх неспроможними, повернути активи.

Згідно з підрахунками уряду, економічна криза, спричинена наслідками COVID-19, загрожуватиме Україні скороченням ВВП майже на 5 %. Україні відчайдушно потрібне фінансування МВФ для боротьби з пандемією та перезавантаження економіки.

[\(Gazeta Wyborcza\)](#)

У квітні з'явилася інформація, що Президент В. Зеленський запропонував М. Саакашвілі посаду віце-прем'єр-міністра з питань реформи. Але для його схвалення в парламенті потрібно було знайти 226 голосів. Навіть у пропрезидентській партії «Слуга народу» кандидатура колишнього президента Грузії для багатьох стала несподіванкою і була погано сприйнята деякими депутатами. Ці депутати побоювалися, що він занадто неконтрольований і конфліктний.

М. Саакашвілі намагався переконати депутатів під час особистої зустрічі з членами фракції, але це не вдалося. Цікаво, що сам Президент не намагався переконати людей зі своєї партії, як це було раніше під час важливих голосувань.

Грузино-український політик також зустрівся з депутатами від опозиційного «Голосу», які могли підтримати його кандидатуру, як і «Батьківщина» Ю. Тимошенко. Але був ризик, що підтримки забракне.

На початку травня з'явилася інформація, що для М. Саакашвілі готується інша посада. Національна рада реформ – забутий консультативний орган, створений під час президентства Петра Порошенка, досі не використовувався В. Зеленським.

Раніше він призначався для обговорення планів змін у країні. Його очолював Президент, а заступником був голова його адміністрації. Однак голови виконавчого комітету не було, ним керували колективно (представник уряду, Президента та парламенту). Тепер В. Зеленський є головою Ради, а заступником голови – А. Єрмак. Для М. Саакашвілі створено посаду голови виконкому (він також має заступника). Д. Арахамія, лідер фракції «Слуги народу», вважає, що Саакашвілі буде легше здійснити реформи через Раду, ніж в уряді.

У зв'язку з призначенням М. Саакашвілі Грузія викликала свого посла в Україні для консультацій. За даними Міністерства закордонних справ, «призначення стратегічним партнером особи, яка засуджена і перебуває в розшуку грузинськими органами юстиції, викликає питання».

При цьому запевнили, що Тбілісі не має наміру розривати дипломатичні взаємини з Києвом.

Реалізація ініціатив у межах «Стратегії сталого розвитку-2030»

Офіційна інформація

Уряд презентував та схвалив низку антикризових програм ([Урядовий портал](#)).

3 травня на засіданні Кабінету Міністрів України було представлено та ухвалено низку стратегічних програм та оперативних заходів, які націлені на підтримку певних категорій населення та бізнесу.

Міністр розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства Ігор Петрашко:

Серед ключових галузей – будівництво доріг та транспортної інфраструктури. Сюди планується залучити 154 тис. робочих місць. У сферу благоустрою – 150 тис. робочих місць. 85 тис. робочих місць – у сільське господарство. Урядом пропонується залучати людей через державні комунальні підприємства, державні субвенції, пряму підтримку бізнесу грошима.

Прем'єр-міністр Денис Шмигаль:

На 216 тис. робочих місць уже є джерела фінансування. Сьогодні, маючи 490 тис. офіційно зареєстрованих безробітних, говоримо про те, що статистика зменшення їхньої кількості продемонструє ефективність цього урядового плану або, якщо він неефективний, ми будемо також бачити це у статистиці і будемо мати змогу оперативно реагувати.

(...).

Дуже важливо завершити її швидко, бажано цього року. Не хочеться перетворити реформу і підвищення ефективності в довгий багаторічний процес. Нас цікавить якісний результат: якісний сервіс, якісна робота служби. Про це також ішлося під час перемовин з послами країн-сусідів і тих донорів, які допомагають упроваджувати структурні реформи, у тому числі, й на митниці.

В. о. міністра енергетики та захисту довкілля Ольга Буславець:

Перший крок, який було зроблено – це реальний енергетичний баланс. Це дає можливість забезпечити стабільну роботу для всіх видів генерації. Цільові завдання, які стоять на порядку денному вже сьогодні – забезпечити збут вугілля та повернути 25 тис. шахтарів на роботу вже в цьому місяці. Друге – це забезпечити стабільну ціну на електричну енергію для електроємних споживачів.

План урядового Антикризового енергетичного штабу при КМУ має також вирішити проблему накопичення боргів перед «Енергоатомом», які були сформовані в попередні роки.

Прем'єр-міністр Денис Шмигаль подякував народним депутатам за підтримку цього плану і вкотре наголосив, що ціна на електроенергію для населення в цьому році залишається незмінною – 1,68 грн за 1 кВт.

Міністр фінансів Сергій Марченко представив комплексний план заходів із реформування та розвитку митних органів, який складається з трьох ключових напрямів.

Перший – функціональний. Він забезпечує контроль держави на всіх етапах діяльності митниці і зменшує корупційні ризики. Основні маркери – це зменшення впливу людського фактору та цифровізація.

Другий напрям – мотиваційний. Митниця має перестати асоціюватися у людей та бізнесу з корупційним монстром. На 30–40 % будуть оновлені кадри. Буде проведена процедура оцінки доброчесності митників. При цьому ми чітко визначимо всі питання щодо зарплат та бонусів. І тут усе буде прозоро. Третій напрям – сервісний. Максимальна прозорість та ясність правил за найкращими практиками західних країн. Строк реалізації всіх заходів – до вересня 2020 р.

Прем'єр-міністр Денис Шмигаль обговорив з канцлером ФРН Ангелою Меркель реалізацію ключових реформ (Урядовий портал).

Сторони порушили питання медичної реформи, реформи місцевого самоврядування та територіальної організації влади. Тому ми зараз думаємо над можливим коригуванням деяких аспектів реформи. У цьому питанні ми будемо орієнтуватися, у тому числі, й на німецьку медичну систему, яка в умовах сьогодення найкраще у Європі відреагувала на виклики.

Реформа децентралізації перебуває на фінальній стадії. Із 1400 запланованих до створення об'єднаних територіальних громад 1060 – уже сформовано. На кожному засіданні уряд затверджує перспективні плани областей.

Основне завдання уряду – створити потужне місцеве самоврядування та сучасну систему органів виконавчої влади. Більшість українців підтримують цю реформу, і ми не звернемо з цього шляху. У жовтні мають відбутися вибори вже на основі нового територіально-адміністративного устрою.

Канцлер ФРН Ангела Меркель, у свою чергу, запропонувала підтримку в цьому процесі та визначила спеціального радника, що буде надавати консультативну допомогу.

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль: Уряд направить дивіденди Нафтогазу на «Велике будівництво» та осучаснення приймальних відділень (Урядовий портал).

Уряд запускає проект із будівництва та реконструкції 210 приймальних відділень по всій Україні на суму щонайменше 6 млрд грн, зокрема, за рахунок коштів НАК «Нафтогаз України».

З 11 травня розпочнеться перший етап зняття карантинних обмежень. Тому вкрай важливо, аби до цього часу бізнес був готовим до роботи в нових умовах.

Акцентую тут увагу міністра охорони здоров'я та головного санітарного лікаря, що дуже важливо дослухатись до порад, які надходять від бізнесу та людей, щоб усе було правильно організовано.

Уряд продовжує вжиття заходів з підтримки соціально вразливих верств населення та бізнесу, які найбільше постраждали від коронавірусу.

Тепер ФОПи першої та другої групи зможуть отримати фінансову допомогу на дітей (віком до 10 років). Така підтримка буде діяти під час карантину та протягом одного місяця після його завершення. Минулого тижня всім пенсіонерам, які отримують менше 5 тис. грн, було виплачено по 1 тис. грн підтримки. Також із травня ми розпочали індексацію пенсій.

Окремо очільник уряду зупинився на програмі «Велике будівництво», на реалізацію якої лише в дорожнє будівництво закладено понад 100 млрд грн. Крім того, на розбудову соціальної інфраструктури передбачаються направити кошти ДФРР.

Прошу Мінфін забезпечити, щоб кошти з ДФРР пішли в регіони якомога швидше. Давайте не будемо затягувати цей процес на липень – вересень, тому що більшість об'єктів – це школи і дитсадочки. Важливо, щоб будівництво тривало вже. До 1 вересня об'єкти освітньої інфраструктури мають бути якісно завершеними. Це дуже важливо.

Однозначно, соціальна інфраструктура вимагає комплексних змін. Особливо це стосується медицини. Ідеться про реконструкцію і наповнення обладнанням 210 приймальних відділень опорних лікарень за єдиними стандартами по всій Україні.

Частина коштів, отримана від нашого найбільшого платника податків НАК «Нафтогаз», піде на будівництво та реконструкцію приймальних відділень по всій Україні. Ми говоримо про проект на суму щонайменше 6 млрд грн.

Україні потрібна якісна та оновлена медицина. Ми не зупиняємо медичну реформу. Ми говоримо про продовження і її реалізацію з корективами, які вніс коронавірус. Ми не хочемо втрачати жодного лікаря.

Також глава уряду зацентрував на проблемі з виплатами 300 % надбавок медикам, які борються з COVID-19, доручивши міністру охорони здоров'я взяти це питання під особистий контроль.

Кошти перераховані в регіони. Їх достатньо. Не всі департаменти охорони здоров'я спрацювали правильно. Головам ОДА доручаю провести службове розслідування щодо нарахування 300 % доплати медикам, які борються з коронавірусом.

Міністр охорони здоров'я Максим Степанов:

Сьогодні до кінця дня остаточний варіант цього документа буде оприлюднено на офіційному сайті МОЗ.

Завдяки підписаній кредитній угоді Україна отримає додаткових 150 млн дол. для підтримки вразливих верств населення ([Урядовий портал](#)).

5 травня 2020 р. відбулася церемонія підписання кредитної угоди між Україною та Світовим банком для отримання додаткового фінансування у розмірі 150 млн дол. США в рамках проекту «Модернізація системи соціальної підтримки населення України» для розширення та вдосконалення соціальної допомоги сім'ям з низьким рівнем доходу.

Серед учасників церемонії були: представники Світового банку, зокрема, в. о. директора Світового банку у справах Білорусі, Молдови та України А. Кремер, міністр соціальної політики М. Лазебна, міністр фінансів С. Марченко. Завдяки підписаній кредитній угоді Україна отримає, зокрема, 50 млн дол. для підтримки вразливих верств населення в період епідемії COVID-19 та 100 млн дол. для поліпшення рівня соціального захисту найбільш вразливих категорій населення.

50 млн дол. для посилення соціальної підтримки населення під час заходів, спрямованих на подолання пандемії COVID-19, які Україна може отримати вже у травні цього року, будуть спрямовані на підтримку найбільш незахищених категорій населення. Також за рахунок цих коштів на час карантину буде підвищено розмір субсидії і встановлено особливі умови призначення цього виду підтримки тим, хто через карантин втратив роботу.

Кошти, що надаються як додаткове фінансування для проекту «Модернізація системи соціальної підтримки населення України», який впроваджується Мінсоцполітики за підтримки Світового банку з 2014 р., будуть перераховуватися до Державного бюджету України за умови забезпечення урядом підвищення ефективності та адресності державної підтримки вразливих верств населення, впровадження додаткових соціальних послуг та послуг з активації до працевлаштування для працездатних одержувачів соціальної допомоги з метою подолання бідності.

При цьому передбачається вдосконалення програми допомоги малозабезпеченим сім'ям з метою сприяння всебічному та справедливому охопленню вразливих верств населення, здійснення заходів для зниження залежності одержувачів від соціальних виплат, забезпечення підвищення адресності програми житлових субсидій та інші заходи, покликані забезпечити ефективність соціальної підтримки та покращення якості життя населення.

Очікується, зокрема, що інтеграція програм виплат соціальної допомоги із соціальними послугами спростить систему, зменшить соціальне відчуження бідних домогосподарств, покращить вплив виплат на бідні домогосподарства, зменшить фіскальний тиск та запобігатиме виникненню залежності від соціальної допомоги.

Мінекономіки має намір реформувати систему держзакупівель ProZorro ([Кореспондент](#))

У Мінекономіки мають намір віддати пріоритет у системі державних закупівель ProZorro українським підприємствам.

Систему державних закупівель ProZorro в Україні необхідно змінити для надання пріоритету українським підприємствам, про що заявив міністр розвитку економіки, торгівлі і сільського господарства І. Петрашко в ефірі одного з телеканалів.

«Питання реформи ProZorro. У нас система локалізації не працює. Система абсолютно дивна, коли 660 млрд грн замовлень через ProZorro, у тому числі держзакупівель, не має жодної пріоритетності для українських підприємств. Це важливо, і це буде імплементовано», – сказав міністр.

За його словами, багато країн переносять виробництво з Китаю.

«Є унікальна можливість локалізувати і перевести багато виробництв – фармацевтика, агропромисловий комплекс... і побудувати ці ланцюжки вже в Україні», – заявив глава відомства.

І. Петрашко також зазначив, що уряд має намір захищати українські підприємства в площині міжнародної торгівлі.

«Потім – адекватна реакція і підтримка українських підприємств на міжнародній арені через більш скрупульозну увагу до антидемпінгових розслідувань. У нас найменша кількість антидемпінгових розслідувань у світі», – заявив міністр

У МОЗ пояснили рішення продовжити карантин ([Корреспондент](#))

Як стверджує заступник міністра охорони здоров'я, скасування карантину 11 травня могло б спровокувати колосальне зростання жертв COVID. Головний санітарний лікар і заступник міністра охорони здоров'я Віктор Ляшко пояснив рішення уряду продовжити в Україні карантин до 22 травня, про що стало відомо в ефірі «Свободи слова на ICTV». За його словами, якби карантин скасували з 11 травня, жертв інфекції могло б бути до ста тисяч осіб. «Ми не можемо сьогодні відпустити всю країну повністю з карантину, оскільки маємо кілька прогнозів. Відповідно до одного з них, якщо скасувати всі обмеження 11 травня, то можна отримати до 100 тис. летальних випадків», – заявив В. Ляшко. Заступник міністра каже, що в МОЗ вирішили поступово балансувати між відновленням економіки і протиепідеміологічними заходами. «Втрати економіки від двох-трьох місяців перебування країни на карантині не можна порівняти із втратами людських життів, які можуть бути в країні в разі, якщо уряд не буде реагувати», – додав санлікар. Як повідомлялося, уряд на позачерговому засіданні в понеділок, 4 травня, продовжив карантин до 22 травня. Перед цим карантин планували скасувати 11 травня.

Кабмін хоче провести масову амністію ув'язнених через коронавірус ([Корреспондент](#))

У разі прийняття відповідного закону, звільненню підлягатиме майже кожен десятий в'язень. Уряд пропонує провести масштабну амністію у

зв'язку з епідемією коронавірусу на території України. Відповідний законопроект № 3397 «Про амністію засуджених» оприлюднений на сайті парламенту. У супровідних документах до законопроекту проведення амністії обґрунтовується необхідністю зменшити кількість осіб в установах виконання покарань, щоб не допустити виникнення і поширення гострої респіраторної хвороби COVID-19. Відзначається, що в разі прийняття законопроекту підлягають звільненню 3009 осіб. Документ передбачає оголошення амністії для найбільш незахищеної і вразливої соціальної категорії засуджених. Зокрема, згідно із законопроектом, під амністію потрапляють неповнолітні і жінки, а також чоловіки, які мають дітей віком до 16 років або дітей-інвалідів, особи з інвалідністю першої, другої і третьої груп, хворих на туберкульоз, онкологічні захворювання. Законопроект пропонує амністувати осіб, які досягли пенсійного віку, учасників бойових дій, захисників незалежності, суверенітету і територіальної цілісності України. Станом на 1 квітня 2020 р. в установах виконання покарань відбували покарання 32 тис. 942 людини. Раніше повідомлялося, що Україна увійшла в топ-країн з найбільшою кількістю ув'язнених. Рівень ув'язнення в Україні вищий за середній показник по Європі – 125,7 ув'язнених на 100 тис. жителів. Нагадаємо, у Чернівецькому СІЗО група в'язнів влаштувала бунт після того, як стало відомо, що в установу потрапив чоловік, заражений коронавірусною інфекцією.

Уряд призначив керівників ДПС та Держаудитслужби ([Урядовий портал](#)).

Кабінет Міністрів України зробив низку кадрових призначень:

Кабінет Міністрів України на своєму черговому засіданні 29 квітня призначив Олексія Любченка головою Державної податкової служби України та Геннадія Пліса – головою Державної аудиторської служби України.

Крім того, уряд підтримав кандидатуру Євгена Олейнікова на посаду заступника голови Державної податкової служби України.

Відповідні кандидатури були запропоновані Міністерством фінансів України. З ними будуть укладені контракти на проходження державної служби.

Зазначимо, що, згідно з Постановою КМУ № 290 від 22 квітня 2020 р. «Про деякі питання призначення на посади державної служби на період дії карантину, установленого з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2» затверджується порядок призначення на посади державної служби на період дії карантину.

Відповідно до цього, на період дії карантину та протягом 30 днів із дня його відміни діє певний механізм добору на вакантні посади державної служби.

Зокрема, міністерства та інші центральні органи виконавчої влади мають забезпечити у двомісячний термін після відміни карантину оголошення конкурсів на посади державної служби.

Уряд погодив зміни, які розблокують використання кредиту від Республіки Польща ([Міністерство фінансів України](#)).

Україна отримає дешеві фінансові ресурси для розбудови прикордонної дорожньої інфраструктури та облаштування пунктів пропуску українсько-польського кордону. 29 квітня уряд погодив внесення змін до Податкового та Митного кодексів України, які розблокують використання кредиту 100 млн євро від Республіки Польща. Кошти залучаються під 0,15 % річних на 30 років.

Кредитний договір між урядами України та Республіки Польща набрав чинності ще у квітні 2016 р., проте через складнощі з виконанням польськими підприємствами контрактів, замовниками за якими є Укравтодор, служби автомобільних доріг у Львівській та Волинській областях, Державна фіскальна служба (правонаступник – Державна митна служба), зокрема, із ввезенням і закупівлею на території України необхідних товарів, вибірка кредиту становила лише 5,8 млн євро.

Погоджені зміни уточнюють перелік операцій, товарів, що звільняються від оподаткування податками, сплати митних платежів на території України в рамках реалізації відповідного договору між урядами двох країн.

У рамках договору Укравтодор отримає 68 млн євро (розбудова дорожньої інфраструктури на підходах до шести пунктів пропуску на українсько-польському державному кордоні), ДМС – 25 млн євро (облаштування п/п «Шегені», «Краківець», «Рава-Руська»), АДПСУ – 7 млн євро (реконструкція семи відділів прикордонної служби).

У березні попри валютні коливання ситуація з погашенням держборгу контрольована, – Мінфін ([Міністерство фінансів України](#)).

Колівання на валютному ринку продовжують впливати на стан державного боргу України. За даними Національного банку, девальвація гривні по відношенню до дол. США у березні 2020 р. становила 12,4 %. На цьому фоні в березні 2020 р. сукупний державний та гарантований державою борг України в еквіваленті в національній валюті зріс на 10,1 % до 2255,5 млрд грн, а в еквіваленті в іноземній валюті зменшився на 3,6 % до 80,38 млрд дол. США.

Оголошення пандемії COVID-19 та очікування можливої рецесії світової економіки не могли не позначитись на активності інвесторів на ринку капіталів. У березні Міністерство фінансів із п'яти запланованих провело три аукціони з розміщення ОВДП, за підсумками яких на фінансування державного бюджету було залучено 33 млрд грн.

Кошти залучалися переважно в іноземній валюті, але за низькими ставками. На останньому аукціоні, який відбувся 24 березня, середньозважені ставки дохідності за номінованими в дол. США та євро ОВДП з терміном обігу 3 місяці та 1,2 роки становили 3 % та 2,22 % відповідно. Дохідність шестимісячних облігацій, номінованих у гривні, на аукціоні 3 березня становила 9,9 %.

За звітний період витрати з погашення державного боргу становили 9,6 млрд грн, у тому числі Україна погасила кредит у розмірі 200 млн канадських доларів (141,8 млн дол. США), який був виданий Канадською експортною агенцією у 2015 р. Кредит було залучено строком на 5 років за ставкою 1,43 % для стабілізації економіки України.

Видатки державного бюджету з обслуговування державного боргу становили 20,1 млрд грн.

З метою забезпечення стабільності державних фінансів серед зовнішніх джерел фінансування пріоритетом для Міністерства фінансів залишається співпраця з міжнародними фінансовими організаціями та країнами-партнерами.

За детальною інформацією щодо стану державного та гарантованого державного боргу України в березні 2020 р. та інших періодах можна ознайомитись на офіційному сайті Міністерства фінансів за [посиланням](#).

Україна отримає від Світового Банку 135 мільйонів доларів ([Міністерство фінансів України](#)).

Відповідне рішення сьогодні – 28 квітня 2020 р. – прийняла Рада директорів банку.

Кошти будуть спрямовані на додаткове фінансування Проекту «Поліпшення охорони здоров'я на службі у людей», який реалізовується в Україні за підтримки Світового банку з 2015 р.

Передбачається, що 35 млн дол. із цієї суми буде спрямовано на заходи посилення захисту населення та протидії поширенню епідемії COVID-19.

Іншу частину коштів буде використано на закупівлю сучасного обладнання для відділень екстреної (невідкладної) медичної допомоги та посилення спроможності лікарень надавати якісну допомогу при інсультах у регіонах України, а також на інші заходи в рамках упровадження реформи системи охорони здоров'я та зміцнення потенціалу Національної служби охорони здоров'я України.

В. о. директора Світового банку у справах Білорусі, Молдови та України Алекс Кремер:

Це додаткове фінансування допоможе Україні в оновленні приблизно 40 відділень екстреної медичної допомоги та інсультних відділень, забезпечуючи можливість лікарням проводити складні медичні процедури із використанням високотехнологічного обладнання та відповідних протоколів лікування.

28 квітня набирає чинності новий закон про фінансовий моніторинг (Урядовий портал).

28 квітня 2020 р. набирає чинності Закон України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» від 06.12.2019 № 361-IX.

Новий закон направлений на:

- реалізацію рекомендацій групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF);
- імплементацію в законодавство України вимог Директиви (ЄС) 2015/849 Європейського парламенту та Ради «Про запобігання використанню фінансової системи для відмивання грошей та фінансування тероризму» та Регламенту (ЄС) 2015/847 «Про інформацію, що супроводжує перекази», які обов'язкові для впровадження членів Європейського Союзу та країн, які мають намір отримати членство у Європейському Союзі;
- виконання зобов'язань, узятих на себе Україною при підписанні Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, ратифікованою Законом України від 16 вересня 2016 р.;
- упровадження рекомендацій зазначених у Звіті експертів Комітету Ради Європи MONEYVAL, наданих за результатами п'ятого раунду взаємної оцінки України у сфері протидії відмиванню коштів/фінансуванню тероризму, який затверджений на 55-му Пленарному засіданні MONEYVAL;
- виконання зобов'язань, визначених Меморандумом про взаєморозуміння між Україною та Європейським Союзом, ратифікованим Законом України «Про ратифікацію Меморандуму про взаєморозуміння між Україною як Позичальником та Європейським Союзом як Кредитором і Кредитної угоди між Україною як Позичальником, Національним банком України як Фінансовим агентом Позичальника та Європейським Союзом як Кредитором».

Законом визначені комплексні зміни законодавства, які полягають у такому:

- закладається основа для можливості здійснення суб'єктами первинного фінансового моніторингу (СПФМ) дистанційної верифікації клієнтів, що є особливо актуальним в умовах поширення на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2;
- зменшується з 17 до чотирьох кількість ознак фінансових операцій, про які СПФМ зобов'язані обов'язково повідомляти Держфінмоніторинг. Таким чином, СПФМ обов'язково інформуватимуть про фінансові операції, пов'язані з готівкою, переказом коштів за кордон, публічними діями та клієнтами з держав, що не виконують рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, що провадять діяльність в антилегалізаційній сфері;

- збільшується поріг (з 150 тис. грн до 400 тис. грн) для фінансових операцій, про які СПФМ зобов'язані інформувати Держфінмоніторинг;
- разом з переходом на ризик-орієнтований підхід при поданні інформації про підозрілі фінансові операції суб'єктами первинного фінмоніторингу вводяться адекватні заходи впливу за порушення антилегалізаційного законодавства: від письмового застереження і штрафних санкцій у значних розмірах до анулювання ліцензії;
- розширюється коло СПФМ, до яких віднесено суб'єктів господарювання, які надають податкові консультації, осіб, які надають послуги щодо створення, забезпечення діяльності або управління юридичними особами та постачальників послуг, пов'язаних з обігом віртуальних активів;
- удосконалюється процедура визначення кінцевих бенефіціарних власників;
- передбачаються механізми регулювання сфери обігу віртуальних активів, зокрема, визначений регулятор для суб'єктів цієї сфери;
- здійснюється вдосконалення механізму застосування цільових фінансових санкцій, відповідно до вимог 6 та 7 Рекомендацій FATF та Резолюції Ради Безпеки ООН 1267 та 1373, зокрема, запровадження процедури замороження активів та вдосконалення положень щодо здійснення міжнародного співробітництва в зазначеному напрямі;
- запроваджується механізм покладання на третіх осіб для здійснення належної перевірки;
- встановлюються нові вимоги щодо супроводження переказів інформацією про ініціатора та одержувача коштів;
- вносяться зміни до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів, зокрема, в новій редакції викладена ст. 209 КК України (легалізація (відмивання) майна, одержаного злочинним шляхом).

Відповідно до п. 7 розділу X Закону, органи державної влади зобов'язані протягом трьох місяців із дня набрання чинності цим Законом привести свої нормативно-правові акти відповідно до Закону, а також забезпечити перегляд і скасування міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів, що суперечать цьому Закону.

До введення в дію вказаних актів Державною службою фінансового моніторингу України спільно із суб'єктами державного фінансового моніторингу підготовлено рекомендації для суб'єктів первинного фінансового моніторингу – банківських та небанківських установ щодо подання з 28.04.2020 р. інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, іншої інформації, що може бути пов'язана з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення та постановки на облік нових видів суб'єктів первинного

фінансового моніторингу, що розміщені на [офіційному веб-сайті Держфінмоніторингу](#).

Міністр фінансів Сергій Марченко: Кадрові зміни в податковій і митниці – це перший крок до рестарту відомств ([Урядовий портал](#)).

Сьогодні на позачерговому засіданні уряду я зробив подання на звільнення очільників податкової і митниці. Це рішення підтримали всі члени Кабміну одногосно.

Кадрові зміни у ДПС і ДМС назріли давно. Я це неодноразово наголошував.

У суспільстві давно існує критична маса нереалізованих сподівань щодо діяльності митниці і податкової. Навіть у докризовий час керівництво цих служб виявилось нездатним виконувати покладені на них завдання. А в нинішніх умовах їхнє перебування на посадах було ризиком забезпечення фінансової безпеки. Вони втратили довіру людей і мали піти.

Це перший крок до очищення фіскальних органів держави.

Наразі, виконання обов'язків голови митниці тимчасово покладено на керівника одного з департаментів ДМС І. Муратова, а виконання обов'язків голови Податкової - на М. Тітарчука, заступника голови ДПС. Найближчими днями буде призначено нових очільників цих двох відомств.

Кадрові рішення – найбільш помітна, але не єдина площина реформування ДМС і ДПС. Паралельно ми готуємо інституційні зміни в обох відомствах. Формуємо нові управлінські команди. Визначаємо внутрішні структури і функціонал.

Ідеться про рестарт обох служб. Прозорість – найкращий аргумент проти корупції і тіньових схем.

Загальна концепція реформування та її реалізація

М. Саакашвілі розповів, які сфери найбільш потребують реформ ([Корреспондент](#))

Головний реформатор України також розповів, як планує ладнати з главою МВС А. Аваковим, з яким у нього раніше був конфлікт. Новопризначений глава Виконавчого комітету реформ М. Саакашвілі заявляє, що перше, що треба зробити, аби допомогти економіці – це звільнити бізнес без адміністративного втручання. Про це він сказав у п'ятницю, 8 травня, в ефірі 1+1.

За його словами, на першому етапі потрібно «забрати безглузді регуляції в податковій сфері, митниці, де заповнюють велику кількість папірців». «Перше, що потрібно зробити, щоб допомогти економіці, це звільнити бізнес від адміністративного втручання. Є велика кількість регуляцій, від яких треба звільнитися, і головне слово – це свобода», – заявив

він. Також М. Саакашвілі вважає, що медичну систему повністю потрібно міняти. «Спроби реанімувати старі, совкові реформи не працюють. Перебудувати стару систему неможливо. Її треба повністю змінити», – зазначив М. Саакашвілі. Він також повідомив, що його офіс буде розміщуватися всередині Офісу Президента, оскільки це традиційний орган, який розташований при Президентові України. Щодо своїх взаємин з міністром внутрішніх справ А. Аваковим М. Саакашвілі заявив, що «заради спільної справи готовий домовлятися з ким завгодно». Нагадаємо, у грудні 2015 р. на засіданні Національної ради реформ А. Аваков хлюпнув в обличчя водою М. Саакашвілі. Також чиновники публічно обмінялися образами.

Верховна Рада у другому читанні та в цілому підтримала законопроект «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення деяких механізмів регулювання банківської діяльності» (ukrinform.ua).

За відповідне рішення 13 травня проголосували 270 народних депутатів, повідомляє кореспондент Укрінформу. Цей закон гарантує невідворотність виведення банків з ринку. У випадку, якщо суд визнає незаконним рішення НБУ про виведення банку з ринку, процедура неплатоспроможності або ліквідації банку не припиняється. Отже, продаж активів і розрахунки із вкладниками та кредиторами банку триватимуть. Фактично, закон дозволяє прибрати «білі плями» в законодавстві, які раніше дозволяли судам реанімувати банки, виведені з ринку через неплатоспроможність. Здатність судів повертати банки «до життя» обмежено в багатьох країнах, у тому числі Євросоюзі.

По-друге, закон змінює процедуру оскарження рішень Національного банку та інших державних органів у процесі виведення банків з ринку. Суди не повинні підміняти собою Національний банк. Вони повинні мати можливість розглядати рішення на законність, однак не повинні піддавати сумніву розрахунки, оцінки та висновки, зроблені в межах повноважень регуляторів, та їхні технічні судження.

По-третє, законом чітко визначені передумови та процедура отримання колишніми власниками компенсації, якщо суд визнає рішення НБУ незаконним. Для того, щоб процедура розрахунку компенсації була прозорою та неупередженою, основну роль у цьому питанні відіграватиме міжнародно визнана аудиторська фірма.

По-четверте, закон удосконалює процедуру ухвалення рішень Національного банку. Уточнюється низка норм щодо «професійного судження» та процедурних прав. Зокрема, закон дозволить виявляти проблемність банків на більш ранніх стадіях, а значить, зберігати їхні активи і виводити банки з ринку з найменшими втратами.

По-п'яте, у держави відтепер більше опцій, якими способами здійснювати націоналізацію банків за потреби, включаючи інструменти зі створення перехідного банку чи передачу частини портфеля зобов'язань і

активів приймаючому банку. Завдяки цьому процес стане значно ефективнішим задля того, щоб такий банк міг розпочати свою роботу практично миттєво.

Як повідомляв Укрінформ, Верховна Рада на позачерговому засіданні 30 березня ухвалила в першому читанні законопроект № 2571-д «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення деяких механізмів регулювання банківської діяльності» та скоротила терміни підготовки його до другого читання.

Цей закон є головною умовою продовження співпраці України з Міжнародним валютним фондом.

За час підготовки законопроекту № 2571-д до другого читання депутати внесли до нього понад 16 тис. поправок.

27 квітня Комітет з питань фінансів, податкової та митної політики рекомендував [Верховній Раді](#) ухвалити в другому читанні «банківський» законопроект.

Голова ВР Д. Разумков 8 травня підписав розпорядження про скликання позачергового пленарного засідання парламенту 13 травня, другим питанням порядку денного на якому є розгляд проекту закону № 2571-д.

Дерегуляція та розвиток підприємництва

Уряд надав доступ до державної підтримки більшій кількості аграріїв ([Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України](#)).

Сьогодні уряд підтримав Постанову Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для фінансової підтримки заходів в агропромисловому комплексі шляхом здешевлення кредитів».

Постанова дасть можливість розширити коло суб'єктів господарювання АПК та створить рівний доступ таких суб'єктів до отримання державної підтримки за залученими в банках кредитами. На підтримку аграріїв передбачені кошти у розмірі 1,2 млрд грн.

Зокрема, учасниками програми стануть суб'єкти господарювання АПК, які займаються всіма видами сільськогосподарської діяльності (наразі такий доступ мають лише суб'єкти, які займаються тваринництвом та використали кредитні кошти на цілі тваринництва або які мають чистий дохід від реалізації продукції за останній рік до 20 млн грн).

Діятиме обмеження для таких суб'єктів та пов'язаних із ними осіб – не більше 5 млн грн на суб'єкт (крім позичальників, які провадять діяльність у галузі тваринництва, для яких обмеження не більше 15 млн грн).

Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо умов обігу земель сільськогосподарського призначення»

передбачено можливість купівлі-продажу земель сільськогосподарського призначення громадянами України, починаючи лише з 1 липня 2021 р.

У зв'язку з цим та з огляду на фінансову ситуацію, у якій опинились усі суб'єкти господарювання АПК, через поширення гострої респіраторної хвороби COVID-19 вивільнені кошти спрямовуються на підтримку аграріїв із 2020 р.

Уряд розширив можливості програми «Доступні кредити 5–7–9 %» (Міністерство фінансів України).

Уряд підтримав пропозицію Міністерства фінансів уточнити категорію суб'єктів підприємництва, які зможуть стати учасниками програми «Доступні кредити 5–7–9 %» та зняти обмеження щодо максимальної суми кредиту для рефінансування під нульову процентну ставку.

Відповідне рішення прийнято 29 квітня 2020 р. на засіданні Кабінету Міністрів України.

По-перше, уточнюється, що отримати рефінансування в рамках антикарантинного пакета під нульову процентну ставку, яким було доповнено програму 15 квітня 2020 р., зможуть суб'єкти підприємництва, чий річний дохід не перевищував 10 млн євро. Знімається обмеження щодо максимальної суми кредиту на таке рефінансування. Обмежується лише сума державної підтримки, що надається суб'єкту підприємництва, яка сукупно не може перевищувати за будь-який трирічний період 200 тис. євро.

По-друге, позичальники отримують можливість рефінансувати свої діючі кредити за ставкою 3 %, 5 %, 7 % або 9 % річних (залежно від категорії кредиту) терміном до п'яти років у сумі до 3 млн грн.

Обидва види рефінансування стають доступними для позичальників, які мають кредити у будь-якому банку України.

По-третє, бізнес отримає змогу оформити відстрочку зі сплати не лише тіла кредиту, але й відсотків на обслуговування позики. Така відстрочка може сягати 9 місяців і залежить від мети надання державної підтримки.

Нагадаємо, що сьогодні отримати позику за програмою «Доступні кредити 5–7–9 %» можна в чотирьох банках державного сектора – ПриватБанк, Ощадбанк, Укргазбанк, УкрЕксімБанк та трьох комерційних банках – «Львів», «Альянс» та ПУМБ.

Важливо: кредити за новими правилами мікро- та малий бізнес зможе отримати одразу після внесення Радою Фонду відповідних змін до Програми «Доступні кредити 5–7–9» та оновлення угод Фонду з банками-партнерами.

Реформа енергетики, програми енергоефективності та енергонезалежності

Всесвітній банк проти запуску нових «зелених» електростанцій в Україні (Корреспондент)

Сьогодні уряд проводить активні переговори з інвесторами в «зелену енергетику», мета яких – укладення добровільних меморандумів, що дасть можливість збалансувати систему підтримки щодо «зеленого» тарифу. Всесвітній банк рекомендує уряду відстрочити введення в експлуатацію нових електростанцій, що працюють на поновлюваних джерелах енергії, повідомили в прес-службі Міненерго. «Представники Світового банку порадили відкласти створення нових потужностей ПДЕ (поновлюваних джерел енергії) для вирішення проблем, що накопичилися. О. Буславець зазначила, що такий підхід збігається з баченням Міненерго», – ідеться в повідомленні.

В. о. міністра енергетики зазначила, що зараз уряд проводить активні переговори з інвесторами в ПДЕ, мета яких – укладення добровільних меморандумів, що дасть змогу збалансувати систему підтримки щодо «зеленого» тарифу.

Нагадаємо, що всього «зелені» електростанції (вітрові, сонячні і т. д.) виробляють до 2 % електроенергії, споживаної в країні. Однак «зелена електроенергія» коштує 8 % усіх коштів ринку, або близько 10 млрд грн за найвищими у Європі тарифами. Служба безпеки повідомляє про загрозу енергетичній безпеці країни і дестабілізації Об'єднаної енергетичної безпеки через неконтрольоване зростання виробників «зеленої» енергетики і недосконалість ціноутворення. Також в. о. міністра енергетики О. Буславець звернулася до Держбюро розслідувань з вимогою провести розслідування щодо доведення енергетичної галузі до фактичного банкрутства.

Міненерго вимагає від ДБР розслідувати «доведення галузі до банкрутства» ([Корреспондент](#))

За останні вісім місяців в енергетиці сформувалася багатомільярдна заборгованість. У зв'язку з цим Міненерго ухвалило антикризові заходи. В. о. міністра енергетики О. Буславець звернулася до Держбюро розслідувань з вимогою провести розслідування щодо доведення енергетичної галузі до фактичного банкрутства. Про це вона заявила під час селекторної наради з виконання рішень Антикризового штабу.

За її словами, в останні вісім місяців сформувалася багатомільярдна заборгованість. Зокрема, Укренерго заборгувало гарантованому покупцеві 13 млрд грн, а той, у свою чергу, 5 млрд грн Енергоатому. Також 12 млрд грн не отримали виробники поновлюваних джерел енергії. А споживачі заборгували Укренерго 5 млрд грн. «700 млн грн – це борги перед Укргідроенерго. ТЕС отримало 3 млрд грн збитків», – уточнила О. Буславець. В. о. міністра наголосила, що саме на вирішення цих проблем спрямовані антикризові заходи. О. Буславець обіцяла підтримку правоохоронним органам у розслідуванні ситуації в енергетиці. Напередодні ДБР почало розслідування стосовно посадових осіб Міненерго у зв'язку зі зниженням потужності енергоблоків атомних електростанцій.

Нагадаємо, Міненерго в рамках антикризових заходів має намір змінити правила діяльності для так званої «зеленої» енергетики: укласти меморандум з інвесторами про зниження «зеленого тарифу», зупинити будівництво нових сонячних і вітряних електростанцій за системою «зеленого» тарифу і перейти на конкурентну систему підтримки (аукціони).

Депутати Ради звернулися до Д. Шмигала через ситуацію в енергетиці ([Корреспондент](#))

Пріоритетна робота теплових електростанцій призводить до подорожчання електроенергії для промисловості і ЖКГ. Уряд не повинен допустити зниження обсягів виробництва електроенергії атомними електростанціями на користь теплових. Про це йдеться у зверненні до Прем'єр-міністра Д. Шмигала, яке підписали 97 депутатів Верховної Ради, пише Інтерфакс-Україна.

Збільшення частки теплових електростанцій у загальному обсязі вироблення призводить до подорожчання електроенергії для кінцевих споживачів, підкреслюють депутати. Так, у травні середньозважена ціна електроенергії на ринку «на добу вперед» підвищилася на 13% порівняно з квітнем. Це, у свою чергу, збільшило фінансове навантаження на підприємства промисловості, житлово-комунальної сфери і державний сектор економіки.

У зв'язку з цим депутати вимагають від Прем'єра переглянути прогнозний баланс об'єднаної електроенергетичної системи на користь держкомпанії Енергоатом, що керує роботою АЕС. Раніше глава Комітету Верховної Ради з питань енергетики та житлово-комунальних послуг А. Герус повідомив, що в Україні обмежили виробництво найдешевшої електроенергії, яка виробляється на АЕС.

Вирішити ситуацію в «зеленій» енергетиці Кабміну допоможуть американці ([Корреспондент](#))

USAID допоможе міністерству вдосконалити механізм ПСО та умови підтримки виробництва електроенергії з поновлюваних джерел. Агентство США з міжнародного розвитку USAID надасть Міненерго України експертну допомогу в ситуації із «зеленою» енергетикою, повідомляє прес-служба міністерства.

Під час наради з главою Міненерго О. Буславець представники USAID підтвердили зацікавленість у посиленні співпраці з міністерством і підготовці рішень, які допоможуть поліпшити ситуацію в українській енергетиці. А також підтвердили, що нададуть Міністерству свої моделі і результати розрахунків щодо переходу від товарного до фінансового механізму ПСО (механізм спецзобов'язань, згідно з яким постачальник не може постачати населенню електроенергію вище від певного рівня ціни).

Керівник проекту USAID «Енергетична безпека» Дін Вайт також зазначив, що його експерти моделювали різні варіанти реструктуризації

«зеленого тарифу» в Україні. «Ми проводили розрахунки впливу умов реструктуризації “зеленого тарифу” і реалізації інших заходів дефіциту кошторису Гарантованого покупця і готові надати свої напрацювання Мінекоенерго», – наголосив він. Для подальшої співпраці найближчим часом будуть створені спеціальні робочі групи. Нагадаємо, Міненерго в рамках антикризових заходів має намір змінити правила діяльності для так званої «зеленої» енергетики. Напередодні група послів з восьми країн звернулася до керівництва України у зв'язку з планами змін правил у сфері «зеленої» енергетики. Вони закликали не вносити в закони і правила ринку незворотні зміни, які не дозволять інвесторам гарантовано повернути свої інвестиції.

Міненерго роз'яснило ініціативу з майнінгом ([Кореспондент](#))

В Енергоатомі вже розроблено пілотний проект щодо приєднання споживачів центрів обробки даних поруч з АЕС. За наявності надлишкового виробництва атомної енергії один із сучасних інструментів її використання – на майнінг криптовалют. Так у Міненерго роз'яснили свою пропозицію Енергоатому. «Для української енергетики це (профіцит генерації електроенергії) означає більш серйозні виклики, на які держава, влада і суспільство повинні реагувати оперативним, застосовувати нові підходи, адже йдеться про майбутнє України як модерної держави», – ідеться в повідомленні.

У Міненерго зазначають, що збереження «радянської моделі» створює ідеальні умови для корупційних зловживань, і «заплатять за це громадяни України зі своїх кишень». «Однак є інший шлях до успішного майбутнього. Можемо реально трансформувати “пасив” у “актив”. Маючи профіцит атомної генерації, один із сучасних інструментів використання надлишкової електроенергії – спрямування її на майнінг криптовалют. Це не тільки дає змогу зберегти гарантоване навантаження на АЕС, але і дасть можливість підприємствам залучити додаткові кошти. Тобто відкриває шлях до принципово нової економіки, нових підходів, нової системи ринку», – вважають у міністерстві.

У відомстві наголосили, що розглядають можливість створення центрів обробки даних поруч з АЕС. «В Енергоатомі був розроблений пілотний проект із приєднання споживачів ЦОД потужністю до 1000 МВт до електричних мереж, з виділенням першої черги 30 МВт, у місті-супутнику Запорізької АЕС Енергодарі. Проектом передбачено створення нової інфраструктури видачі потужності ОРУ-750 кВ ЗАЕС для довгострокових поставок електроенергії для забезпечення потреб ЦОД», – ідеться в повідомленні. Зазначається, що в перспективі такі дата-центри можуть бути самоокупними. Варто зазначити, що поки Міненерго знижує частку дешевої електроенергії АЕС в енергобалансі країни, НКРЕКУ пропонує вирішення кризової ситуації в енергетиці за допомогою підвищення тарифів для населення за рахунок збільшення закупівлі дорожчої електроенергії ТЕС та відновлюваних джерел енергії.

Група послів звернулася до уряду України щодо «зеленої» енергетики ([Корреспондент](#))

За кордоном стурбовані планами влади України змінити правила гри в галузі відновлюваних джерел енергії. Група послів з восьми країн звернулася до керівництва України у зв'язку з планами змінити правила у сфері «зеленої» енергетики. Лист послів Бельгії, Великобританії, Канади, Норвегії, Німеччини, Франції, Швеції та Південної Кореї публікує у вівторок, 5 травня, Інтерфакс-Україна.

У своєму листі глави диппредставництв закликали не вносити в закони і правила ринку незворотні зміни, які не дозволять інвесторам гарантовано повернути свої інвестиції. «Ми з оптимізмом дивимось на процедуру медіації, яку ваш уряд зараз проводить із секретаріатом Енергетичного співтовариства і яка в найближчі тижні повинна привести до консенсусної угоди з іноземними інвесторами та відповідними зацікавленими сторонами. Ми розуміємо, що проект меморандуму був підготовлений у процесі медіації. За умови необхідної доброї волі з обох сторін, цей меморандум може бути доопрацьований, забезпечуючи можливу основу для врегулювання», – ідеться в тексті документа.

У листі наголошується, що іноземні компанії вклали вже понад 2 млрд дол. інвестицій у розвиток сектора відновлюваної енергетики України. У разі змін правил Україна може втратити довіру інвесторів, вважають послы. У листі також зазначається, що низка українських проектів з відновлюваної енергетики були забезпечені гарантіями експортного кредиту, наданого зарубіжними урядами. І в разі скасування гарантій, допускають послы, надання кредитних гарантій у майбутньому буде здійснюватися «з великим небажанням».

Нагадаємо, Міністерство енергетики в рамках антикризових заходів має намір змінити правила діяльності для так званої «зеленої» енергетики. Сьогодні глава відомства О. Буславець повідомила, що проект меморандуму з інвесторами у відновлювані джерела енергії буде напрацьований протягом тижня для подальшого обговорення урядом і учасниками галузі.

Міненерго планує зупинити зростання «зеленої» енергетики ([Корреспондент](#))

У рамках антикризових заходів планується знизити «зелений тариф», а також змінити умови будівництва нових сонячних і вітряних електростанцій. Міністерство енергетики та захисту навколишнього середовища в рамках антикризових заходів має намір змінити правила діяльності так званої «зеленої енергетики». Про це під час першого засідання Антикризового енергетичного штабу заявила в. о. міністра енергетики О. Буславець, повідомляє прес-служба відомства.

За її словами, складна ситуація в енергетиці виникла через дві системні проблеми: фізичну та фінансову розбалансованість енергетичної системи.

Вони були викликані, зокрема, імпортом електроенергії з Білорусі та Росії, скороченням споживання електроенергії за теплу зиму і карантин, а також зростанням генерації з ВДЕ.

Унаслідок цього державні та приватні підприємства з усіх сфер генерації не отримали значної кількості коштів, накопичилися мільярдні борги. Так, борги ДП «Гарантований покупець» перед підприємствами ВДЕ становлять 7,5 млрд грн, НАЕК Енергоатом – 4 млрд. Укренерго заборгувало «Гарантованому покупцеві» і АЕС 11,1 млрд грн, а споживачі і енергопостачальники Укренерго – 5,3 млрд грн.

Щоб виправити ситуацію, Мінекоенерго затвердило новий Прогнозний енергетичний баланс, а також планує змінити правила діяльності «зеленої» енергетики: укласти меморандум з інвесторами про зниження «зеленого тарифу», зупинити будівництво нових сонячних і вітряних електростанцій за системою «зеленого» тарифу і перейти на конкурентну систему підтримки (аукціони).

Прем'єр-міністр Денис Шмигаль обговорив подальшу співпрацю з виробниками ВДЕ ([Урядовий портал](#)).

Сторони обговорили проект Меморандуму про взаєморозуміння щодо врегулювання проблемних питань у сфері відновлювальної енергетики в Україні.

У четвер, 14 травня, в Кабінеті Міністрів України відбулася друга зустріч Прем'єр-міністра Д. Шмигала та т. в. о. міністра енергетики та захисту довкілля О. Буславець із представниками компаній, що працюють у сфері відновлювальної енергетики.

У процесі обговорення вдалося максимально зблизити позиції уряду, Міністерства енергетики та захисту довкілля та виробників ВДЕ.

Як зазначив глава уряду, чиста енергія в Україні має рости, розвиватися та поступово переходити до ринкових умов. Але сьогодні, в період кризи в енергетичній сфері, країна не може собі дозволити мати найдорожчу зелену енергію у Європі.

Прем'єр-міністр Денис Шмигаль:

Питання в ціні. Ми не можемо в країні, де такий рівень бідності, мати найдорожчу у Європі зелену енергію. Ми всі в одному човні. Не може бути такого, що країна втрачає, бюджет втрачає, а ми платимо підвищену ціну за зелену енергетику. Ми не хочемо обмежувати інвестиції, ми хочемо розуміти вартість цієї енергії. Це відповідально перед країною.

За результатами зустрічі сторони дійшли згоди про доопрацювання меморандуму Міністерством енергетики та захисту довкілля в найкоротші строки. Уже в понеділок, 18 травня, планується провести підсумкову зустріч і обговорення фінальної версії документа.

Т. в. о. міністра енергетики та захисту довкілля Ольга Буславець заявила, що термінове і комплексне вирішення проблем в енергетиці –

це питання національної безпеки ([Міністерство енергетики та захисту довкілля України](#)).

Перший крок, який зробило міністерство – це розробка реального енергетичного балансу, який би враховував і зменшення споживання, і включав би можливості для роботи всієї генерації.

Було прийнято баланс, який схвалили, у тому числі В.Зеленський і Д. Шмигаль. І ми розробили план антикризових заходів, щоб збалансувати енергетичну галузь. Я хочу заспокоїти всіх, що ми не допустимо ніяких віялових відключень. Уряд і міністерство не допустить, щоб в українців не було світла.

В Україні всього працюють 15 атомних блоків. Узимку здійснюються ремонти 4–5 блоків. Улітку, коли зменшується споживання, ще додатково ремонтуються декілька блоків атомних станцій. Це нормальна практика, коли в цей період працюють 8–10 блоків, адже їх треба обслуговувати для безпечної роботи. Зараз відбудуться ремонти, які, в тому числі, відклалися останні роки. Саме підприємство «Енергоатом» підтримує відповідну ситуацію.

Запропоновані міністерством кроки у вугільній сфері призведуть до оздоровлення галузі, що дасть змогу шахтарям уже найближчим часом повернутися до роботи.

Такий тариф дійсно завеликий, і наша економіка не може сплачувати таку ціну. Питання потрібно було вирішувати ще минулого року. Найближчим часом під головуванням Прем'єр-міністра ми обов'язково зберемо інвесторів і будемо готові заключити меморандум, який потім ляже в основу законопроекту, який буде зменшувати зелений тариф. Ми також плануємо перейти на аукціонну модель роботи в цій сфері, що дасть можливість знизити ціну чистої енергії.

Програма розвитку українського експорту

Глави МЗС України та Іспанії обговорили пришвидшення підписання Угоди про спільний авіаційний простір ([Міністерство закордонних справ України](#)).

8 травня відбулася телефонна розмова міністра закордонних справ України Дмитра Кулеби з міністром закордонних справ, ЄС і співробітництва Іспанії Аранчою Гонсалес Лая.

Співрозмовники окремо зупинилися на питанні створення додаткових можливостей для подорожей громадян. Міністри констатували, що укладення Угоди про спільний авіаційний простір відповідає взаємовигідним інтересам і сприятиме поживаленню бізнесових, туристичних та міжлюдських контактів.

Міністр закордонних справ України Дмитро Кулеба:

МЗС України послідовно виступає за те, щоб українці могли вільно подорожувати Європою і світом. Ми наполегливо працюємо над створенням нових можливостей для здійснення авіаційних подорожей між Україною та країнами ЄС. Угода про спільний авіаційний простір якраз і створює такі можливості. Робитимемо все від нас залежне, щоб ця угода була укладена.

Очільники зовнішньополітичних відомств відзначили важливість активізації двосторонньої економічної та інвестиційної співпраці. Створенню додаткових можливостей для бізнесу сприятиме підписання Конвенції про уникнення подвійного оподаткування між Україною та Іспанією.

Міністри обмінялися інформацією про заходи, що вживаються урядами двох країн з метою протидії поширенню COVID-19. Д. Кулеба подякував колезі за сприяння уряду Іспанії у поверненні громадян України на Батьківщину.

Міністр закордонних справ, ЄС і співробітництва Іспанії Аранча Гонсалес Лая підтвердила незмінність позиції Іспанії в питанні захисту суверенітету та територіальної цілісності України. Глави МЗС підкреслили необхідність дотримання норм міжнародного права у міждержавних відносинах.

Реформа системи національної безпеки та оборони

Міноборони посилить міжнародну співпрацю ([Корреспондент](#))

Глава Міністерства оборони планує вивести міжнародну діяльність відомства на якісно новий рівень. У Міністерстві оборони створюють Департамент міжнародного оборонного співробітництва. Про це міністр оборони А. Таран заявив під час відеоконференції з іноземними стратегічними радниками, повідомляє в суботу, 9 травня, прес-служба Міноборони. «8 травня Таран провів відеоконференцію з групою іноземних стратегічних радників Міноборони і Збройних сил України високого рівня (DRAB – Defence Reform Advisory Board)», – ідеться в повідомленні.

У заході взяли участь високопоставлені представники оборонних відомств таких країн-партнерів України, як США, Великобританія, Канада, ФРН, Республіка Польща і Литовська Республіка. Зокрема, під час дискусії були уточнені основні напрями зосередження зусиль іноземної консультативно-дорадчої допомоги.

А. Таран запропонував удосконалити систему діяльності групи шляхом введення в практику нових форм і способів взаємодії на вищому рівні і втілення в життя дієвого механізму вимірювання прогресу в досягненні цілей трансформації. «У цьому контексті глава оборонного відомства повідомив про створення Департаменту міжнародного оборонного співробітництва Міноборони, в якому буде функціонувати спеціальний підрозділ, який відповідатиме за висновок міжнародної діяльності міністерства на якісно новий рівень і створення умов для взаємодії з DRAB», – уточнюється в

повідомленні. Міністр наголосив, що комплектування департаменту відбуватиметься на конкурсній основі і найкращими фахівцями в галузі міжнародного співробітництва. Також міністр оборони України ознайомив стратегічних радників з результатами нещодавно завершеного аналізу стану реалізації оборонної реформи і подальшими кроками її реалізації на середньострокову перспективу. Раніше повідомлялося, що в Україні ліквідували Проектний офіс реформ Міноборони, а замість нього створили Директорат оборонної політики.

Реформа правоохоронної системи

НАДС: Під час карантину державних службовців добиратимуть за тимчасовою процедурою ([Урядовий портал](#)).

На період дії карантину та 30 днів після його завершення діятиме тимчасова процедура добору на посади державної служби шляхом укладання строкового контракту.

Така процедура передбачає лише тимчасові призначення, а обрані на посади державні службовці не матимуть автоматичного права залишатися на займаній у такий спосіб посаді після дня відміни карантину.

В. о. голови Національного агентства України з питань державної служби Володимир Купрій:

Добір і строкове призначення осіб на вакантні посади державної служби мають здійснюватися у виняткових випадках, пов'язаних із гострою необхідністю забезпечення функціонування державного органу на період дії карантину.

Процедура добору на посади державної служби шляхом укладання строкового контракту відрізняється від звичайного конкурсного відбору: відсутні класичні етапи оцінювання професійних компетентностей кандидатів (лідерство, стратегічне бачення, управління змінами тощо), не проводяться тестування і не виконуються ситуативні завдання.

Водночас збережено елемент співбесіди з претендентом, який хоче обійняти посаду на умовах строкового контракту. Також не знята вимога про проходження претендентом на посаду державної служби в разі необхідності спеціальної перевірки відповідно до законодавства щодо запобігання корупції.

Важливо, що контракт триває до дня визначення переможця «класичного» конкурсу на посаду, яку зараз обіймає державний службовець на умовах строкового контракту. Такий конкурс обов'язково має бути оголошений і проведений упродовж двох місяців із дня завершення карантину. Особа, яка працює на умовах контракту, може працювати на цій посаді не більше чотирьох місяців із дня відміни карантину.

У будь-якому випадку, державний службовець, який працює на умовах строкового контракту, буде звільнений в обов'язковому порядку після спливання терміну дії контракту. Але він має право взяти участь у «класичному» традиційному конкурсі на зайняття цієї ж посади, коли завершиться дія контракту.

Національне агентство з питань державної служби підготувало ряд роз'яснень щодо тимчасової процедури та застосування положень порядку, з якими можна ознайомитись на офіційному вебсайті НАДС (за посиланням).

Децентралізація та реформа державного управління

Уряд затвердив перспективні плани п'яти областей ([Урядовий портал](#)).

Кабінет Міністрів України на засіданні 13 травня затвердив перспективні плани формування територій громад п'яти областей: Волинської, Кіровоградської, Полтавської, Чернігівської, Закарпатської.

Прем'єр-міністр Денис Шмигаль:

Тобто у нас уже більша частина областей мають затвержені перспективні плани. Реформа адміністративно-територіального устрою, попри карантин, продовжується. Це частина великої реформи децентралізації в Україні. Наша кінцева мета – успішні громади, в яких люди зможуть отримувати якісні сервіси, зокрема, це стосується якісної медичної допомоги.

Затвердження перспективних планів сприятиме, зокрема, збільшенню надходжень до місцевих бюджетів із розрахунку на одного мешканця громади приблизно удвічі. Це означає більші можливості для розвитку, відновлення інфраструктури, залучення інвестицій тощо.

Уряд затвердив перспективні плани формування територій громад ще трьох областей ([Урядовий портал](#)).

Кабінет Міністрів України на засіданні 29 квітня затвердив перспективні плани формування територій громад Херсонської, Хмельницької, Луганської областей.

Прем'єр-міністр Денис Шмигаль:

Затвердили перспективні плани формування територій громад трьох областей. Вони були напрацьовані з депутатським корпусом, з експертами, з регіональними елітами. Тобто це черговий етап, який наближує нас до завершення реформи децентралізації і формування правильних, оптимальних планів адміністративно-територіального устрою нашої держави.

Усі плани пройшли не один раунд перемовин та дискусій і в підсумку повинні забезпечити формування спроможних громад.

Саме такі громади зможуть надавати українцям якісні сервіси і якісні адміністративні послуги.

Слід також додати, що затвердження перспективних планів сприятиме, зокрема, збільшенню надходжень до місцевих бюджетів із розрахунку на одного мешканця громади приблизно удвічі. Це означає більші можливості для розвитку, відновлення інфраструктури, залучення інвестицій тощо.

За даними Міністерства розвитку громад та територій України, в Луганській області передбачено 37 спроможних (об'єднаних) територіальних громад, у Херсонській – 49, у Хмельницькій – 60. Плани охоплюють 100 % територій областей.

Міністр розвитку громад та територій України Олексій Чернишов:

Завдяки прийнятим планам покращиться інвестиційне середовище для фізичних осіб-підприємців, юридичних осіб, що здійснюють підприємницьку діяльність. Ці територіальні громади будуть здатні надавати населенню якісні послуги, що створить більш комфортні умови проживання жителів, збільшаться надходження до місцевих бюджетів, що сприятиме підсиленню спроможності громад, відновленню інфраструктури, створить сприятливі умови для подальшого залучення інвестицій та розвитку регіонів.

Реформа освіти та науки

МОН внесло зміни до умов прийому на навчання до закладів вищої освіти ([Міністерство освіти і науки України](#)).

Міністерство освіти і науки внесло зміни до умов прийому на навчання до закладів вищої освіти України. Відповідний наказ, підписаний 4 травня 2020 р., пройшов реєстрацію у Міністерстві юстиції.

Змін зазнали терміни проведення вступної кампанії у 2020 р. – усі дати зсунуто на місяць (серпень) з урахуванням прогнозу розвитку епідеміологічної ситуації. Так, для вступників на основі ПЗСО реєстрація електронних кабінетів розпочнеться 1 серпня, прийом заяв та документів триватиме з 13 до 22 серпня (для тих, хто вступає за результатами ЗНО), та до 16 серпня для вступників, що складатимуть вступні іспити в закладі вищої освіти.

Творчі конкурси та вступні іспити на місця державного замовлення будуть проводитись з 1 до 12 серпня. Надання рекомендацій для зарахування на бюджет відбуватиметься не пізніше 27 серпня, а подача вступниками документів для зарахування – до вечора 31 серпня.

Міністерство освіти і науки передбачило для вступників можливість подачі оригіналів документів поштою (і у зв'язку з цим до п'яти днів збільшено інтервал між останнім днем подачі документів та виданням самого наказу про зарахування). Передбачено також, що вступники зможуть надіслати сканкопії необхідних документів електронною поштою, з кваліфікованим електронним підписом, а самі документи донести після початку навчання.

Терміни проведення реєстрації для складання єдиного вступного іспиту (ЄВІ) та єдиного фахового вступного випробування (ЄФВВ) перенесено. Реєстрація триватиме з 12 травня до 05 червня та відбуватиметься онлайн. Водночас дати проведення ЄВІ та ЄФВВ залишаються незмінними – 01 та 03 липня відповідно. Дати ж реєстрації електронних кабінетів вступників на магістратуру, прийому документів, рекомендацій також перенесено на місяць.

Змінами розширено категорії вступників, що можуть скористатися правом на переведення на вакантні місця державного замовлення (особи, у яких один із батьків (усиновлювачів) був поліцейським, який загинув чи визнаний судом безвісно відсутньою особою під час виконання ним службових обов'язків).

В умовах прийому також закріплено право іноземців та осіб без громадянства, у тому числі закордонних українців, які постійно проживають в Україні, осіб, яких визнано біженцями, та осіб, які потребують додаткового захисту, на здобуття вищої освіти нарівні з громадянами України, у тому числі за рахунок коштів державного або місцевого бюджету за умови виконання таких самих вимог до вступу, як і для громадян України. Тобто тепер для того, щоб навчатися на бюджеті, ця категорія вступників повинна буде успішно скласти ЗНО та подати до п'яти заяв на бюджетні місця в університеті.

Оновлені умови прийому приведено відповідно до прийнятих 18 грудня 2019 р. змін до Закону «Про вищу освіту». Зокрема, передбачено можливість подання мотиваційного листа, скасовано обов'язковість проведення додаткових вступних випробувань для вступників на магістратуру, які здобули ступінь вищої освіти за іншою спеціальністю тощо.

Регіони можуть розпочати використання коштів субвенцій на НУШ та програму «Спроможна школа» – МОН ([Міністерство освіти і науки України](#)).

Регіони України можуть розпочати використання коштів двох субвенцій – на Нову українську школу та на реалізацію програми «Спроможна школа для кращих результатів». Відповідні рішення Кабінет Міністрів України ухвалив сьогодні, 29 квітня 2020 р.

Т. в. о. міністра освіти і науки Любомира Мандзій:

Сьогоднішні рішення уряду дають можливість регіонам стартувати з використанням коштів двох урядових субвенцій на розвиток школи. Це 1 млрд грн субвенції на реформу НУШ та 500 млн грн субвенції на програму «Спроможна школа для кращих результатів». Зокрема, субвенція НУШ враховує забезпечення необхідним обладнанням і навчальними матеріалами класів, які продовжують пілотувати новий Державний стандарт початкової освіти.

Після змін до Державного бюджету-2020 вдалося зберегти фінансування ключових програм МОН, з-поміж яких – [субвенція на Нову](#)

українську школу та субвенція на програму «Спроможна школа для кращих результатів».

Так, 1 млрд грн субвенції на НУШ надає можливість продовжити реформу початкової школи та дати змогу її учням у вересні 2020 р. розпочати навчання у належно обладнаних класах.

Субвенція місцевим бюджетам на реалізацію програми «Спроможна школа для кращих результатів» передбачає 500 млн грн фінансування. Ці кошти призначено на завершення будівництва, закупівлю обладнання та створення навчальних кабінетів, оновлення інтер'єрів у шкільних приміщеннях.

(...).

Реформа охорони здоров'я

Пандемія вказала на помилки фінансування інфекційних лікарень ([Корреспондент](#))

Під час реформування системи охорони здоров'я необхідно враховувати можливість надзвичайних ситуацій, вважає В. Ляшко. Головний санітарний лікар вважає, що пандемія коронавірусу в Україні показала неефективність системи фінансування інфекційних лікарень за принципом «гроші йдуть за пацієнтом», який передбачала попередня медична реформа. Про це в четвер, 7 травня, він заявив в ефірі програми «Право на владу» на 1+1.

За його словами, до інфекційних лікарень необхідний зовсім інший підхід, оскільки неможливо спрогнозувати пандемії. «Коронавірус показав: не можна фінансувати інфекційні лікарні за пацієнтом, за хворобою. Тому що там потрібно фінансувати готовність до реагування. Ми не можемо профінансувати, адже ми не знаємо ту кількість випадків інфекційної хвороби, яка може виникнути. Коронавірус показав: ніхто не готувався до такої кількості випадків інфекції», – заявив В. Ляшко. Також він наголосив, що, вибудовуючи систему надання медичних послуг в інфекційних лікарнях, слід рівнятися на надзвичайні ситуації. «Це речі, які потрібно враховувати, ми це не врахували», – додав він

Глава МОЗ пояснив, чому другий етап медреформи був неефективним ([Корреспондент](#))

Другий етап медреформи міг негативно позначитися на фінансуванні української медицини, крім того, той припускав ряд скорочень медперсоналу, заявив міністр охорони здоров'я України М. Степанов. Він заявив, що за старою версією другого етапу медичної реформи по всій Україні повинні закритися 332 лікарні. Про це глава МОЗ заявив, у четвер, 7 травня, в ефірі програми «Право на владу» на телеканалі 1+1.

«Вони отримали на 50 % менше коштів, ніж навіть у минулому році. Нас чекає звільнення від 50 до 70 тис. наших медичних працівників», – заявив глава МОЗ. М.Степанов також зазначив, що другий етап реформи передбачав фактичне знищення протитуберкульозної служби, закриття 70–80 % психіатричних лікарень, у яких перебувають майже 22 тис. хворих. «Під загрозою також виявилася екстрена медична допомога. У деяких областях недофінансування на рівні 60–80 %. Це призведе до скорочення 30 % бригад швидкої допомоги», – заявив міністр охорони здоров'я.

Перший етап медреформи був успішним – МОЗ (Корреспондент)

На другому етапі медичної реформи мають намір відкоригувати помилки з фінансуванням лікарень. Нове керівництво МОЗ заявляє, що перший етап медреформи був успішним, а в другому потрібно виправити помилки. З такою оцінкою в четвер, 7 травня, виступила заступник міністра охорони здоров'я І. Микичак. «Ми цінуємо всі успіхи першого етапу реформи, але повинні працювати над тим, щоб відкоригувати деякі помилки», – сказала вона. Заступник міністра констатувала, що після впровадження Програми медгарантій більшість лікарень у регіонах отримали скорочення фінансування. За її даними, у деяких дитячих лікарнях в обласних центрах зменшення обсягу фінансування порівняно з 2019 р. становить практично від 20 % до 50 %. «Це спричинить звільнення великої кількості медпрацівників. Наочно: щоб знайти 1 млн грн для бюджету лікарні, потрібно скоротити 15 медпрацівників», – пояснила заступник міністра.

Вона також наголосила, що, наприклад, у Вінницькій області скорочується обсяг фінансування в загальному в медустановах третього рівня приблизно на 220 млн порівняно з 2019 р., а на гірських територіях у тарифах не враховано чинне законодавство, яким передбачено 25 % доплат усім медпрацівникам. «Якщо говорити про фінансування госпіталів інвалідів війни, це теж істотне обмеження. Наприклад, у Запорізькому госпіталі ветеранів війни на 35 % скорочується фінансування за Програмою медгарантій, дофінансування потрібно на рівні 8 млн грн. У Кіровоградській області серйозна ситуація з багатьма медичними закладами, зокрема, обласній дитячій лікарні необхідно дофінансування на рівні 15 млн грн», – сказала вона. При цьому І. Микичак зазначила, що є дуже успішні лікарні, які після входження в Програму медгарантій отримують плюс близько 100 млн грн фінансування. Раніше міністр охорони здоров'я М. Степанов заявив про наміри відмовитися від системи фінансування лікарень, введеної в рамках другого етапу медреформи.

Чия диверсія. Зеленський змінює медреформу Супрун (Корреспондент)

Влада запевняє, що не буде заморожувати медичну реформу, а тільки поліпшити її. Але експерти не згодні. Президент В. Зеленський звернувся до

глави МОЗ М. Степанова та інших відповідальних чиновників із закликом запропонувати шляхи вирішення проблем, які виникли, на думку Президента, під час реалізації другого етапу медичної реформи.

М. Степанов говорить, що готовий «виправити помилки» і запевняє, що не збирається згортати реформу, а планує збільшити фінансування. Але експерти вважають, що нова влада робить крок назад. Корреспондент.net розповідає подробиці.

Що не подобається Зеленському та Степанову

6 березня Прем'єр Д. Шмигаль заявляв, що новий уряд не планує згортати медреформу, яку розпочала колишня в. о. міністра охорони здоров'я У. Супрун. 11 березня В. Зеленський також говорив, що реформа системи охорони здоров'я і земельна реформа буде завершена.

1 квітня в Україні розпочався другий і наймасштабніший етап реформи, який передбачає перехід лікарень у комунальній власності на нову модель фінансування: отримання коштів не з бюджету, а безпосередньо від Національної служби здоров'я, в залежності від тих послуг, які були надані пацієнтам.

При цьому в різних лікарнях надаватимуть різноманітні послуги за програмою медичних гарантій. Якщо пацієнт не уклав декларацію із сімейним лікарем, то за послугу потрібно буде платити. Детальніше в матеріалі «Медреформа і карантин»

Принцип «гроші за пацієнтом» відтепер розповсюджується на майже всю медицину в Україні – від поліклінік і лікарень до швидких. Тепер до вузького спеціаліста потрібно йти через електронний напрям свого сімейного лікаря, щоб послуги оплатила держава. Таким чином з'являється конкуренція і зацікавленість у пацієнтах.

Наприкінці квітня, підбиваючи підсумки за рік, В. Зеленський заявив про намір повністю змінити підхід до медреформи, оскільки українська медицина виявилася неготовою до епідемії коронавірусу. До слова, більшість країн світу виявилися неготовими до пандемії.

4 травня Президент сказав, що до нього звертаються медики через другий етап медреформи. За даними В. Зеленського, новий механізм фінансування призведе до звільнення 50 тис. медиків і закриття 332 медичних закладів. «Майже тисяча лікарень отримає набагато менше грошей, ніж у минулому році. Під загрозою опинилися екстрена медична допомога, багатопрофільні лікарні, онкоцентри, госпіталі ветеранів, більшість дитячих лікарень, психіатрична і туберкульозна служби», – заявив він.

За словами Президента, була сформована робоча група, яка оцінила всі плюси і мінуси реформи. Якщо її залишити в такому вигляді, то це буде «не реформа, а диверсія», говорить глава держави.

«Саме тому я закликаю міністра охорони здоров'я, главу профільного комітету ВР і головного санітарного лікаря невідкладно запропонувати шляхи вирішення цих питань. Нам потрібно не згортання реформи, а її

поліпшення. Визнання помилок і їхнє виправлення», – вважає В. Зеленський. Відзначимо, що журналісти не змогли знайти джерела цифр, які озвучив Президент, а потім і міністр охорони здоров'я. На наступний день М. Степанов заявив, що процес, запущений 1 квітня, «важко назвати справжньою реформою», але запевнив, що не буде її скасовувати. «Реформу потрібно реалізувати, але істотно змінивши, враховуючи українські реалії та виправивши допущені при плануванні помилки», – сказав глава МОЗ.

М. Степанов зазначив, що його міністерство готує екстрені заходи фінансування лікарень, у рамках яких з 1 червня воно буде відбуватися за новою системою. Якщо медреформу в колишньому вигляді «залишити на свавілля, то поодинокі звернення і страйки стануть щоденним масовим явищем», впевнений міністр. Також він повідомив, що з 11 травня розпочнеться експертиза госпіталів. На її базі будуть сформовані державні стандарти, дотримання яких стане обов'язковим. Крім того, будуть розроблені тарифи, за якими буде здійснюватися фінансування галузі наступного року. Вони базуватимуться на ринкових зарплатах медпрацівників і якісних показниках надання послуг. А до початку літа додаткове фінансування отримають первинна медична допомога, екстрена медична допомога, інфаркт і інсульт, а також чотири пакети лікування коронавірусу.

З 1 липня в МОЗ також пообіцяли виділити додаткові 11 млрд грн з держбюджету для підвищення зарплат 435 тис. медпрацівників. Сьогодні Д. Шмигаль запевнив, що медична реформа буде продовжена і реалізована в повному обсязі, але «з корективами, які вніс корона вірус». «І що найважливіше: ми не хочемо втрачати жодного лікаря. Сьогодні кожен лікар є важливим», – заявив Прем'єр, зазначивши, що медреформа повинна поліпшити якість роботи медперсоналу. (...)

Шмигаль пообіцяв медреформу в повному обсязі ([Корреспондент](#))

Глава уряду пообіцяв повну реалізацію медичної реформи, проте наголосив, що важливо не втратити жодного лікаря. Прем'єр-міністр України Д. Шмигаль запевнив, що медична реформа буде продовжена і реалізована в повному обсязі. Про це він сказав у середу, 6 травня, під час засідання уряду.

«Ми говоримо про продовження та реалізацію в повному обсязі медичної реформи з корективами, які вніс сьогодні коронавірус у тому, що ми бачимо, як працює медична система, потреби медичної системи сьогодні. І що найважливіше: ми не хочемо втрачати жодного лікаря. Сьогодні кожен лікар є важливим», – заявив Д. Шмигаль.

Він також зазначив, що медична реформа повинна дати результат, який принесе поліпшення в роботі медичного персоналу і який принесе якісний результат для жителів України. Раніше міністр охорони здоров'я М. Степанов заявив про наміри відмовитися від системи фінансування лікарень, введеної в рамках другого етапу медреформи.

Міністр охорони здоров'я України Максим Степанов заявив під час ефіру на телеканалі «Україна 24», про те, що «ми не зупиняємо другий етап медичної реформи, ми змінюємо ситуацію, щоб не втрачати лікарні та медичний персонал» ([Міністерство охорони здоров'я України](#)).

Міністерство охорони здоров'я не зупиняє другий етап медичної реформи, який стартував з 1 квітня 2020 р. Усі дії нового керівництва МОЗ спрямовані на те, щоб змінити ситуацію і внаслідок реформи не втратити медичний персонал та не допустити закриття лікарень.

Медреформа у тому вигляді, як ми її отримали, означає звільнення близько 50 тис. медпрацівників та закриття 332 лікарень. Наша команда працює, щоб невідкладно змінити ситуацію, щоб держава не втратила медиків і не відбулося масового закриття лікарень.

Реформа системи охорони здоров'я України, розроблена попередніми керівниками МОЗ, заснована на окремих елементах моделей західних країн, але зовсім не адаптована до українських реалій.

НСЗУ розрахувала тарифи, які 5 лютого затвердив Кабінет Міністрів. Ці тарифи були розраховані всього за два місяці до старту другого етапу реформи. Більшість тарифів були розроблені без консультацій із профільними лікарями, тобто їх склали чиновники, які не мають повного розуміння, як насправді працює медицина.

Процес реформування української медицини може тривати близько трьох років. При цьому реальні зміни почнуться уже у 2021 р.

МОЗ розробить справедливі тарифи, за якими буде здійснюватись фінансування галузі у 2021 р. Нові тарифи будуть ґрунтуватись на ринкових заробітних платах для працівників галузі та якісних стандартах надання медичних послуг.

Міністр охорони здоров'я Максим Степанов: Медична реформа врахує інтереси пацієнтів та медиків ([Міністерство охорони здоров'я України](#)).

Міністерство охорони здоров'я буде вносити корективи щодо реалізації медичної реформи – на основі «розумного підходу, з урахуванням інтересів як пацієнтів, так і медичних працівників». Прикладом такого підходу є реформування протитуберкульозної служби в Одеській області протягом 2017–2019 рр.

За два роки ми домоглися зменшення кількості випадків захворюваності на туберкульоз, зменшення смертності від цієї хвороби, а також того, що Одеська область вийшла на перші позиції за показником вилікуваних від туберкульозу людей. Це той приклад, як треба і як ми будемо реформувати медицину. Має бути розумний підхід з урахуванням інтересів як пацієнтів, так і медичних працівників.

Загалом за період реформування було скорочено 1045 зайвих ліжок, які були в стаціонарі.

Звичайно, що під ці ліжка були скорочені і медичні працівники, але всі вони були після того працевлаштовані. Когось було перенавчено, когось – переведено в інший заклад. Людей ніхто не викидав на вулицю.

За час його роботи в Одеській області були також хороші результати щодо процесів лікування від туберкульозу. Кількість пацієнтів, які отримують лікування від туберкульозу амбулаторно, збільшилась з 35 % до 56 %, а середній термін перебування в стаціонарі зменшився майже вдвічі – з 98 до 58 діб.

Міністр охорони здоров'я України Максим Степанов заявив, що уряд додатково виділив понад 3 млрд грн на боротьбу з коронавірусом в Україні ([Міністерство охорони здоров'я України](#)).

Кабінет Міністрів України виділив 3 млрд 132 млн грн, які підуть на боротьбу з коронавірусом в Україні.

Відповідне рішення було прийнято на засіданні уряду 6 травня.

Постанова передбачає виділення 3 млрд 132 млн і 500 тис. грн на боротьбу з коронавірусом в Україні. Нині документ перебуває на погодженні в Міністерстві фінансів та Міністерстві розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства. Ми врахували всі зауваження.

Ці кошти підуть на:

- забезпечення засобами індивідуального захисту закладів охорони здоров'я першої хвилі та екстреної медичної допомоги, які працюють з пацієнтами, хворими на COVID-19;
- закупівлю товарів (робіт, послуг), необхідних для забезпечення готовності та реагування на спалахи COVID-19 (зокрема, йдеться про видатки лабораторних центрів МОЗ України, ДУ «Центр громадського здоров'я МОЗ України» та ДУ «Український науково-дослідний протичумний інститут імені І. І. Мечнікова МОЗ України»);
- заробітну плату медичних та інших працівників лабораторних центрів МОЗ України за березень – червень 2020 р., залучених до виконання заходів, спрямованих на забезпечення готовності та реагування на спалахи коронавірусної хвороби (COVID-19).

Міністр охорони здоров'я Максим Степанов повідомив, що МОЗ ініціюватиме збільшення зарплат медикам до 50 % вже у цьому році ([Міністерство охорони здоров'я України](#)).

З метою виконання доручення Президента України Володимира Зеленського, Міністерство охорони здоров'я ініціює підвищення заробітних плат медичних працівників. Підвищення буде в розмірі до 50 % і потребуватиме додатково 11 млрд грн з державного бюджету.

Медична реформа у зміненому вигляді передбачатиме поліпшення якості та доступності медичних послуг. Українці, зателефонувавши у 103, обов'язково отримають якісну допомогу протягом 10–20 хв. При цьому ми

вважаємо, що наші медичні працівники вже в цьому році повинні отримувати суттєве збільшення заробітної плати. Не менше, ніж до 50 %.

Як підкреслив міністр охорони здоров'я, для того, щоб підвищити зарплати всім 435 тис. медиків, необхідно додатково виділити 11 млрд грн. Це буде зроблено з 1 липня 2020 р. за рахунок державного бюджету України. Для цього ми будемо звертатися і до уряду, і до Верховної Ради щодо внесення змін.

У Києві почали відкривати ринки ([Корреспондент](#))

Сьогодні запрацювали три столичних ринки, а завтра відкриються ще два. Всього в Києві перевірили 37 ринків.

Держпродспоживслужба перевірила 37 ринків Києва та у вівторок, 5 травня, відкрилися перші три з них, повідомив мер міста В. Кличко.

«Сьогодні в столиці вже відкрилися три ринки: Деміївський – у Голосіївському районі, Маяк – у Деснянському і Базар – на Лісовій. Завтра повинні відкритися Володимирський і Печерський ринки, – сказав Кличко.

Також він зазначив, що 8–9 травня у зв'язку з обмеженнями масових заходів у столиці в рамках карантину їх проводити не будуть.

«У цьому році виповнюється 75 років з Дня перемоги над нацизмом у Другій світовій війні. Утім, у зв'язку з обмеженням масових заходів у столиці, їх проводити в столиці не будуть... Цього року формат, на жаль, буде іншим», – заявив мер. Крім того, В. Кличко повідомив, що за минулу добу в Києві зафіксували 48 випадків коронавірусу, ще одна людина померла. Нагадаємо, з 1 травня в Україні могли відкритися 872 продовольчих ринки, але тільки за умови дотримання санітарних норм. У Київській області станом на 2 травня в рамках ослаблення карантину відновили роботу 13 ринків.

МОЗ готує екстренні заходи через медреформу ([Корреспондент](#))

МОЗ відмовиться від системи фінансування лікарень, введеної в рамках другого етапу медреформи. МОЗ готує екстрені заходи фінансування лікарень, у рамках яких з 1 червня воно буде відбуватися за новою системою. Про це заявив у вівторок, 5 травня, міністр охорони здоров'я М. Степанов.

«До 1 червня ми введемо такі принципи фінансування. МОЗ терміново готує зміни до деяких нормативних актів, якими буде передбачено, що всі установи, які надають спеціалізовану і високоспеціалізовану допомогу, отримують фінансування з держбюджету не менше, ніж у 2019 році», – заявив міністр. Він зазначив, що недофінансування сьогодні є більш ніж у половини лікарень.

«Медреформа в тому вигляді, в якому ми отримали, означає звільнення близько 50 тисяч медпрацівників, закриття 332 лікарень – через дефіцит фінансування. Якщо ситуацію залишити на свавілля, то поодинокі звернення і страйки стануть щоденним масовим явищем. Дефіцит спостерігається в 984 лікарнях з 1747», – заявив М. Степанов.

Також він повідомив, що з 11 травня почнеться експертиза госпіталів. На її базі будуть сформовані державні стандарти, дотримання яких стане обов'язковим.

Крім того, будуть розроблені тарифи, за якими буде здійснюватися фінансування галузі наступного року. Вони базуватимуться на ринкових зарплатах медпрацівників і якісних показниках надання послуг.

А до початку літа додаткове фінансування отримають первинна медична допомога, екстрена медична допомога, інфаркт і інсульт, а також чотири пакети лікування коронавірусу. Варто зазначити, що медики досі не отримали обіцяні доплати в 300 % за роботу з хворими на коронавірус. У зв'язку з цим у кількох регіонах відбулися протести медпрацівників.

МВС закупило апарати вентиляції легенів, утричі дорожчі від ринку – соцмережі ([Кореспондент](#))

Госпіталь МВС закуповує 50 апаратів ШВЛ по мільйону за штуку. Раніше такі ж апарати закупив Харків по 350 тис. Центральний госпіталь МВС України 21 квітня 2020 р. уклав контракт на поставку 50 апаратів штучної вентиляції легенів на загальну суму 51,15 млн грн. При цьому, як виявив під час перевірки документів відомий блогер А. Луганський, ціна закуповуваних апаратів утричі вища від існуючих в Україні ринкових пропозицій. Зокрема, компанія-переможець тендеру запропонувала ціну за кожен апарат в 1,023 млн грн, при тому, що товар з точно таким самим кодом за Державним класифікатором продукції (НК 024: 2019 47244) раніше закуповувався Харківською міськрадою для однієї з лікарень міста за ціною 350 тис. грн. У Китаї зараз такі ж апарати ШВЛ доступні за ціною від 8,8 до 9 тис. (241–246,6 тис. грн) за штуку в роздріб (тобто без урахування оптової знижки).

МОЗ підготувало механізм зміни медреформи ([Кореспондент](#))

М. Степанов обіцяє, що не піде тим шляхом, який був запланований раніше, а запровадить нові механізми. МОЗ уже розробив механізми реформування системи охорони здоров'я і почне їх впроваджувати на наступному тижні. Про це на брифінгу в середу, 29 квітня, повідомив міністр Максим Степанов. «Ми найближчим часом запропонуємо конкретні механізми, яким чином будемо фінансувати всі медустанови, яким чином будемо реформувати нашу медицину – ми не підемо тим шляхом, який був раніше», – сказав М. Степанов. Він також зазначив, що має намір «розвивати і побудувати медицину, яка потрібна всім нам». Глава МОЗ також повідомив, що для цього вже розроблені відповідні механізми, і їх впровадження почнеться з наступного тижня. Міністр озвучив перші оцінки медреформи. Також М. Степанов обіцяв дофінансувати лікарні на 240 млн. Гроші будуть перераховані протягом дня-двох.

МОЗ звинувачує держпідприємство «Медичні закупівлі» в непогодженні умов закупівель захисних костюмів ([Корреспондент](#))

МОЗ подало заяву в поліцію на держпідприємство «Медичні закупівлі» через порушення під час закупівлі захисних костюмів для лікарів. Про це в середу, 29 квітня, повідомила заступник голови МОЗ С. Шаталова.

«Я вчора підготувала і направила до правоохоронних органів заяви про вчинення злочину ДП “Медичні закупівлі”. Сподіваюся на швидку, об’єктивну і невідкладну реакцію», – сказала вона.

С. Шаталова каже, що МОЗ звернулося до держпідприємства 10 квітня. «Водночас ДП “Медичні закупівлі” не представило на узгодження технічне завдання для здійснення цієї закупівлі. Це означає, що Міністерство охорони здоров’я не розуміло, якої саме якості товар буде закуповувати підприємство, і чи відповідає цей товар саме здійсненню протиепідемічних заходів з протидії поширенню COVID-19», – стверджує заступник міністра. Вона наполягає, що відомство неодноразово зверталось до ДП «Медичні закупівлі» з проханням надати всі істотні умови договору.

«Згідно зі статтею 180 Господарського кодексу України, якість також є однією з важливих складових істотних умов договору. Це означає, що це порушення вимог чинного законодавства України. Проігнорувавши орган управління, ДП «Медичні закупівлі» укладає договір на поставку одягу для лікарів з виробником, який не зміг підтвердити якість своєї продукції. У цьому і полягає абсолютно нормальне рішення здійснити закупівлю власними силами міністерства», – заявляє С. Шаталова.

Нагадаємо, навколо закупівель захисних костюмів МОЗ спалахнув скандал. Відомство планувало закупити українські костюми, але потім відмовилося від замовлення і купило їх за кордоном на 40 % дорожче. Свої дії міністерство пояснило тим, що українські костюми не відповідають стандарту 14126 «Одяг захисний. Захист від інфекційних агентів». У Медзакупівлях заявили, що вимога щодо відповідності костюмів цьому стандарту з’явилася вже після проведення ними тендера. Водночас Благодійний фонд «Пацієнти України» наполягає, що захисні костюми, у яких є необхідний МОЗ стандарт, виробляє підприємство у Вінницькій області, і вони вдвічі дешевші від китайських. У свою чергу, Міністерство охорони здоров’я стверджує, що саме низька якість захисних матеріалів є причиною масового зараження медиків коронавірусом.

МОЗ обіцяє дофінансувати лікарні на 240 млн ([Корреспондент](#))

Гроші регіональним медичним установам із гострою нестачею фінансування будуть спрямовані протягом дня-двох. Міністерство охорони здоров’я направить на дофінансування лікарень у регіонах 241,8 млн грн. Про це на брифінгу в середу, 29 квітня, заявив міністр Максим Степанов.

«З метою врегулювання ситуації з критичним недофінансуванням закладів охорони здоров’я України, яке ми дуже гостро відчуваємо зі стартом другого етапу реформи з 1 квітня, Міністерство охорони здоров’я спільно з

Міністерством фінансів опрацювало питання наближення і отримання фінансування у квітні коштів субвенції, яка була передбачена регіонам на жовтень – грудень, у розмірі 241,8 млн грн», – зазначив він. За його словами, ці кошти будуть перераховані регіонам казначейською службою вже сьогодні-завтра. М. Степанов зазначив, що ці кошти підуть на фінансування установ, яким не вистачає коштів на заробітну плату. Напередодні міністр розповів, як має намір уникнути закриття психіатричних лікарень в умовах різкого недофінансування. Раніше повідомлялося, що в Дніпрі директор лікарні домоглася фінансування завдяки голодуванню.

Степанов озвучив перші оцінки про медреформу ([Корреспондент](#))

Перші сигнали про другий етап медреформи свідчать про перспективи звільнень медиків і зниження заробітку. Під час аудиту медсистеми України з'явилися дуже тривожні сигнали другого етапу медичної реформи, який стартував з квітня. Про це розповів міністр охорони здоров'я Максим Степанов у суботу, 25 квітня.

«Наш аудит, який ми почали у зв'язку з введенням другого етапу реформи, показує дуже тривожні сигнали... Ми бачимо, що десь планується скорочення медпрацівників до кінця року, десь планується зниження рівня зарплати, десь починають відправляти медпрацівників у неоплачувану відпустку», – повідомив міністр. Він зазначив, що аудит має бути максимально відкритим і чесним. «Хочемо показати реальний стан речей, що в нас відбувається, не розповідати якісь казки, якими іноді нас годували попередні чиновники», – додав М. Степанов. Щоб особисто оцінити медреформу, міністр сьогодні відвідає три лікарні Київської області. Степанов зазначив, що реформу потрібно закінчити з нескороченими медпрацівниками і не меншими, а набагато більшими зарплатами медиків. Раніше він повідомив, що близько тисячі лікарень повідомили про дефіцит фінансування. При цьому щодо деяких лікарень зменшення фінансування становить від 10 % до 50 %. Нагадаємо, попередник М. Степанова І. Ємець, який керував відомством близько місяця, у березні вирішив продовжувати медреформу Уляни Супрун. На Програму медичних гарантій у 2020 р. виділено 72 млрд грн.

Міністр оборони провів телефонну розмову з головним стратегічним радником високого рівня з питань оборонної реформи МО та ЗС України ([Міністерство оборони України](#)).

30 квітня міністр оборони України А. Таран провів телефонну розмову з головним стратегічним радником високого рівня з питань оборонної реформи Міністерства оборони та Збройних сил України генерал-лейтенантом ЗС США (у відставці) К. Дейтоном.

Під час розмови сторони приділили основну увагу обговоренню питань щодо стану виконання завдань оборонної реформи та визначенню пріоритетів, спрямованих на забезпечення обороноздатності держави та

розвиток оперативних спроможностей Збройних сил України за стандартами НАТО, які будуть впроваджуватися за підтримки іноземних стратегічних радників високого рівня.

До складу групи іноземних радників високого рівня Комітету реформ Міністерства оборони та Збройних сил входять стратегічні радники високого рівня від США, Канади, Великої Британії, Федеративної Республіки Німеччина, Республіка Польща та Литовської Республіки.

Заступник міністра охорони здоров'я Світлана Шаталова повідомила, що кошти на 300 % доплати медикам виділені і вже у регіонах ([Міністерство охорони здоров'я України](#)).

Для розрахунків МОЗ України збирало інформацію з обласних департаментів охорони здоров'я про кількість медиків, які працюють з пацієнтами з коронавірусом. На основі цих даних були виділені кошти. Медична субвенція у розмірі 552,8 млн грн була перерахована на місце 16 квітня. Додатково ми зробили наближення з останнього кварталу 2020 р. на квітень місяць у розмірі 241,8 млн грн. Ці кошти надійдуть у регіони сьогодні-завтра.

Далі лікарні будуть отримувати оплату послуг від Національної служби здоров'я України за новими пакетами. Постановою Кабінету Міністрів минулого тижня прийнято чотири нових пакети: надання допомоги в стаціонарних умовах пацієнту з COVID-19, робота мобільних бригад для забору матеріалів для тестування, додаткова оплата роботи бригад екстреної медичної допомоги, які виїжджають до пацієнтів, та окремими закладами охорони здоров'я, які лікували пацієнтів з COVID-19, хоча не були визначені як опорні для цього. Цією самою постановою затверджені і тарифи на ці послуги.

Хочу підкреслити, що в тарифи включені додаткові виплати працівникам закладів охорони здоров'я у розмірі до 300 % заробітної плати, а також забезпечення пацієнтів лікарськими засобами та медичними виробами. Наголошую, що це перший тариф, який відштовхувався від реальної потреби у фінансуванні під час лікування хворих за Національним стандартом лікування. Тариф, розрахований «з низу до верху».

Загалом на оплату послуг від НСЗУ лікарням, які лікують пацієнтів з коронавірусом, виділено майже 15,8 млрд грн.

Пенсійна реформа

У травні підвищені пенсії отримають 8,4 млн пенсіонерів ([Міністерство соціальної політики України](#)).

Міністр соціальної політики Марина Лазебна:

У складних умовах карантину уряд виконує свої зобов'язання та посилює програми соціального захисту населення, зокрема, забезпечує зростання пенсій.

У травні 8,4 млн пенсіонерів будуть проіндексовані на 11 % розміри пенсій. Також до 2100 грн підвищено мінімальний розмір пенсії особам, страховий стаж яких становить 30 років у жінок та 35 років – у чоловіків.

Розмір пенсії зросте в середньому на 260 грн.

Кошти на виплату підвищених пенсій передбачені у прийнятих 13 квітня 2020 р. змінах до Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік».

Ініціативи регіональних владних структур та громадських організацій

Як молодь Зборівської ОТГ втілює комунікаційні ініціативи ([Децентралізація](#))

У Зборівській ОТГ від моменту створення не існувало прес-служби. Тому серед негативних факторів мешканці громади називали: недостатню поінформованість про заходи у ОТГ; висвітлення новин тільки на сайті; дезінформацію в соціальних мережах; низьку прозорість діяльності органів місцевого самоврядування.

У процесі реформи децентралізації, коли Зборів став центром громади, об'єднавши 17 сільських рад (2017 р., 29 жовтня), у громаді почала працювати громадська організація «Зборів UP», у якій сформувався молодіжний корпус. Молодіжний корпус поступово розширив власну діяльність та досяг рівня Молодіжного конгресу Зборівської міської ради (примітка: консультативно-дорадчий орган, до складу якого входять 42 учасники: із них 12 сенатори, представники закладів і сіл ОТГ). Усю комунікацію почала здійснювати ініціативна молодь «Зборів UP» власними силами: через сторінку у Фейсбук (посилання). Пізніше, під час Молодіжного форуму ДОБРЕ ДІЙ, що відбувався в Тернополі, «Зборів UP» отримала завдання – провести Молодіжний форум у громаді (посилання), де громадськість обере пріоритетний проект для подальшої реалізації спільно з Програмою DOBRE.

«Молодіжний форум Зборівської ОТГ – це перший такий захід, який повністю організувала наша молодь. А все завдяки хорошому менторству Програми DOBRE. Наші юні реформатори не лише повірили, що можуть творити зміни, але й перестали думати, що владні органи – це щось недосяжне і пов'язане виключно з важкими термінами і документами. Цей захід став стартом приємних змін у молодіжному середовищі. Зараз ми не уявляємо роботи без консультацій із молоддю, без їхнього креативного бачення і підтримки», – розповів учасник форуму, заступник голови Зборівської громади Я. Гаранджук.

Як Ніжинська ОТГ залучає мешканців до громадської діяльності та долає корупцію ([Децентралізація](#))

Ніжинська ОТГ розташована в Чернігівській області. Населення громади становить майже 70 тис., тому для великої громади важливо навчитися стежити за прозорістю та ефективністю всіх комунальних закладів. Експертка громади із впровадження антикорупційних інструментів у рамках проекту «ДІСМО» Т. Романова розповіла, що робить Ніжинська ОТГ, аби залучати мешканців до громадської діяльності та підвищувати прозорість громади.

Ніжинська громада вже запровадила антикорупційну програму, прийняла положення про запобігання та врегулювання конфлікту інтересів та проводить антикорупційну експертизу. Усі ці інструменти функціонують при міській раді.

Антикорупційна програма є комплексом правил, стандартів і процедур щодо виявлення, протидії та запобігання корупції в діяльності комунальних установ громади. Тому для громадськості Ніжинська ОТГ розробила матеріал з інструкціями щодо впровадження цього антикорупційного інструменту. Методичні матеріали поширювалися на офіційному веб-сайті громади та у соцмережах. Також на веб-сайті ОТГ є інформація щодо нюансів подання декларацій та змін у декларуванні.

Що стосується Положення про запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, то в громаді була розроблена й опублікована пам'ятка-інструкція, аби кожен мешканець громади знав, як треба вчиняти у випадках потенційних конфліктів інтересів.

У Ніжинській ОТГ вже створена опікунська рада при КНП «Ніжинський міський пологовий будинок». Незважаючи на те, що спочатку активність населення була недостатньою і виникли складнощі, аби залучити громадськість увійти до складу консультативно-дорадчого органу, міська адміністрація розробила інформаційну кампанію. Було розроблено інформаційні листи, що доступною мовою пояснювали суть та користь опікунської ради при медичному закладі, які були розміщені і в пологовому будинку, і в інших медзакладах, а також на офіційній сторінці громади та інших відкритих джерелах у мережі Інтернет. Як результат – громада отримала достатню кількість заявок на членство в опікунській раді. Новообрані члени ради вже мали нагоду очно зустрітись та обговорити, які питання стоять найбільш актуально на порядку денному, як будуть проводитися засідання, яких експертів слід запросити доєднатись до засідання тощо.

Цей приклад надихнув громаду на те, що у Ніжинській ОТГ може з'явитися ще одна опікунська рада, цього разу – при місцевій стоматологічній клініці. «Попередньо з представниками медзакладів ми обговорювали різні варіанти та моделі дорадчих органів. Приймали рішення на основі тих можливостей, які ми маємо, та основних цілей, які для нас важливо вирішити у першу чергу. Стоматологічна клініка виявила інтерес створити спостережну раду, але поки що ніхто не подався на членство в цій раді. Проте є така ймовірність, що згодом на одну опікунську раду в Ніжинській громаді стане більше», – поділилася Т. Романова.

У період спалаху коронавірусної інфекції фокус місцевої влади спрямований на активну протидію поширенню коронавірусу, прийняття важливих рішень для захисту здоров'я і життя громадян.

«Під час карантину Ніжинська громада максимально перейшла в онлайн. Відповідно, ми намагаємось надати всю необхідну інформацію в онлайні щодо реалізації антикорупційних інструментів. Так, опікунська рада

при пологовому будинку створена, але ми ще не встигли затвердити склад Ради, тому ми поки що перейшли в дистанційний режим роботи з радою. У форматі онлайн обговорюємо питання та готуємось до реального засідання», – коментує Т. Романова.

Варто сказати і про опікунські ради при закладах освіти Ніжинської ОТГ. Положення вже готові, готується проєкт рішення, тож затвердження ради планується на наступне засідання громади. Нагадаємо, що опікунська рада формує стратегію розвитку в тісній співпраці з керівництвом навчального закладу; знаходить додаткове фінансування для реалізації цієї стратегії; контролює витрачання кошторису та дії керівництва школи щодо виконання стратегії і витрачання фінансів тощо. До складу опікунської ради можуть входити: батьки, діти яких навчаються в цій школі; активісти, яким довіряє громада та представники громадських організацій.

Вознесенська громада – комфортна для життя ([Децентралізація](#))

Вознесенськ – давнє місто на півдні України. Місто в усі часи мало велике торговельне та оборонне значення завдяки розташуванню над злиттям річок Південний Буг та Мертвод. Легку промисловість Вознесенська добре знають скрізь. Вознесенський шкірзавод є одним з найбільших українських виробників шкіри, він постачає взуття для армії. А через місцеві піщані та гранітні кар'єри йде активне виробництво будівельних матеріалів.

Що ж дає сучасному та добре розвинутому місту децентралізація?

У 2018 р. Вознесенськ Миколаївської області об'єднався із селами Новогригорівка та Ракове. Жителі обох сіл завдяки децентралізації змогли отримати всі пільги та переваги міста. У першу чергу – це якісна освіта та медицина: музична та спортивна школи, басейн, лікарня, будинок культури.

Громада впроваджує концепцію «Місто, комфортне для життя». У першу чергу це стосується лікарень, де відбулися ремонти, модернізації та куди закупили нове обладнання.

Про переваги для села від об'єднання та універсальну «картку вознесенця», створення туристичного центру та багато іншого – дивіться у відеоролику.

Новини із соціальних мереж

Децентралізація-2020. 19 травня о 14:15 відбудеться онлайн-пресконференція для регіональних ЗМІ «Місьцеве самоврядування та територіальна організація влади: “геолокація” реформи». Мета – дати відповіді на ключові питання щодо реалізації завдань реформи у 2020 р. та проведення чергових місцевих виборів на новій територіальній основі громад і районів.

Спікери:

В. Негода, заступник міністра розвитку громад та територій.

В. Безгін, народний депутат України, голова підкомітету з питань адміністративно-територіального устрою.

Модераторка: Н Петруняк.

Основні питання пресконференції:

Чи реально провести чергові місцеві вибори на новій територіальній основі громад і районів?

Навіщо державі нові райони і яким критеріям вони мають відповідати?

Чи не погіршить формування нових районів доступність послуг для людей?

Чи буде внесено на розгляд Верховної Ради України консенсусний проект закону «Про внесення змін до Конституції України», який закріпить реформовану систему місцевого самоврядування, децентралізацію владних повноважень?

Якщо конституційний процес затягнеться в часі, чи не завадить це провести чергові місцеві вибори так, як планується?

Чи можна вважати реформу завершеною з проведенням місцевих виборів?

Як надалі держава має намір підтримувати становлення і розвиток громад?

Журналісти зможуть поставити запитання в ефірі конференції. Для того, щоб приєднатися до ефіру, представникам ЗМІ потрібно зареєструватися за лінком^ <https://decentralization.gov.ua/news/12454>

Онлайн-конференція транслюватиметься на Facebook-сторінках «Програма DOBRE», «Децентралізація та Український кризовий медіа-центр», а також на Youtube-каналі Ukraine Crisis Media Center. ([Децентралізація](#))

Місьцеві вибори-2020. Менше ніж півроку залишилося до місцевих виборів-2020, які мають відбутися на новій територіальній основі. Обговорення новел Виборчого кодексу триває. Чи зможуть відбутися місцеві

вибори на новій територіальній основі та яких змін потребує Виборчий кодекс?

Про це та багато іншого говорили під час онлайн-конференції «Місцеві вибори-2020: місія здійснення?» 6 травня 2020 р., в якій брали участь народні депутати України, представники Центральної виборчої комісії, органів місцевого самоврядування, експерти ([Децентралізація](#)).

Децентралізація в освіті. Розмежування повноважень у сфері освіти між органами місцевого самоврядування всіх рівнів та органами виконавчої влади – складова частина підготовки нових редакцій законів про місцеве самоврядування в Україні та про місцеві державні адміністрації.

Тому Мінрегіон у співпраці з Міністерство освіти і науки України, галузевими експертами і представниками асоціацій органів місцевого самоврядування проводить тематичні консультації ([Децентралізація](#)).

Закон опублікували. «Голос України» опублікував Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо визначення територій та адміністративних центрів територіальних громад»(№ 562-ІХ).

Закон унормовує питання визначення адміністративних центрів територіальних громад та затвердження територій територіальних громад. Тепер і до прийняття закону про адміністративно-територіальний устрій це робитиме Кабінет Міністрів України на основі затверджених перспективних планів.

Закон набуває чинності вже завтра ([Децентралізація](#)).

Кілька важливих тез із сьогоднішньої дискусії «Регіональне обговорення реформ: освіта»:

В Україні досі не розуміють важливості освіти, тоді як у ЄС освіта – це ключ до вирішення економічних проблем (Vladimir Bakhrushin).

Карантинні обмеження – це не загроза, а нові можливості. Освітняни навчилися використовувати дистанційні інструменти, які знадобляться наступного навчального року (Lubomyra Mandziy).

Більшість закладів освіти після скасування карантину поєднують традиційне навчання з дистанційним (Наталія Піпа)

Через дистанційне навчання цього року варто знизити мінімальний прохідний бал ЗНО при вступі на медичні та правничі спеціальності (Юлія Гришина).

В Україні чітка відмінність між результатами ЗНО дітей з міст і сіл, а також прямий зв'язок між доходом родини та рівнем навчання дітей (Inna Sovsun).

В Україні 170 тисяч людей із науковим ступенем. Але значно менше українських учених, які котируються міжнародним науковим товариством – це говорить про низьку якість захищених дисертацій (Muhaylo Serebryakov).

Деякі вчителі не розуміють суть Нової української школи через брак комунікації. Дехто каже: «Багато реформ пережили, і цю переживемо» (Sergiy Terentyev).

Відсутність Інтернету та українського телебачення у прифронтових районах Донецької та Луганської областей зводять там нанівець усі переваги освітньої реформи (Iryna Zhdanova) ([Реанімаційний Пакет Реформ - РПР](#)).

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

Уряд у посиленому режимі працює над низкою стратегічних програм. На сьогоднішньому засіданні міністри отримали можливість представити їх.

Міністр економічного розвитку І. Петрашко представив програму «500 тисяч робочих місць». Ця ініціатива дасть можливість українцям, які втратили роботу під час карантину, або повернулися із закордону, отримати заробіток і пройти період коронакризи. Ключові галузі, де будуть створені робочі місця:

- будівництво доріг та транспортної інфраструктури – 154 тис. робочих місць;
- сфера благоустрою – 150 тис. робочих місць;
- у сільському господарстві — 85 тис. робочих місць;
- повернення людей на роботу у ММП – 48 тис. робочих місць.

Механізмом створення цих робочих місць стануть державні комунальні підприємства, державні субвенції, пряма підтримка бізнесу грошима. Для 216 тис. робочих місць уже є державне фінансування.

Для реалізації програми буде створена міжвідомча група щодо координації заходів з підвищення зайнятості населення, куди будуть залучені не тільки чиновники, а й бізнес, який підкаже нам, як правильно спрацювати.

Т. в. о. міністра енергетики та захисту довкілля О. Буславець представила план Антикризових заходів в енергетиці.

Сьогодні наша енергетична система розбалансована. Перший крок, який було зроблено – затвердження реального енергетичного балансу. Це дозволяє забезпечити стабільну роботу для всіх видів генерації.

Цільові завдання, які стоять на порядку денному вже сьогодні:

- забезпечити збут вугілля та повернути 25 тис. шахтарів на роботу цього місяця;
- забезпечити стабільну ціну на електричну енергію для електроємних споживачів.

План урядового Антикризого штабу має також вирішити проблему накопичення боргів перед Енергоатомом, які були сформовані в попередні роки.

Міністр охорони здоров'я М. Степанов доповів про доплати лікарям у 300 %. Очільник МОЗ пообіцяв, що до кінця дня прокомунікує стан виплати по кожній області. Зі свого боку наголосив, що міністр охорони здоров'я як відповідальний за галузь має нести відповідальність та забезпечити виплати кожному медику. Це питання на контролі у Президента та в мене особисто.

Міністр фінансів С. Марченко розповів про покращення якості роботи митниці. Почали роботу над комплексним планом із трьома ключовими напрямками.

Перший – функціональний. Зменшення людського фактору та цифровізація. Це забезпечує контроль держави на всіх етапах діяльності митниці та зменшує корупційні ризики. Буде втілений формат єдиної юридичної особи, що дасть можливість реальних кадрових змін.

Другий напрям – мотиваційний. Митниця не має асоціюватися в людей та бізнесу з корупцією. На 30–40 % будуть оновлені кадри. Буде проведена процедура оцінки добросовісності митників.

Третій напрям – сервісний. Максимальна прозорість та зрозумілість правил за найкращими практиками західних країн. Строк усіх заходів – до вересня 2020 р.

Т. в. о. міністра освіти і науки Л. Мандзій представила інформацію про завершення навчального року. ЗНО плануємо проводити з 25 червня до 17 липня. Під час відповідного тестування обов'язково мають бути дотримані всі заходи безпеки ([Денис Шмигаль](#)).

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

Парламентський комітет з питань енергетики підтримав рішення Антикризисового енергетичного штабу при Кабміні щодо подолання енергетичної кризи. Особисто на засіданні представив результат спільної роботи штабу та членів комітету. Наша принципова позиція, яке не потребує обговорення: тариф для побутових споживачів цього року має залишитись незмінним. Що стосується вартості електроенергії для непобутових споживачів, нам треба зробити низку кроків. Дати можливість виходити на прямі договори та внести відповідні зміни до законодавства. Антикризисовий енергетичний штаб напрацював пакет першочергових заходів з чітким графіком та визначеними виконавцями. Заходи умовно згруповані в чотири блоки: удосконалення механізму ПСО і правил ринку електричної енергії, відновлювана енергетика, вирішення проблеми заборгованості та кібербезпека в енергетиці. Саме цей план був сьогодні підтриманий профільним комітетом. Дякую депутатам за плідну дискусію та відповідальну позицію ([Денис Шмигаль](#)).

8 травня відбулось онлайн-засідання Комітету з питань енергетики та житлово-комунальних послуг Верховної Ради України, в якому взяли участь міністр розвитку громад та територій України О. Чернишов та заступники В. Лозинський та Н. Хоцянівська.

Під час обговорення проекту Постанови «Про Програму діяльності Кабінету Міністрів України» О. Чернишов зазначив, що «для реалізації цієї програми кожне міністерство розробляє свій план діяльності. Найближчим часом ми доопрацюємо рекомендації від народних депутатів і погодимо цю Програму» ([Мінрегіон](#)).

Декілька цікавих тез із нашої сьогоднішньої онлайн-дискусії «Україна: реформи та перепони»:

МВФ прогнозує падіння ВВП України на рівні 7,7 % у зв'язку з пандемією COVID-19, а Інститут економічних досліджень та політичних консультацій прогнозує скорочення української економіки на 6 % ВВП (Igor Burakovsky).

Поточна економічна криза для України не буде такою сильною, як кризи 2014 та 2008 років (Sergey Fursa).

В Україні наявна не тільки коронавірусна криза, але й криза політичного лідерства: Уряд Гончарука відправили у відставку в розпал пандемії, а за один місяць змінилися три міністри фінансів і три міністри охорони здоров'я (Maria Repko).

Призначення М. Саакашвілі головою Виконавчого комітету реформ при Нацраді реформ надає приводу для обережного оптимізму. Але тепер важливо долучити до Нацради авторитетних громадських експертів (Denis Denisenko) ([Реанімаційний Пакет Реформ - РПР](#)).

Кирило Тимошенко в ефірі ток-шоу «Свобода слова» на каналі ICTV / 04.05.2020. Жодні гуманітарні вантажі для боротьби з коронавірусом не продавалися й не будуть продаватися в магазинах чи аптеках – таку заяву в ефірі ток-шоу «Свобода слова» на каналі ICTV зробив заступник керівника Офісу Президента України К. Тимошенко.

Крім того, він наголосив, що Фонд з ліквідації наслідків COVID-19 при Офісі Президента закуповував засоби захисту виключно за кошти, пожертвовані бізнесом. При цьому бюджетні гроші не витрачалися.

Також заступник керівника Офісу Президента детально роз'яснив ситуацію з літаком «Мрія», що доставив нібито цілком «комерційний вантаж». За словами К. Тимошенка, було досягнуто домовленості, що мережа «Епіцентр», закупивши засоби захисту від COVID-19 у Китаї, зобов'язується безкоштовно передати частину вантажу на потреби українських лікарень. Що й було зроблено ([Офіс Президента України](#)).

Повноваження органів місцевого самоврядування: якими вони будуть, виходячи із завдань реформи місцевого самоврядування?

Мінрегіон обговорив це питання з експертами під час відеоконференції.

У законопроекті, який визначатиме повноваження органів місцевого самоврядування, ми пропонуємо передбачити достатній період для завершення адміністративно-територіальної реформи та заходи для забезпечення безперервної діяльності всіх суб'єктів владних повноважень у перехідний період. Також передбачимо додатковий час для створення та введення в дію електронних реєстрів, кодифікаторів та інших допоміжних сервісів, – сказав В. Негода ([Децентралізація](#)).

Коронавірус, виплати лікарям і місцеві вибори: звернення Президента України до громадян. «Я розумію, що це звернення можуть дивитися діти, тож не можу сказати всіх слів, яких заслужили окремі чиновники на місцях», – так В. Зеленський прокоментував ситуацію з тим, що в деяких регіонах країни не було виплачено заробітних плат і надбавок медикам, які борються з COVID-19. Глава держави доручив головам ОДА якнайшвидше погасити заборгованості, наголосивши, що уряд переказав кошти ще в середині квітня. Насамкінець додав, що невиконання цього завдання може коштувати посади.

Крім того, Президент України прокоментував спроби окремих партій змінити законодавство та встановити надумані бар'єри для регіональних політичних сил на місцевих виборах. «Ніяких “двох третин”, “п’яти відсотків” чи інших “схем” не буде. Це позиція і моя, і партії “Слуга народу”. Ми не дамо позбавити невеликі партії та безпартійних громадян можливості змінювати свій регіон на краще», – наголосив В. Зеленський (Посилання на відео: [Офіс Президента України](#)).

Закон встановлює правові основи для створення, функціонування та розвитку національної інфраструктури геопросторових даних – геокадастру. Документ дасть змогу сформувати сучасну систему доступу громадян до всіх видів географічної інформації.

Детальніше: <https://bit.ly/3c4CvQd> (Офіс Президента України).

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

На сьогоднішньому засіданні уряду, окрім ухвалених рішень, розглянули також низку важливих для українців питань, які потребують негайного вирішення. Щоб пришвидшити цей процес, дав доручення особисто міністру охорони здоров'я М. Степанову та головам ОДА взяти на контроль проблему із затримками доплат у розмірі до 300 % лікарям, які ведуть боротьбу з COVID-19. На засіданні М. Степанов відзвітував, що уряд перерахував усі кошти в регіони, але, на жаль, не всі керівники на місцях одразу передали їх нашим медикам. За результатами затримки виплат мають бути проведені службові розслідування.

Міністру розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства І. Петрашку доручив наступного тижня представити програму створення робочих місць, зокрема у «Великому будівництві».

Міністру охорони здоров'я М. Степанову на одному з найближчих засідань уряду представити дорожню карту щодо вдосконалення медичної реформи. Реформа продовжується. Важливо зараз скоригувати її в тих питаннях, які стосуються підтримки наших лікарів та лікарень.

Міністерству фінансів доручив якнайшвидше спрямувати кошти ДФРР у регіони. Не варто затягувати цей процес на липень – вересень. Більшість об'єктів будівництва – це школи й садочки. Важливо, щоб роботи до

1 вересня були завершені, й наші діти пішли в якісно відремонтовані й новозбудовані школи та садочки.

Мінфіну, Міністерству енергетики та захисту довкілля, НАК «Нафтогаз» у тижневий термін спільно напрацювати механізм, який дозволить дивіденди «Нафтогазу» залучити до програми будівництва шкіл, лікарень і доріг. Загальний обсяг дивідендів НАК у 2020 р. становитиме 39,7 млрд грн ([Денис Шмигаль](#)).

Перспективні плани: офіційно.

З'явилися тексти розпоряджень Кабінету Міністрів України про затвердження перспективних планів формування територій громад ще двох областей:

Житомирської: <https://bit.ly/3feVh9r>

Миколаївської: <https://bit.ly/2ysf4lb> ([Децентралізація](#)).

Рада Європейського Союзу схвалила надання Україні 1,2 млрд євро в рамках макрофінансової допомоги для боротьби з наслідками пандемії коронавірусу. Вдячний за це нашим європейським партнерам.

Україна стане однією з десяти країн-партнерів ЄС щодо розширення та сусідства, яким виділили допомогу. Це важливий сигнал підтримки насамперед для українського суспільства та бізнесу. Здоров'я громадян, відновлення економічного зростання, нові програми для малого й середнього бізнесу – пріоритети для уряду, які реалізуємо спільними зусиллями ([Денис Шмигаль](#)).

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

Ми продовжуємо працювати над планом підтримки для всіх галузей економіки. У тому числі для промисловості. Перш за все – це її орієнтація на внутрішній ринок України, розвиток експортного потенціалу в тих галузях, які на сьогодні через світову кризу є найбільш затребуваними.

Щодня уряд проводить наради з Президентом, з експертами та аналітиками.

Ми не зупиняли жодного виробничого підприємства на час карантину. Але зниження експорту та загального споживання у світі, зупинка багатьох підприємств у наших країнах-партнерах призвела до складнощів в окремих галузях промисловості.

Упевнений, наша промисловість матиме всі необхідні умови для зростання цього року. Адже в пріоритеті залишається програма «Велике будівництво». Крім того, ми працюємо над розвитком і мотивацією авіаційної, вагонобудівної та інших галузей економіки, які створюють велику кількість робочих місць і є мультиплікатором створення додаткових робочих місць у супутніх виробництвах ([Денис Шмигаль](#)).

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

Україна готується до послаблення карантинних обмежень з 11 травня. Сьогодні уряд ухвалив рішення про відкриття парків, салонів краси, непродовольчих магазинів, музеїв, закладів громадського харчування з роботою на виніс та ін. Детальний список буде опубліковано впродовж двох днів.

У своїх рішеннях ми керуємося винятково даними та розрахунками наших профільних спеціалістів – вірусологів, епідеміологів, спеціалістів клінічних лабораторій та аналітиків академії наук України. Зараз динаміка захворюваності на коронавірус у межах, які дозволяють нам з 11 травня зняти певні обмеження. Сьогоднішнім рішенням ми дали змогу бізнесу за цей тиждень підготувати всі необхідні умови для безпечної роботи.

Проте пом'якшення карантину не означає його зняття. ВООЗ продовжила дію глобального режиму надзвичайної ситуації. У світі залишається понад 2 млн активних хворих на коронавірус. Тому частина обмежень в Україні продовжують діяти до 22 травня.

З 11 травня ми розпочинаємо застосовувати концепцію «адаптивного карантину». Якщо в якомусь регіоні або місті буде зафіксовано різкий спалах, то саме там і будуть запроваджуватися обмеження відповідними рішеннями регіональних ТЕБ і НС.

Відзначу, що два останні місяці уряд, Офіс Президента, парламент, місцева влада, бізнес та волонтери працювали для того, щоб якнайкраще забезпечити наші лікарні та наших лікарів усім необхідним.

Хочу подякувати українцям, які дотримувалися карантину. Завдяки вам вдалось уникнути страшних наслідків пандемії.

Зараз ми на фінішній прямій, головне – не розслабитися. Зусилля українців не мають бути даремними. Контролювати пандемію – це наше з вами спільне завдання ([Денис Шмигаль](#)).

Послаблення карантину та другий етап медичної реформи: звернення Президента до українців.

«Зазвичай ми звертаємося до лікарів по допомогу. Сьогодні про допомогу благають вони», – так про глобальну ситуацію в українській медицині під час другого етапу реформи висловився у своєму відеозверненні В. Зеленський.

Робоча група, створена для оцінювання результатів реформи, надала свої висновки – реформа має як плюси, так і мінуси. Завдання держави наразі – не згортати реформу, а виправити її помилки.

Водночас Президент України наголосив – він не може допустити того, щоб через нові механізми фінансування медичної галузі 50 тис. медиків втратили роботу, під загрозою опинились екстрена допомога, багатопрофільні лікарні, онкоцентри, госпіталі ветеранів, більшість дитячих лікарень, психіатрична та туберкульозна служби.

З огляду на це, глава держави закликав міністра охорони здоров'я, голову профільного комітету Верховної Ради та головного санітарного лікаря

України невідкладно запропонувати шляхи вирішення цих болючих питань (Посилання на відео: [Офіс Президента України](#)).

Звернення Володимира Зеленського щодо ситуації з карантинними обмеженнями.

Кредити для малого та середнього бізнесу під 3–5 %; мільярди гривень, спрямовані на збільшення мінімальної допомоги з безробіття; програма соціального захисту сімей фізичних осіб – підприємців 1-ї та 2-ї групи платників податку. Таких заходів вживає держава для полегшення життя бізнесу й громадянам. Про це повідомив Президент України В. Зеленський у своєму відеозверненні.

Крім того, глава держави висловив сподівання, що власники ринків підуть назустріч державі та максимально дотримуватимуться критеріїв безпеки, розроблених МОЗ і Мінекономіки. В. Зеленський наголосив, що вірить у те, що порушень, які змусили б знову закрити ринки, не буде.

Також у зверненні йшлося про програму «Велике будівництво», яка допоможе «розігріти» економіку після карантину. Президент нагадав – у поточному році в межах програми Україна виділить 85 млрд грн на дороги державного значення та 22 млрд – на місцеві дороги.

Насамкінець глава держави закликав українців залишатися на травневі свята вдома. «Не забувайте, що пом'якшення карантину заплановане з 11 травня. У нас є чіткий поетапний план, за яким усе поступово буде відкриватись. Але як швидко це станеться – залежить тільки від вас», – наголосив Президент (Посилання на відео: [Офіс Президента України](#)).

У присутності Президента України Володимира Зеленського відбулося підписання Меморандуму між Державним агентством автомобільних доріг (Укравтодор) та учасниками ринку щодо захисту прав працівників дорожнього господарства та створення нових робочих місць.

Детальніше: <https://bit.ly/2ydQ11R> ([Офіс Президента України](#)).

За участю Президента України Володимира Зеленського відбулось урочисте підписання угоди між АТ «Укрексімбанк» і Державним агентством автомобільних доріг України (Укравтодор) щодо надання першого траншу фінансування на оновлення доріг в обсязі 5,782 млрд грн. Загальна сума фінансування становитиме 19,3 млрд грн.

Детальніше: <https://bit.ly/2KLF56n> ([Офіс Президента України](#)).

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

Уряд готовий до перемовин з європейськими країнами, які висловлять бажання офіційно запросити українських робітників на сезонні роботи.

Про це повідомив під час зустрічі з послом Європейського Союзу в Україні Матті Маасікасом та тимчасово повіреною у справах США в Україні Крістіною Квін.

Важливою передумовою є легальне працевлаштування строком від трьох місяців із дотриманням усіх соціальних гарантій та належних умов праці українців. Координацію цієї роботи буде здійснювати урядовий офіс з питань європейської та євроатлантичної інтеграції.

Станом на сьогодні уряд не отримував офіційних звернень від інших країн, окрім Фінляндії ([Денис Шмигаль](#)).

Нові райони: обговорення законопроекту. «Законопроект про адміністративно-територіальний устрій на субрегіональному (районному) рівні має бути максимально чітким, давати перелік і склад нових районів, але за можливості не зачіпати питань територіальної організації влади на місцях, розмежування повноважень і ресурсів тощо. Ці питання, скоріше за все, потрібно вирішувати паралельно в інших законодавчих актах. Головне завдання сьогодні – затвердити новий адміністративно-територіальний устрій на базі районів та громад, щоб уже на новій територіальній основі провести місцеві вибори, до яких залишилося лише півроку», – таку думку висловив заступник міністра розвитку громад і територій В. Негода під час відеоконференції з розгляду пропозицій щодо реформування субрегіонального (районного) рівня адміністративно-територіального устрою України.

«На жаль, ми ще не маємо версії законопроекту про нові райони, яку можна запропонувати для широкого обговорення. Можливо, це тому, що ми намагаємося в одному законопроекті вирішити забагато питань – і сформувати адмінтерустрій, і організувати владу на місцях, і розмежувати повноваження та ресурси. Це і ускладнює текст законопроекту, і зменшує шанси на його швидкий і позитивний розгляд в уряді та парламенті», – сказав В. Негода.

Думки експертів із цього приводу розділилися. На думку частини присутніх на обговоренні, уникнути процедурних, майнових і бюджетних питань, принаймні у перехідних положеннях до законопроекту про нові райони, не вдасться.

Наступного тижня запланована чергова онлайн-конференція, за результатами якої має з'явитися текст законопроекту для широкого обговорення ([Децентралізація](#)).

Як працюють ЦНАП у містах обласного значення в умовах карантину

Цього тижня керівники ЦНАП у містах обласного значення говорили про те, як працюють центри в умовах карантину.

Дізнайтеся у відео, як впроваджувати вахтовий спосіб залучення персоналу, як налагодити дистанційну роботу офісу ЦНАП, у тому числі з використанням порталу «Дія», та чому оптимізація процесів та процедур надання послуг є особливо важливою сьогодні.

Учасники обговорення:

– Ольга Чайка, керівниця ЦНАП міста Ковель;

- Світлана Яременко, керівниця ЦНАП міста Олександрія;
- Лариса Попсуй, керівниця ЦНАП міста Білгород-Дністровський;
- Роман Матвійчук, старший експерт напряму з покращення якості надання адмінпослуг для населення Програми ULEAD з Європою: створення ЦНАП (Посилання на відео: [Децентралізація](#)).

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

Минулого тижня ми презентували дорожню карту виходу країни з карантину (<https://bit.ly/3aCnR0V>). Сподіваємося, що стартова точка настане 11 травня.

Наступні етапи не прив'язані до конкретних дат, а їх запуск залежить від динаміки захворювання. Тобто, якщо уряд бачитиме, що кількість тих, хто захворів, знижується, то другий, третій або четвертий етап можуть початися одночасно. Не треба буде чекати 10 чи 20 днів для запуску чергового етапу. Водночас, якщо в країні спостерігатиметься значне збільшення кількості захворілих, то карантинні заходи можуть знову бути посилені.

Кожному міністерству та відомству доручив сформувавши детальні роз'яснення, за яких умов мають працювати об'єкти, що будуть відкриватися. Так, Мінекономіки та МОЗ уже розробили чіткі критерії роботи та алгоритми контролю продовольчих ринків. Це дасть можливість цієї середи ухвалити рішення про відкриття понад 280 ринків по всій Україні. Цей перелік може бути розширений, якщо й інші ринки зможуть забезпечити належні умови роботи.

На окремих етапах передбачається відкриття з обмеженнями деяких закладів. Ці обмеження будемо на кожному етапі пом'якшувати. Це стосується закладів освіти, кав'ярень, спортивних залів тощо ([Денис Шмигаль](#)).

Робота над змінами до Конституції в частині децентралізації триває

За словами голови партії влади О. Корнієнка, з остаточного варіанту змін до Конституції в частині децентралізації зникнуть будь-які натяки на «особливі статуси», а наглядові функції префектів, які так налякали міських голів, переглянуть ([Децентралізація](#)).

Звернення Володимира Зеленського щодо підтримки українців під час епідемії COVID-19

МОЗ отримало півмільйона вітчизняних ПЛР-тестів, що за якістю й точністю відповідають світовим стандартам. Із такої приємної новини розпочав своє відеозвернення В. Зеленський.

Крім того, глава держави поділився й приємними економічними новинами. Зокрема повідомив, що на цьому тижні НБУ презентує дві програми – іпотеку для населення й кредити малому бізнесу за низькими ставками.

Частину звернення Президент присвятив питанню відкриття ринків. З його слів, за умови дотримання всіх правил безпеки вони можуть поновити роботу вже цієї п'ятниці.

Насамкінець В. Зеленський подякував пожежникам і рятувальникам, які наразі борються з вогнем, а також висловив подяку ліквідаторам аварії на ЧАЕС. «Низько вклоняюся за їхню мужність, яка зупинила страшне лихо не тільки для України, а й для всього людства», – наголосив глава держави ([Офіс Президента України](#)).

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

На останньому засіданні Кабінет Міністрів ухвалив рішення про звільнення голів Митної та Податкової служб. Уряд ужив такі заходи, адже робота митниці та податкової – це, насамперед, питання економічної безпеки країни. Тут не може бути ніяких виправдань.

Бюджет-2019 показав один із найгірших показників щодо надходжень за останні роки. Ми бачимо, що ситуація у 2020 р. не покращилася, і не тільки через коронакризу.

Наразі ситуація вимагає комплексного підходу, а не просто звільнення топчиновників. Сама по собі заміна керівництва мало що змінює. Потрібно більш рішуче впроваджувати інституційні зміни. Зараз Кабінет Міністрів перебуває в процесі підбору ефективних команд, які зможуть реалізовувати цю роботу в надскладний час.

Уряд також підтримує створення парламентом Тимчасової слідчої комісії щодо перевірки інформації про можливі зловживання в податковій та на митниці за останні роки. Це і є реальний «аудит держави», який ми готові проводити разом із народними депутатами. Водночас я закликаю правоохоронні органи прозоро провести розслідування інформації щодо можливих махінацій у митній та податковій сферах. І поставити крапку в цьому питанні ([Денис Шмигаль](#)).

Як зміни до Держбюджету-2020 вплинуть на місцеві бюджети

Програма ULEAD з Європою / ULEAD with Europe розробила інфографіку, яка пояснює зміни до Державного бюджету 2020 р. (особливо стосовно бюджетів органів місцевого самоврядування) <https://decentralization.gov.ua/news/12407> ([Децентралізація](#)).

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

Цифровізація – це насамперед доступні послуги. В умовах пандемії вони стають ще більш затребуваними. Тому уряд постійно працює над тим, щоб кожен у будь-який зручний для себе час зміг скористатися державними послугами, не виходячи з дому.

Учора на засіданні ми підтримали запуск експериментального проекту оформлення статусу безробітного та отримання допомоги з безробіття онлайн через портал «Дія». Раніше для цього потрібно було особисто

приходити до центру зайнятості або за спрощеною процедурою надсилати заявку через електронну пошту.

Тепер, щоб оформити статус безробітного, необхідно:

- авторизуватися на порталі «Дія» — <https://diia.gov.ua/>;
- обрати відповідну послугу;
- заповнити анкету та прикріпити визначений перелік документів.

Уся процедура займатиме приблизно 10 хвилин, а термін розгляду заявок у центрі зайнятості в період карантину не повинен перевищувати одного робочого дня.

Сповіднення про результат опрацьованої заявки надходитиме на електронну пошту, смс-повідомленням на телефон, а також буде доступним в особистому кабінеті користувача на порталі «Дія».

Тому ще раз закликаю всіх, хто втратив роботу, надсилати заявки в центри зайнятості для отримання допомоги. Підкреслю, що у Фонді боротьби з COVID-19 передбачено фінансову підтримку Фонду соцстрахування та Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття ([Денис Шмигаль](#)).

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

Уряд має чіткий план виходу з карантину. Він складається з п'яти етапів. Стартова точка реалізації цього плану може настати 11 травня за умови сприятливої епідемічної ситуації. Кожен етап має чіткі індикатори та залежить від динаміки поширення захворювання.

Урядова дорожня карта виходу з карантину дасть можливість зберегти життя українців і водночас поступово відновити економічну стабільність ([Денис Шмигаль](#)).

Президент України Володимир Зеленський підписав Закон «Про внесення змін до Регламенту Верховної Ради України щодо протидії зловживанням правами народних депутатів України у ході законодавчої процедури».

Детальніше: <https://bit.ly/3bAmJfP> ([Офіс Президента України](#)).

Цікаві тези сьогоденного регіонального обговорення реформ: виборча реформа:

Новий Виборчий кодекс – лише один з кроків, а не панацея у виборчій реформі (Aivazovska Olga).

Після парламентських виборів держава мала відшкодувати партіям майже 500 млн грн на передвиборчу кампанію, 18 % з цієї суми – реклама у ЗМІ. Ця стаття компенсації не має бути обов'язковою (Nadia Shuvar).

Проводити місцеві вибори на старій територіальній основі – це злочин. Адже треба буде витратити додаткові кошти на нові вибори при утворенні нових ОТГ (Andriy Nevko).

Проведення місцевих виборів без змін до Конституції породжує існування нових утворень (ОТГ) разом із старими інститутами (районні ради) (Svitlana Koponchuk).

Можемо втратити десятки відсотків голосів через складну для виборців нову форму бюлетеня (Олексій Кошель).

Ухвалення нового Виборчого кодексу – це приведення національного законодавства до міжнародних норм (Roman Lyubchenko) ([Реанімаційний Пакет Реформ - РПР](#)).

Експертний погляд

(Слово і Діло)

Президент Центру антикризових досліджень Ярослав Жаліло:

Україна з великою ймовірністю отримає кошти від МВФ, оскільки економічна ситуація не тільки в Україні, але й у світі складна. Головне завдання Фонду – зберегти стабільність глобальної фінансово системи.

Звісно, для світу ми маємо не таке глобальне значення, але для стабільності на європейському континенті ситуація в Україні має не останнє значення. Тому ніхто не зацікавлений у тому, щоб допустити якийсь катастрофічний сценарій.

Ключові перешкоди для того, щоб МВФ ухвалив позитивне рішення щодо виділення фінансової допомоги для України, стосуються так званого «антиколомойського закону» й бюджету. Оскільки зміни до бюджету внесли, переговори з цього приводу вже повинні були провести.

Так званої години «Ч» для України в цьому питанні немає. Поки що є достатній обсяг золотовалютних резервів. Якщо підходить час виплат за зовнішнім боргом і потрібно буде залучати ці резерви, то вони є.

Більш складна ситуація з частиною, яку планують направити на поповнення держбюджету. Не виключено, що в питанні надходжень до бюджету в разі негативної динаміки, що дуже ймовірно через карантин, можуть бути затримки бюджетних виплат, проблеми з розрахунками за соціальними і бюджетними програмами. З цієї точки зору, чим раніше ми отримаємо кредит, тим краще. Однак говорити, що для України є певний момент, після якого вже буде пізно, точно не варто, дедлайну немає.

(Слово і Діло)

Президент України Володимир Зеленський заявив, що в Україні запуснуть дві кредитні програми, які допоможуть впоратися з кризою.

Президент Центру антикризових досліджень Ярослав Жаліло:

Реалізувати ініційовані банківські програми реально, але вони не можуть бути доступні для всіх. Наразі не відомі технічні та математичні розрахунки програм. Зараз потрібно розуміти, звідки виділяється ресурс на програми. Однак у цілому запустити іпотечні програми під 10 % і надати кредити для бізнесу цілком реально.

Про кредити для малого бізнесу за низькою ставкою для виплати заробітних плат ішлося дуже давно. Бізнес повинен зобов'язатися, що не буде скорочувати робочі місця протягом певного часу. Оскільки велика частина бізнесу на сьогодні опинилася в складній ситуації. Для того, щоб утримати рівень зайнятості, державі потрібно підтримувати малий і середній бізнес, допомагати компаніям.

Програми від влади – пожежне реагування з розрахунку на те, що бізнес підніметься й поверне кредит. Водночас, навіть якщо бізнес не зможе повернути кошти, то, згідно з програмою, повинні бути надані гарантії з боку держави. Це питання пов'язане з бюджетними витратами.

Надавати населенню іпотеку за ставкою 10 % теоретично можливо. Не можна сказати, що ставка зовсім вигадана або взята нізвідки. Однак надати іпотеку під такий відсоток можна, якщо різниця між ринковим відсотком і 10 % буде кимось або за рахунок чогось компенсуватися.

Плани щодо формування таких програм були в Україні й раніше. Наприклад, свого часу йшлося про програму «Доступне молодіжне житло». Передбачалося, що різниця сплачується з бюджету. Такі програми є на муніципальних рівнях для окремих категорій населення. Можливо, цього разу все складеться непогано.

Державні банки теоретично можна зорієнтувати на таку політику. Однак потрібно розуміти, що така політика не буде ринковою. Потрібно чітко обґрунтувати, хто буде основним одержувачем допомоги.

Існує бюджетна програма, яка, звісно, не безрозмірна. У межах її розмірів надання таких кредитів для бізнесу абсолютно реально. У який саме спосіб будуть відбирати компанії, яким нададуть допомогу, поки незрозуміло. Але відбір буде. Потрібно буде дивитися на процедурні речі, які запропонують.

Іпотека для населення за ставкою близько 10 % також буде доступна не для всіх. Ставка 10 % не ефемерна. Однак під такий відсоток, враховуючи, що загальний відсоток за кредитами у нас істотно вищий, повинно бути якесь сегментування. Це не може бути безрозмірна допомога. В яких розмірах і який рівень доступності програм, покаже практика.

[\(Слово і Діло\)](#)

Прем'єр-міністр України Д. Шмигаль доручив віце-прем'єру з питань європейської та євроатлантичної інтеграції В. Пристайку проводити переговори з іншими країнами про українських трудових мігрантів.

Заступник виконавчого директора Центру економічної стратегії Дмитро Яблонівський:

Ми не знаємо, скільки заробітчан залишилось зараз за кордоном, а їх там залишилося багато. Зараз просто конкретний контекст виник. Спочатку треба зрозуміти, скільки їх повернулося, бо й тут дані розходяться.

Наразі немає точних даних, скільки людей повернулося до України через епідемію коронавірусу. Якщо насправді їх повернулося набагато менше, ніж ми думаємо, то і казати про те, що після карантинних обмежень у великій кількості люди виїдуть – неправильно.

Можна говорити про конкретні кейси, але в такому разі йдеться про сотні людей, а не мільйони чи тисячі. Спочатку треба зробити нормальну оцінку, скільки українців залишилося за кордоном, скільки їх повернулося, а

потім уже, скільки їх може виїхати. Знову ж таки, скільки їх може виїхати, залежить від того, чи готові будуть інші країни приймати й чи буде попит.

Експерт Борис Кушнірук:

На жаль, заробітчан після карантину буде менше, бо, з одного боку, ми не спроможні забезпечити цих людей роботою, з іншого боку – зараз за кордоном буде менше попиту на робочу силу. Він буде, але він буде менший, тому що є проблема з перекриттям кордонів. Зараз важко оцінити, на скільки впаде рівень трудової міграції, але така тенденція буде.

[\(Слово і Діло\)](#)

Верховна Рада ухвалила за основу законопроект, яким передбачається до 30 червня 2020 р., не оподатковувати доходи у вигляді заробітної плати медичним та іншим працівникам, пов'язаних з ліквідацією та лікуванням COVID-19.

Глава благодійного фонду «100% життя» Дмитро Шерембей:

Ці підвищення не матимуть радикального значення, навіть якщо це буде підвищення заробітної плати на 15–20 %. Звичайно, це дуже важливо для людини, але на поліпшення медицини це не впливає жодним чином. Передусім потрібно довести до логічного завершення реформу охорони здоров'я. Реформа охорони здоров'я вирішить цю проблему і важливо, що перший етап реформи це довів. Насправді будь-які фінансові стимули, які закладаються для лікарів, – це нормальна мотивація, якщо лікар отримує винагороду. Це повинна бути реально проста формула, пов'язана не тільки з питаннями коронавірусу. Але є ще й інші проблеми.

Деколи проблеми вирішуються короткостроковими рішеннями, однак, це не дає відповіді, як буде далі. А надалі ми повинні модернізувати всю систему охорони здоров'я, щоб, як і в сімейній медицині, до якої скептично ставилися, лікарі отримали свободу й високу заробітну плату за свою роботу. Єдиний стратегічний шлях, яким повинна йти Україна, – це завершити реформу охорони здоров'я.

[\(Слово і Діло\)](#)

Міська влада Черкас ухвалила рішення скасувати частину карантинних обмежень вже з 1 травня. Президент України Володимир Зеленський жорстко відреагував на рішення мера міста Анатолія Бондаренка.

Політтехнолог, виконавчий директор комунікаційної групи XPR Валентин Войтков:

Ситуація в Черкасах – суперечливе питання, технологія це чи ні. Це так, якщо враховувати, що цьогоріч будуть місцеві вибори. По-друге, багато людей, особливо малий та середній бізнес, потерпають від наслідків карантину. По-третє, центральні органи влади далеко не завжди демонструють, що всі рівні перед законом і є певний вибірковий підхід. Очевидно, що є невдоволені на місцях. Якщо мер відчуває настрої людей, що

проживають на певній території, то, вочевидь, мусить на них реагувати. Тому це можна вважати й політичною технологією, і політичною інтуїцією.

Послаблення карантину на Черкащині зумовлено реагуванням місцевої влади на напруження, яке виникає в суспільстві. Водночас гостра реакція Офісу Президента посилює напруження та заганяє центральну владу в глухий кут.

Вочевидь, що люди, незадоволені діями влади в Черкасах, будуть акумулювати, умовно кажучи, симпатію навколо місцевих керівників.

Це рішення може спричинити «ланцюгову реакцію», коли інші мери можуть підтримати рішення мера Черкас щодо послаблення карантину. Крім того, конфлікт назрівав уже давно. Мери багатьох міст дещо ображені. Багато речей із ними не координується, немає комунікації, до них ставляться дуже зверхньо, з'являються якісь намісники. Власне, до Офісу Президента з'являється багато питань у частині регіональної політики. Складається така ситуація, коли величезна кількість людей залишається без коштів на існування. Таким чином, каталізатором у цій ситуації стали певні випадки, які показали, що є рівні перед законом, а є «рівніші», які можуть не дотримуватися карантину. Так було із рестораном М. Тищенка.

Антипрезидентська коаліція на місцях буде посилюватися. Зокрема, реакція Володимира Зеленського у формі публічних погроз на відео тільки загнала в глухий кут Президента.

В. Зеленському треба було приїхати до Черкас та особисто переговорити з мером і пояснити наслідки. Не потрібно було передавати ці всі «привіти». Звичайно, ситуація непроста, але його особистий візит міг врятувати ситуацію.

(Слово і Діло)

Представники центральної влади продовжують наполегливо вимагати від мера Черкас А. Бондаренка, який послабив карантинні обмеження в обласному центрі з 1 травня, скасувати це рішення виконкому.

Директор з наукового розвитку Центру політико-правових реформ Микола Хавронюк:

Оголосили карантин, але що це означає? У постанові Кабміну обов'язково повинен бути прописаний перелік заходів, які повинні виконуватися всіма. Встановлюються певні межі території карантину. Якщо Кабмін встановив, що такими межами є вся територія України, а не окремі області або район, то всі ті заходи, які встановив Кабмін, повинні виконуватися в усіх визначених межах. Не може бути такого, що десь заходи виконують, а десь – ні.

Місцева влада має право вносити зміни, але тільки в певній дозволеній мірі. Наприклад, місцева влада має право встановлювати особливий режим в'їзду на територію карантину та виїзду з неї громадян і транспортних засобів, а в разі необхідності – проводити санітарний огляд речей, багажу,

транспортних засобів та вантажів, створювати на в'їздах і виїздах із території карантину контрольні-пропускні пункти.

Крім того, згідно з рішенням місцевої влади підприємства, установи, організації незалежно від форм власності, а також їхні транспортні засоби, будівлі, споруди, обладнання та інше майно можуть залучатися до виконання заходів з локалізації та ліквідації епідемії чи спалаху інфекційної хвороби.

Під час написання закону, безумовно, виходили з того, що в якійсь області поширення хвороби може бути в більшій чи меншій мірі. Відповідно, разом з тими обов'язковими до виконання заходами, які запровадив Кабмін, місцева влада може додатково передбачити якісь ще більш жорсткі обмеження. Але ось про пом'якшення карантину в законі не сказано.

Якщо в законі вказано, що всім потрібно закрити підприємства і дотримуватися самоізоляції, то в якомусь окремому місті чи області на місцевому рівні не можуть приймати рішень продовжувати роботу всупереч рішенням центральної влади. В такому випадку зникає поняття «держава».

Органи центральної влади у своїх карантинних рішеннях спираються на розробки МОЗ, міжнародні рекомендації та володіють більшою інформацією, про яку на місцевому рівні можуть узагалі не знати. Тому місцева влада в таких випадках зобов'язана підкорятися центральній, щоб не стало ще гірше.

Карантин набрид усім. Можна зрозуміти бажання запуснути економічну діяльність і почати працювати. Але з юридичної точки зору, в Черкасах місцева влада поводить себе неправильно. Продовження карантину, його скасування або пом'якшення – питання центральної влади, які не потрібно передавати на місцевий рівень.

Якби так сталося, що, наприклад, у Тернопільській області є хворі, а на всій іншій території немає, тоді, можливо, варто було б розглянути питання інакше. Однак, якщо у всіх областях є хворі, летальні випадки – потрібно підпорядковуватися центральній владі. Так роблять у всьому світі. Франція, США, Іспанія та інші країни, незалежно від того, що у них є умовно обласний поділ, підпорядковуються рішенням центральної влади. У федераціях це, звичайно, меншою мірою проявляється, але в унітарних – у повній.

[\(Слово і Діло\)](#)

Адвокат «Столичної колегії адвокатів» Геннадій Дубов:

Рішення Черкаського виконкому про те, що з 1 травня 2020 р. в місті відновлюється робота об'єктів торгівлі, сфери послуг, відкриваються міські парки, сквери й об'єкти спортивної інфраструктури, слабо обґрунтоване.

Рішення виконкому ґрунтується на пункті 8 підпункту а) ст. 30 Закону «Про місцеве самоврядування в Україні». Цікаво, що якщо подивитися зазначене посилання до закону, то виявляється, що місцеві органи виконавчої влади можуть розпоряджатися тільки організацією роботи місцевих ринків, ярмарків і сприяти розвитку всіх форм торгівлі. Тобто йдеться про загальну

норму, яка не пов'язана з екстраординарним режимом як надзвичайна ситуація і карантин.

При цьому рішення виконкому підписав заступник міського голови з питань діяльності виконавчих органів влади. Сам мер у момент підписання рішення 30 квітня перебував у відпустці.

Підставою для такого рішення також став протокол місцевої комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій. Але таке рішення входить у пряму суперечність з постановою Кабміну № 211 від 11 березня 2020 р., що стосується запобігання поширенню коронавірусу в Україні, яким запроваджено заборону на перебування в парках і скверах, спортмайданчиках тощо.

У законі про захист населення від інфекційних хвороб і в законі про забезпечення санітарно-епідеміологічного благополуччя населення немає жорсткого поділу, де чия компетенція. Сире, невідпрацьоване законодавство без чіткої відповіді, хто що може заборонити або, навпаки, дозволити.

Тому в цій ситуації не можна застосувати практику звернення до норм вищої юридичної сили при виникненні колізії між рішенням виконавчої влади та місцевого самоврядування.

Потрібно дивитися, до чієї компетенції належить ухвалення відповідних рішень. Але чіткого поділу за компетенціями та заходами, які застосовуються під час карантину, в законодавстві немає.

Якщо подивитися, в яких випадках настає відповідальність за порушення правил щодо карантину, а це ст. 44 Закону «Порушення правил щодо карантину», виходить, що притягнути можуть у разі порушення законів, підзаконних актів та рішень місцевих органів влади. Відповідно, громадянам нічого не можна порушувати, але як визначитися, коли один орган влади говорить одне, а інший – інше, не зрозуміло.

Є однозначне розуміння, що карантин встановлює й скасовує Кабмін (ст. 29 закону про боротьбу з інфекційними захворюваннями), тому уряд у цій ситуації має кращу юридичну позицію.

Водночас виконком Черкас – колективний орган. Як і за що його залучати до відповідальності, не зрозуміло. Цікаво, що мер Черкас наступного дня після послаблення обмежувальних заходів карантину наговорив на камери багато різких слів, аж до того, що місто буде чинити опір, Черкаси боротимуться. Тут питання, чи немає в його словах ознак ст.109 Кримінального кодексу про публічні заклики до повалення конституційного ладу в Україні. Відповідь на це питання може дати Служба безпеки України, у підслідності якої перебуває це правопорушення.

Якщо з юридичної точки зору є багато неоднозначних моментів, то з політичної – абсолютно очевидно, що в Черкасах вирішили піти на випередження, розуміючи, що після 11 травня карантин у будь-якому разі будуть пом'якшувати, по суті, за тим самим черкаським списком.

(Слово і Діло)

До Конституційного Суду України надійшло подання від 48 народних депутатів про визнання неконституційним закону про обіг земель сільгосппризначення.

Експерт з конституційного права Олександр Москалюк:

Визнати неконституційним закон можна в разі, якщо порушена конституційно встановлена процедура ухвалення законів. Цікаво, що Конституцією визначена тільки одна вимога до голосування – це вимога особистої присутності. За великим рахунком, усі ці моменти, що пов'язані з порушенням Регламенту Верховної Ради, не повинні призводити до того, щоб закон визнавався неконституційним.

Раніше була саме така практика, але зараз дискутується, чи можна вважати порушення процедури голосування, яка визначена Регламентом, порушенням Конституції.

Конституційний Суд останнім часом не дотримується якоїсь однозначної позиції. Тобто, якщо він визначить, що порушення регламенту означає і порушення конституційно визначеної процедури голосування, тоді закон може бути визнаний неконституційним.

У разі, якщо КСУ визнає закон чи деякі його норми неконституційними, він втрачає чинність. В Україні вже є практика, коли закони визнавались неконституційними з процедурних питань, зокрема, так званий мовний закон.

Можливо, КСУ буде визначати, наскільки порушення процедури вплинуло на змістовну частину, на невідповідність тексту закону до вимог Конституції. Однозначної ситуації немає.

КСУ має місяць для розгляду невідкладних питань і два місяці – на загальні питання. При цьому КСУ може роками розглядати певні справи, наприклад, закон про люстрацію. Оскільки закон про землю вже підписаний Президентом, поки КСУ буде розглядати подання групи нардепів, він буде чинним.

(Слово і Діло)

Президент Володимир Зеленський заявив, що не може допустити другий етап медичної реформи в її теперішньому вигляді.

Генеральний директор медлабораторії ДІЛА Олексій Бабич:

Суть реформи системи фінансування, яку намагаються реалізувати, в тому, щоб перейти від глобальних бюджетів, які виділяються на поліклініку, до нормальної системи, коли фінансується випадок. Тобто не «ліжко», а пролікований пацієнт.

З точки зору менеджменту та управління – це вкрай необхідна реформа. До такого повороту подій у більшості своїй не готові управлінці лікувальних установ, оскільки вони не є менеджерами. Це перше, що чинить опір реформі. Управлінці лікувальних установ просто не знають, що робити, їх не навчили вчасно.

На другому рівні опір реформі чиниться з боку лікарів, які, на жаль, звикли до старої медичної системи. Умовно кажучи, вони використовують лікарню, як безкоштовну оренду свого робочого місця, а заробляють на тому, що беруть гроші з пацієнтів.

Держава в особі головного лікаря хорошому лікарю, як правило, нічого дати не може. У головного лікаря для цього не було інструментів, а коли ці інструменти з'явилися, все одно нічого не змінилося.

Три роки тому скасували наказ, який регулює штатний розклад у лікарнях. Тобто головному лікарю розв'язали руки щодо формування свого штатного розкладу. Він повинен був вирішувати, скільки хірургів або терапевтів йому треба, і хто яке навантаження буде нести.

Нині повинен був початися другий етап реформи, коли 40 % оплати йшло за випадок, 60 % – від глобального бюджету. Що сталося? Не було перехідного періоду, під час якого лікувальні установи могли б акумулювати кошти. Можливо, не вистачило головного бюджету. Є також момент, пов'язаний із тим, що держава шляхом адміністративного прямого управління не давала можливості лікувальним установам стати комунальним підприємством.

У таких умовах за два місяці головні лікарі не змогли зорієнтуватися і зрозуміти, що їм робити далі. Підготовка до другого етапу – тривалий процес: потрібно зуміти адаптуватися, написати плани, що будуть робити далі, звідки лікувальний заклад буде брати гроші.

Передбачалося, що зміна системи фінансування з розв'язаними руками у гендиректорів зможе оптимізувати діяльність: скоротиться кількість ліжок, які не приносять доходу, перемістять хоспісне лікування з лікарень швидкої допомоги на домашній стаціонар.

Міняти є що, потрібна величезна кількість грошей. Однак усе потрібно було починати раніше, а не стримувати реформу максимально довго, а в останній тиждень січня змусити всіх просто поміняти статuti. Справа не тільки в головних лікарях, але й у більш високих адміністраторах, які не розуміють, не хочуть і чинять опір змінам старої системи.

Далі на вищезазначені проблеми наклалася відсутність протягом довгого періоду компетентного керівника в МОЗ. Просто робити закупівлі й розподіляти гроші мало. О. Бабич наполіг, що саме Міністерство охорони здоров'я має визначати політику й вирішувати, чи буде реформування системи фінансування, чи ні. Якщо буде, то з якого бюджету.

(...) Грошей, які держава хотіла виділити на лікування кожного випадку, катастрофічно мало. Потрібно було, щоб місцеві бюджети дофінансували установи.

Під час реформи деякі лікувальні установи повинні будуть закритися, багато ліжок повинні скоротитися в еволюційний спосіб, тому що просто не потрібні, а певна кількість лікарів повинні були б перекваліфікуватися на інші спеціальності.

Якщо ти хороший хірург, будуть гроші й пацієнти, якщо поганий і мало оперуєш, то після реформи оперувати не будеш. Інші, більш компетентні лікарі, будуть забирати собі великий обсяг операцій.

(...) Провести реформу заважає дуже багато чинників, починаючи від верхнього адмінресурсу, керівників міських і обласних управлінь, які не розуміють, що потрібно робити і є саботажниками. Відповідно, вниз за ланцюжком жодних дій.

Краще за всіх потім входити в реформу будуть маленькі районні лікарні, яким втрачати нічого. Установам, які розташовані в містах-мільйонниках, практично немає причин змінюватися. Однак залишати стару систему точно не можна.

Була спроба змінити й зробити цивілізовану систему, але зіткнулися з опором на всіх рівнях. Якщо раніше хоча б була політична воля провести реформу, то зараз – ні.

Україні немає сенсу зараз вигадувати нову систему або орієнтуватися на американську чи німецьку модель. Який є варіант? Медичне страхування? Додати податків ще більше й покласти на роботодавців? Система добровільного медичного страхування така, що, якщо ти хронічний пацієнт, то страховка нічого не покриває, покривають гострі випадки. Найпростіше робити саморегульовану систему. Американська система не спрацює, немає стільки грошей. До того ж із радянських часів пацієнти звикли до того, що вони можуть звернутися до лікаря. У США, якщо немає грошей, то до лікаря не звернешся, а якщо й звернешся, то заплатиш франшизу. Побудувати німецьку модель ми не зможемо – не така сильна економіка. Британська система для України – непоганий варіант.

Україні потрібно продовжувати ту реформу, яку почали, через два-три роки ситуація стабілізується. Він упевнений, що залишати колишню систему не можна, оскільки вона вкрай неефективна.

Можна брехати всім і говорити, що це чинна система, але це не так. На ремонті, конкурентні зарплати від лікарні, а не з кишені пацієнта, грошей не вистачає. Якщо оптимізувати систему, перекваліфікувати лікарів, скоротити неефективні витрати, то зміни на краще можливі. Проблема в тому, що в нас деякі лідери думок не хочуть нічого змінювати, їх усе влаштовує, а пацієнтам простіше прислухатися не до районного лікаря, а до лідера думки.

[\(Слово і Діло\)](#)

У столиці України – Києві – рівень оплати комунальних послуг знизився до п'ятирічного мінімуму.

Експерт з енергетичних питань Сергій Дяченко:

Процедурно відключати споживача від послуг ЖКГ за борги дуже непросто. Як, наприклад, відключити від води? По-перше, це вже за тиждень погіршення епідеміологічної ситуації. По-друге, як це технічно зробити? Проникати до житла без санкції суду, щоб відключити його від комунальної

послуги, заборонено Конституцією. Навіть поліцейський не може перебувати на приватній території без санкції суду.

Є обмеження за обсягами заборгованості. Якщо неплатежі не перевищують певного рівня, то «Нафтогаз» не має права відключати споживачів. Споживачі захищені.

На боржників можуть подавати до суду. Найімовірніше, суд ухвалить примусове стягнення майна, цього заходу ніхто не забороняв.

**Директор Асоціації «Енергоефективні міста України»
Святослав Павлюк:**

В усьому світі з боржниками борються через суд, включно з примусовим стягненням майна.

Для початку – примусове стягнення рухомого майна. Справа може дійти до продажу квартири на аукціоні з першочерговим покриттям боргів, залишок повертають боржникові. Такі випадки були в Україні. Зокрема, у Львові квартиру продали через борги, погасили борг, на різницю купили будинок у селі, куди примусово переселили людей.

Компанії, які надають послуги, регулярно сплачують штрафні санкції. Якщо не платять споживачі, то це максимум 3 % на рік. Комунальні підприємства подекуди отримують 20 %. Розрив величезний, судові процеси затягуються на тривалі роки. Процес примусового стягування повинен бути прискореним.

[\(Слово і Діло\)](#)

З 11 травня в Україні заплановано пом'якшення обмежувальних заходів. Кабінет Міністрів сподівається, що це стане початком виходу з карантину в декілька етапів.

**Директор економічних програм Центру Разумкова
Василь Юрчишин:**

Я думаю, що велика частина бізнесу готувалася та намагалася утримати комерційні зв'язки, постачальників. Хоча, звичайно, частина зв'язків навряд чи буде відновлена, але мені здається, відновлення буде відбуватися швидше, ніж коли це було при запровадженні обмежень. Було б добре, якби влада вже від цього не відступала: не відновлювала повною мірою фіскальні заходи. Реальні ризики, які проявлятимуться, будуть мати менш загрозливий характер для розвитку бізнесу, ніж ті, що можуть бути від продовження карантину.

На час виходу з карантину необхідно впроваджувати заходи, які б стимулювали відновлення ділової активності. Треба дивитися, який бізнес, які відносини, дійсно, потрібні населенню й дивитися не як їх обмежити, а як їх простимулювати. Так само зараз якнайшвидше необхідне відкриття транспорту, потрібно подивитися, яке сполучення треба відкрити в першу чергу і, цілком можливо, дофінансувати їх, щоб перекрити можливі втрати.

Проблеми більше пов'язані з тим, що запровадження карантину та його реалізація відбувалися неналежним чином. Влада не вживала жодних

запобіжних заходів для того, щоб зменшити негативний вплив та нейтралізувати загрози. Хоча в країнах Європи ситуація розгорталася раніше та було зрозуміло, які інструменти та ресурси потрібні. Припинення роботи транспорту також мали хаотичний характер, що призводив до панічних настроїв щодо того, як люди будуть добиратися на роботу та виконувати свої обов'язки.

(...) Крім того, ми стали свідками деяких подій у Черкасах. Було зрозуміло, що в різних умовах це все по-різному. Треба надати місцевій владі можливість адаптувати умови до реальної ситуації.

[\(Слово і Діло\)](#)

Рішення мера Черкас А. Бондаренка про послаблення карантину всупереч рішенню Кабінету Міністрів спровокувало конфлікт між центральною владою та місцевою.

Політичний аналітик Дмитро Купира:

Щодо прогнозу, чи зміниться загалом поведінка місцевих голів? Не думаю, що будуть кардинальні зміни в регіональній політиці, і ми отримаємо більш демонстраційні форми поведінки з боку місцевої влади. По-перше, їхні бюджети значною мірою залежать від державного уряду, від виділення урядом, тому я не очікую масштабних демаршів.

(...) Позиція й події міських голів стали показовими. Хороший сигнал для Кабінету Міністрів, що треба запроваджувати деякі послаблення. Тому зміни в регіональній політиці вже відбуваються. Єдине, чого я боюся, – чи не отримаємо ми новий спалах після послаблення заходів, бо та кількість людей, яка перевіряється, недостатня.

(...) Усе залежить від місцевих голів. Мер Черкас був не перший, до цього були невдоволення з боку мера міста Дніпро, тому що не був забезпечений саме той карантин, який би відповідав ситуації. Те саме було й у Харкові. У нас жорсткий карантин, переважно – на папері. Це тільки зробило людей та економіку менш мобільними.

[\(Слово і Діло\)](#)

Міністр розвитку економіки, торгівлі і сільського господарства Ігор Петрашко заявив, що уряду й банкам потрібно видавати підприємцям кредити щонайменше на 400 млрд грн на рік, щоб зростання економіки становило від 8 до 10 %.

Економічний експерт Андрій Блінов:

Озвучена програма – теоретичні розробки, які практично нічим не підкріплені. При реалізації таких програм дуже важливий механізм, розуміння того, як ведеться кредитування і те, якою буде співучасть бізнесу в кредитуванні. Як показав досвід, це грає велику роль.

Одна справа, якщо кредитування відбувається повністю за державні гарантії, і бізнес не несе ніякої відповідальності за таке кредитування. Зовсім інша – якщо пропонується спільне кредитування. Наприклад, передбачена

часткова компенсація відсоткової ставки. У такому разі основний ризик усе одно залишається на підприємцю.

Якщо міністр має на увазі програму кредитування для державного сектора економіки, тоді питання в тому, наскільки це може бути підкріплено бюджетом. Така модель кардинально змінює макроекономічні показники. Співрозмовник звернув увагу на те, що міністр не пояснив, що відбудеться з грошовою масою, інфляцією та іншими економічними показниками.

На сьогодні обсяг кредитування загалом в економіці становить трохи більше трильйона гривень. Грошова маса – до 1 трлн 518,261 млрд грн, грошова база – трохи більше 450 млрд грн. Суть у тому, що співвідношення такого приросту кредитного портфеля здається аномальним.

Не вказано, протягом якого періоду будуть видавати 400 млрд грн. Одна справа – якщо видачу коштів розтягнуть на два десятиліття, інша – якщо видадуть за три місяці.

Пропозиція міністра – це промацування суспільної думки. На відміну від інших кредитних програм, які були узгоджені з Нацбанком, така ініціатива – суто теоретична розробка.

Якщо сьогодні говорити про тривалу кредитну підтримку бізнесу не на місяць, а близько двох років, то це зовсім інша бюджетна підтримка. Уряд, можливо, діятиме поступово, можливо, ми побачимо реалізацію окремих моментів озвученої пропозиції. Однак поки що зовсім незрозумілі параметри досить умовної програми кредитування на суму 400 млрд грн.

Така пропозиція – щонайкраще просто оціночне судження про те, що Україні потрібно 50 або 150 млрд дол. інвестицій для того, щоб умовно наздогнати Польщу. Це суто теоретичні розрахунки, без вказівки, де ж узяти на це кошти? Просто потрібно стільки-то грошей і все. Такі заяви повинні бути аргументовані, підкріплені джерелом доходу і механізмом використання.

[\(Слово і Діло\)](#)

Генпрокурор Ірина Венедіктова підписала наказ про нове положення для комісій з добору керівного складу органів прокуратури.

Юрист Олексій Ничипоренко:

Зміна складу комісій з добору керівного складу практично не змінює сам підхід до призначення і, по суті, нівелює конкурсний відбір. Це рішення не впливає на комісії, які будуть проводити співбесіди з прокурорами на предмет доброчесності під час переатестації, відповідно, жодним чином не впливає на перебіг реформи. Сама процедура призначення на керівні посади не змінилася. Рядові співробітники так і не мають можливості вносити свої кандидатури. Комісії, як і раніше, будуть розглядати тільки тих кандидатів, яких внесе Генеральний прокурор або прокурор обласного значення.

Призначення Р. Говди в. о. прокурора Києва пройшло так, що йому не довелося проходити атестацію. При призначенні Романа Михайловича керівництво Офісу вперше використовувало норму закону, яка передбачає

відсутність необхідності проходження переатестації прокурорів, яких призначають на адміністративну посаду до Офісу Генерального прокурора. Отже, шляхом нехитрої махінації у вигляді призначення передусім до Офісу, а потім переводу до столиці Р. Говда не підлягає проходженню переатестації і, відповідно, перевірці на доброчесність.

Кандидат юридичних наук Геннадій Дубов:

Я не думаю, що справа в перевірці на доброчесність. За бажанням можна наказом змінити склад комісії, зробити так, що прокурорських голосів буде достатньо та людина проходить перевірку на доброчесність. Навряд чи все це робилося, щоб уникнути перевірки на доброчесність. Багато залежить від того, на підставі яких матеріалів вона буде проводитись. До того ж результати перевірки не публікуються. Тому, якби хотіли щось приховати, то цілком змогли б це зробити.

Набагато важливіше нарешті визначитися, чи потрібні в складі комісій представники, які не працювали в органах прокуратури.

У рамках переатестації спочатку проводилися тести, потім була співбесіда на доброчесність. Люди відсіювалися спочатку на етапі подачі заяви на проходження атестації, потім хтось не складав тести, далі – не пройшов співбесіду. Отже, трохи більше половини працівників Генеральної прокуратури позбавилися посад.

Коли був створений Офіс Генпрокурора, ті, хто залишився там працювати, пройшли ще одну комісію, якщо претендували на керівні посади. Комісія існувала і до зміни Генерального прокурора, але не ухвалювала рішення, хто залишиться працювати в прокуратурі. Генеральний прокурор пропонував претендентів на керівну посаду, комісія стверджувала. У цьому був певний недолік, тому що за фактом цей процес більше схожий на співбесіду на доброчесність, хоча спочатку був задуманий як конкурс на керівну посаду, щоб відібрати найдостойніших. Однак насправді рішення комісії – це акт затвердження кандидата на посаді начальника департаменту, управління, а не конкурс.

Нове положення з добору керівного складу сильно змінило принцип формування комісії. Раніше до складу комісії входили троє членів від прокуратури і троє – від іноземних посольств, міжнародних організацій, програм допомоги. Для ухвалення рішення було необхідно чотири голоси, тому представники прокуратури не могли одноосібно затвердити кандидатуру. Зараз залишили тільки двох представників – від вищих навчальних закладів або від міжнародних організацій. Отже, зменшили склад представників не від прокуратури й надали альтернативу, тому що делегувати членів до цих комісій можуть ще й наші вищі. Однак у такій конфігурації тільки прокурорських голосів достатньо для ухвалення будь-якого рішення.

У цілому потрібно визначитися, чи продовжувати досвід включення в комісії «сторонніх» представників, або залишити тільки людей із системи.

Прокуратура – це не настільки специфічний орган, як, скажімо, СБУ, де теж пропонували, щоб у комісіях були присутні активісти, громадськість, представники міжнародних організацій, які б брали участь в атестації і призначеннях. Але це явний перебір, тому що не може розвідник призначатися активістом чи іноземцем. У ситуації з прокурорами немає такого явного фактора секретності, як у розвідці та спецслужбах. Тому, якщо в прокурорських комісіях і можуть бути присутніми представники науки і громадськості, то вони повинні мати вирішальний голос, а не просто бути формально присутніми.

[\(Слово і Діло\)](#)

У Верховній Раді планують завершити роботу над змінами до Виборчого кодексу. Зокрема, передбачається зниження виборчого порогу за партійними списками та зміни до пропорційної системи за відкритими списками.

Експерт із конституційного права Богдан Бондаренко:

Щодо ініціативи, яка зараз обговорюється: дві третини плюс 5 % бар'єру тощо. Треба розуміти, якщо в нашому законі про місцеві вибори ставитиметься вимога, що партії повинні висунути окремо своїх кандидатів у двох третинах адміністративно-територіальних одиниць, і при цьому, якщо вони їх не висувають, то вони не мають права брати участь у цих виборах, то це – неконституційна вимога насправді. Виборчий процес на місцях – це один виборчий процес, виборчий процес в іншій адміністративно-територіальній одиниці – другий процес. Не можна, щоб коли якийсь суб'єкт, обираючись до будь-якого органу місцевого самоврядування, був залежним від того, чи виставить він своїх кандидатів. Це різні виборчі процеси й один від одного не повинні залежати.

Виборчий кодекс, ухвалений у попередньому варіанті, не дозволяє Центральній виборчій комісії проадмініструвати виборчий процес, тому його необхідно змінювати в будь-якому разі.

Щодо бар'єра, тут залежить від того, в яких населених пунктах та з якою кількістю населення буде встановлена пропорційна виборча система. В Україні партійна система не розбудована, і це не дозволить великій кількості партій брати участь у виборах. Друга проблема – це те, що все-таки для місцевих виборів притаманна участь самовисуванців. Вони є найсильнішими. Це означатиме, що цим самовисуванцям доведеться шукати партійні прапори, й за півроку до виборів так не робиться. Питання в тому, якщо розглядається можливість встановлення пропорційної виборчої системи для величезної кількості органів місцевого самоврядування, то для цього мають бути підготовлені умови: розбудована партійна система в Україні. У самої ж партії «Слуга народу» велика проблема з місцевими організаціями, у нас зможе брати участь, грубо кажучи, «Батьківщина», десь – Ляшко, десь – «ОПЗЖ». Мені здається складною перспектива, що малим партіям за таких розкладів вдасться взяти участь у виборах.

(Слово і Діло)

У Єврокомісії повідомили, що криза, спричинена коронавірусом, матиме відчутні наслідки для економіки ЄС. У Євросоюзі закликали готуватися до найглибшої кризи з часів Великої депресії.

**Експерт економічних програм Центру Разумкова
Володимир Сіденко:**

Про це попереджали й чинники, які зумовлюють цей спад. Вони є більш потужними, ніж були під час попередньої фінансової кризи 2007–2008 рр. Питання зараз полягає в тому, чи буде це другим після Великої депресії спадом, чи перевершить її. На це питання сьогодні важко відповісти, оскільки пандемічний процес розвивається, і в нас немає чіткого уявлення, як буде складатися надалі ситуація. Крім того, вже є попередження, що буде друга та третя хвилі захворювання. І можуть бути ще більш серйозні наслідки.

Ідеться не лише про спад економіки, а й про реструктуризацію економічної діяльності загалом для того, щоб менше залежати від глобальних процесів. Це буде спричиняти структурні зрушення, які також пов'язані з тим, що певні потужності будуть вибувати з гри, а нові будуть отримувати швидший розвиток, і не обов'язково ці процеси будуть відбуватися паралельно. Для України це буде серйозний виклик, оскільки країна дуже залежна від зовнішніх чинників розвитку. Ідеться як про залежність від експортних ринків, так і від фінансів. Звичайно, що нам буде важко отримувати надходження зовнішніх коштів в умовах, коли на них претендує величезна купа країн. Якщо раніше Україна була, скажімо, одним з популярних клієнтів міжнародних фінансових організацій – сьогодні це вже не так.

Цифри, оголошені в Україні щодо спаду економіки, значно занижені тому, що наразі важко оцінити реальний обсяг спаду. На пандемічні виклики накладаються також і наслідки кліматичних змін, і це все відіб'ється на глобальній економіці.

(Слово і Діло)

На кінець 2019 р. дефіцит бюджету становив понад 71 млрд грн. Нещодавно переглянули держбюджет-2020, в який заклали дефіцит на рівні 298,4 млрд грн (раніше було 96,3 млрд).

**Експерт у сфері економіки, голова Комітету економістів України
Андрій Новак:**

Бюджет збільшили, оскільки, за підрахунками уряду, у зв'язку з карантинними обмеженнями для суб'єктів господарювання бюджет не отримає близько 150–200 млрд грн доходу. Витрати уряд не може скорочувати, оскільки велика їх частина соціальні, їх скорочення може викликати невдоволення в суспільстві. Тому уряд змушений збільшувати дефіцит.

Є тільки одне джерело покриття дефіциту бюджету – збільшення як внутрішнього, так і зовнішнього держборгів. Зовнішній борг – це кошти МВФ, Світового банку, урядів багатьох країн і облігації, які Україна може випускати. Внутрішній борг може покриватися за рахунок тих, хто захоче купити облігації. Однак є ще один спосіб – друк грошей, тобто той випадок, коли облігації викупує Нацбанк через механізм так званого «друкарського верстата».

Друк грошей може спричинити сплеск інфляції. Однак, якщо уряд використав би ці кошти за цільовим призначенням як допомогу тим підприємствам, які опинилися під заборонаю діяльності та обмеженнями, тоді сплеску інфляції можна було б уникнути.

На законодавчому рівні НБУ ніхто не забороняв друкувати додатково гривню. Єдиний важливий нюанс – емісія повинна бути в певних межах. Найголовніше – як використовуватимуть надруковані гривні. Якщо надруковані гроші використовують для надання допомоги підприємствам, які найбільше постраждали, то сплеску інфляції можна уникнути.

[\(Слово і Діло\)](#)

Міністр закордонних справ Вадим Пристайко заявив, що Україна сподівається переглянути Угоду про асоціацію з Європейським Союзом.

Експерт-міжнародник Володимир Воля:

Фактично про перегляд можна буде говорити десь у 2024 р. До цього часу може багато чого змінитися і в Європейському Союзі, і в Україні: керівники, міністерства і загалом зовнішня й економічна політика. Зокрема, у Євросоюзі можуть відбутися зміни, які вплинуть на позиції. Це питання поки що залишається відкритим.

Перегляд Угоди про асоціацію між Україною та ЄС сьогодні має характер ідеї, але не в перспективі найближчих двох років. Можливо, буде перегляд у позитивний бік для України, але про це говорити дуже рано. Те, що була затверджена на Раді ЄС заява про політику Східного партнерства і там ідеться, зокрема, і про перспективу вступу, це залишається дуже обережною заявою з обережними формулюваннями, які не наповнені жодним конкретним змістом. Це абстрактні бачення, абстрактні речі. Заява про те, що країни можуть отримати членство в ЄС, ще не означає, що вони його отримують, тому що потрібно виконувати критерії попри ці заяви.

Україна повинна просуватися у виконанні реформ правосуддя, покращенні бізнес-клімату та проведенні політичних демократичних змін. Залежно від цього буде ухвалено рішення, чи може бути та якою мірою переглянута та покращена Угода України та ЄС. Звісно, вже сьогодні це питання необхідно починати озвучувати.

[\(Слово і Діло\)](#)

Міжнародний валютний фонд змінює умови співпраці з Україною. Замість трирічної програми EFF зараз обговорюється формат stand-by, який

розрахований на півтора року. Крім термінів, зміниться й загальна сума кредиту, а також умови його отримання.

**Заступник виконавчого директора Центру економічної стратегії
Дмитро Яблонівський:**

Для країни краще, коли діє довгострокова програма. Однак потрібно враховувати нові реалії, пов'язані з пандемією та її наслідками на світову економіку. Світ перебуває в ситуації невизначеності. Що буде через рік-два, ніхто не знає, і у Фонді в тому числі. Перехід на короткострокову програму можна пов'язати саме з цією невизначеністю.

Також Україні слід пам'ятати про те, що в кредиторів залишаються вимоги щодо продовження реформ. Наразі рекомендації Фонду стосуються двох реформ. Кредитори стурбовані земельною реформою, оскільки закон, хоч і був ухвалений, але в дуже обмеженому вигляді. Наступною умовою є ухвалення «антиколомойського закону».

Якщо ці питання будуть урегульовані, то Україна може розраховувати на позитивний результат. У такому разі не буде загроз і для отримання коштів від інших міжнародних партнерів, припустив економіст.

Для інших фінансових партнерів України важливий сам факт співпраці України з Фондом, навіть якщо буде короткострокова програма. Якщо співпраця буде, то інші кредитори почнуть більш активно підтримувати Україну.

**Експерт економічних програм Центру Разумкова
Володимир Сіденко:**

МВФ хоче якось впливати на параметри економічної політики України і в такий спосіб закріпити ці зобов'язання в меморандумі, який буде ухвалюватися в контексті нової кредитної програми.

У мене є, однак, сумнів, що Україна здатна ефективно виконувати ці зобов'язання в умовах невизначеностей, які породжені в економічних процесах через пандемію (корона вірусу. – Ред.). Але, мабуть, є якісь аргументи, що штовхають саме на цей шлях.

Україні потрібно вести перемовини з МВФ, щоб нова кредитна програма мала на меті не тільки подолання наслідків загроз від економічної кризи, а й створення так званих точок зростання.

Зусилля МВФ повинні бути не тільки на обмеження. Це повинно бути створення нових точок зростання. Тоді ці гроші не будуть проміжними.

[\(Слово і Діло\)](#)

Рада Європейського Союзу ухвалила 11 травня висновки щодо країн Східного партнерства. У документі відзначена стратегічна важливість програми, її перспектива після 2020 р. та зобов'язання її учасників будувати спільний простір демократії.

**Виконавчий директор Центру прикладних політичних досліджень
«Пента», політолог Олександр Леонов:**

Просування в процесах євроінтеграції передусім залежить від результатів, які демонструє Україна щодо реформ. Добре, що зараз була надана позитивна оцінка Східному партнерству, було відзначено його важливість. Але все-таки, ця програма охоплює низку країн, наприклад, Азербайджан та Білорусь, які навряд чи обговорюють питання про можливий вступ до Європейського Союзу. Можливо, за цією програмою Україна отримає європейські гроші, але щодо перспектив України на шляху євроінтеграції, тут багато чого залежить від самої України. По-перше, наступного року нам доведеться підбивати перші підсумки імплементації угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом і з огляду на це буде ухвалюватися рішення щодо подальшої співпраці.

У 2021 р. відбудеться підбиття підсумків виконання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС. Україні важливо зберігати темп, навіть його посилювати, бо за певними ознаками ми можемо говорити про паузу в європейській інтеграції України.

[\(Радіо Свобода\)](#)

Тривають переговори представників уряду України та МВФ.

Речник Міжнародного валютного фонду Джеррі Райс:

Через безпрецедентну невизначеність стосовно економічного і соціального прогнозу, а також через необхідність у короткостроковій перспективі зосередитись на стримуванні і стабілізації, предметом переговорів стане 18-місячна програма «стенд-бай», яка може надати підтримку для платіжного балансу, щоб підтримати заходи, впроваджені владою. Коли ж почнеться поновлення, переговори можуть знову повернутись до більш довгострокових структурних потреб реформування в Україні.

Заступник виконавчого директора МВФ від України:

Така позиція фонду не є унікальною для України, через високий рівень невизначеності щодо базових показників економіки фонд уже два місяці не затверджує програми розширеного фінансування. Умови отримання коштів за новою програмою можуть бути легшими, бо менше умов стосовно структурних реформ.

Зміна в програмі практично не позначиться на обсягах фінансування в короткостроковій перспективі. Україна може отримати 5 млрд дол. як за новою, так і за старою програмами МВФ.

Україна вже до кінця 2020 р. може отримати 3,5 млрд дол. від МВФ, а також ще більше двох мільярдів доларів додаткових коштів за програмами Світового банку та МВФ, фінансування за якими відбувається за умов наявності програми від МВФ.

Економіст Атлантичної ради США Андрес Аслунд:

Україна має достатні валютні резерви для того, щоб «зберегти стабільний курс у 27 грн за долар, якщо наступного тижня буде завершено виконання умов МВФ.

([Радіо Свобода](#))

Українська енергетика входить у період кризи, яку вважають наймасштабнішою від початку незалежності.

Виконувач обов'язків голови правління НЕК «Укренерго» Володимир Кудрицький:

Сьогодні криза в електроенергетичному секторі спричинена різким зниженням споживання, на тлі якого в енергосистемі виник профіцит електроенергії. І він призвів до серйозних наслідків не лише з точки зору балансування енергосистеми, але й функціонування самого ринку електроенергії.

Надлишкову електроенергію викуповують інші гравці ринку в рамках послуги «розвантаження».

Якщо в атомних електростанціях є непродана електроенергія, її може викупити інший виробник енергії, який має теплові або гідроелектростанції, отже, здатен швидко вимкнути частину власного виробництва на ту ж саму потужність. Він купує «атомну» енергію зі знижкою 45 % (від ціни ринку на добу наперед) і перепродує її своїм покупцям як власну.

Цей запобіжний механізм, передбачений правилами енергоринку, а також планове зменшення генерації на АЕС істотно не вплинуть на ціну струму для споживачів.

Голова «Бюро комплексного аналізу та прогнозів» Сергій Дяченко:

Зупинений енергоблок АЕС не створює прибутку, але потребує витрат; недовантажений енергоблок виробляє менше електроенергії, але витрати на його роботу майже не змінюються.

У 2012 р., працюючи в Центрі Разумкова, я порахував: якщо відновлювані джерела енергії (ВДЕ) розвиваються необмежено, тариф залишається великим, і цю електроенергію гарантовано викуповують, то до 2025 р. половину виробництва в атомній енергетиці буде втрачено. А електроенергія для споживачів подорожчає в півтора рази. Щось схоже зараз і відбувається. До того ж, зупинка АЕС із залишком палива на станції означає, що й далі працюють системи безпеки. А витрата на них – це половина вартості тарифу для атомної енергії. Тобто виробництво припиняється, але все одно треба платити гроші.

(...) До кризи в українській енергетиці призвели два основні чинники: прогнозоване ще декілька років тому зростання частки відновлюваних джерел і падіння споживання внаслідок пандемії Covid-19.

Перше: зменшилося споживання через коронавірус, оскільки зупинилася сфера послуг, зменшила свою потужність низка підприємств. Зараз ситуація опинилася на межі: ще трішки, і відновлювані джерела енергії (ВДЕ) почнуть «випихати» з енергобалансу «атом». Що зараз відбувається? Ми замінюємо дорогою електроенергією з ВДЕ дешеву атомну.

Теплова генерація, яка забезпечує маневрування, нині перебуває в дещо кращій ситуації, ніж атомна енергетика. Теплова генерація значною

мірою зберігає свої позиції з двох причин. Це лобізм, адже бізнес Ахметова вміє за себе постояти. А ще теплові електростанції можуть маневрувати, вони потрібні для регуляції української енергосистеми, чого АЕС робити не можуть. Останні забезпечують базову (незмінну) потужність, але саме з цієї ніші їх витісняє відновлювана енергетика.

**Голова Комітету Верховної Ради з питань енергетики
Андрій Герус:**

У п'ятницю вночі був зупинений на капітальний ремонт блок № 4 Запорізької АЕС потужністю 1000 мегават. Капітальні ремонти, звичайно, мають бути. Але разом із тим два тижні тому був у резерв зупинений блок Запорізької АЕС також потужністю 1000 мегават, який зараз простоює. Також не на повну потужність працюють блоки Рівненської АЕС № 2, № 3 та № 4 (недовантаження на 470 мегават), блоки № 1 та № 3 Південноукраїнської АЕС (недовантаження на 595 мегават), блок № 2 Хмельницької АЕС (недовантаження на 255 мегават). Це означає, що можна було один блок вивести в ремонт, а замість нього або підняти інший, або збільшити потужність недовантажених блоків. АЕС працюють як базова (незмінна впродовж дня) потужність, а коливання забезпечують або гідроенергетика, або теплові електростанції, або ж диспетчер може ненадовго обмежити виробників енергії з сонця та вітру.

Щоб збільшити частку дешевої атомної енергії в енергосистемі, диспетчери до 18 квітня тримали в роботі не більше від одного енергоблоку на ТЕС.

Давайте подивимося, як працювали виробники електричної енергії після зупинки ще одного атомного блоку у п'ятницю вночі, (...) якби ці ТЕС у період нічного мінімуму працювали на одному блоці, як це було до 18 квітня, то це дозволило б атомним станціям працювати додатковою потужністю близько 1000 мегават. Раніше, до 18 квітня, «Укренерго» обмежувало крупних «зелених» в окремі години вихідних днів. Я вважаю, обмеження дорогих «зелених» на декілька годин за тиждень, щоб могло більше працювати дешевого «Енергоатому», у теперішній складний період є допустимим. У такому випадку змогло б працювати (сумарно) плюс 1000 мегават атомних блоків.

**Медіадиректор асоціації «Український ядерний форум»
Ольга Кошарна:**

Ідеться про зменшення споживання електроенергії в Україні через кризу та карантин; тариф для ядерників (56,7 копійки за вироблену кіловат-годину), який є заниженим: для нормальної роботи цього сектора його треба збільшити принаймні до 70 копійок; швидке неконтрольоване будівництво ВДЕ (відновлюваних джерел енергії. – Ред.), яке українська влада погоджувала, не прораховуючи майбутніх наслідків, та «лобістські» закони для них; те, що блоки АЕС витісняються з ринку сонячними та вітровими електростанціями, які, до того ж, мають гарантований державою найвищий тариф. Фактично є тенденція до заміщення ядерної енергії з ціною

56,7 копійки за кіловат-годину удев'ятеро дорожчою сонячною та частково – утричі дорожчою тепловою. Поспішне запровадження ринку електроенергії з липня 2019 р. попри те, що не було вирішено низку суперечностей, наприклад, недостатньо якісне програмне забезпечення для роботи ринку та перехресне субсидіювання дешевої електроенергії для громадян за рахунок дорогої – для промисловості. Відсутність будівництва нових маневрових потужностей, які могли б балансувати і незмінне впродовж дня виробництво атомної енергії, і ВДЕ, які суттєво коливаються через пору дня і погоду (за даними «Укренерго», на початку травня в окремі години сонячна та вітрова генерація становила 5 % від усього виробництва енергії, а в періоди максимуму – понад 11 %). Бажання Міненерго зберігати контроль над «Енергоатомом», замість того, щоб, за прикладом «Нафтогазу», перетворити його на автономне суперприбуткове акціонерне товариство; збереження низького тарифу для населення, тоді як оптимальним для ринку було б його підвищення до двох гривень за кіловат.

Частини цих проблем можна було б уникнути завдяки фаховим діям влади. Розміщення більшості сонячних та вітрових електростанцій на півдні, де Україна має вісім енергоблоків АЕС, є нелогічним. Але на все це держава давала згоду, погоджувала технічні умови. Те, що ВДЕ, які неконтрольовано зростають, витіснятимуть з енергосистеми атомні електростанції, було точно відомо ще з 2017 р. Але ніхто нічого не робив. А тепер ми чуємо непрофесійні коментарі колишніх народних депутатів та експертів про те, що це нібито на користь Р. Ахметова та його компанії «ДТЕК». Це все неправда. А правда в тому, що українська об'єднана енергосистема ще з 2012 р. відчувала дефіцит маневрових потужностей для покриття ранкових та вечірніх піків споживання. Тоді як АЕС можуть працювати рівним графіком, без великих коливань генерації. У цій ситуації відключення блоків атомних електростанцій є логічним з точки зору безпеки функціонування об'єднаної енергосистеми.

Ця тенденція є згубною для атомної генерації. Українська атомна галузь опинилася в небувалій кризі, найбільшій за весь час її існування. Для порівняння, коли через російську агресію на Донбасі та втрату доступу до українського вугілля для ТЕС атомні електростанції впоралися з дисбалансами енергосистеми і давали дві третини потрібної Україні енергії, тодішня криза в енергетиці була значно менш руйнівною, ніж нинішня.

[\(Радіо Свобода\)](#)

Всесвітня пандемія спричинила світову економічну кризу.

Президент холдингу UBC Group Ігор Гуменний:

Насправді криза вже почалася – люди просто ще не відчувають цього. Зараз із кризою така ж сама ситуація, як у січні з коронавірусом – коли ми дивилися репортажі з Китаю і десь там далеко був коронавірус.

А насправді криза вже йде і вона жорстока. Треба сказати – я займаюсь бізнесом з 1990 р., пережив багато криз. Кожна з тих криз мала якусь логіку,

а в теперішній кризі логіки немає. Поки не буде вирішена проблема коронавірусу, ми не можемо зрозуміти, коли ж закінчатся ці обмеження.

Ресторани і бари у нас стоять. В Україні це наполовину тіньовий бізнес, у якому працювало близько мільйона громадян. Ці всі люди залишились без роботи – жодна доставка не може врятувати ресторани. А з ресторанами пов'язані інші індустрії. І це ж тільки верхівка айсберга, це тільки те, на що вплинув карантин.

У Сполучених Штатах Америки зараз офіційно вже 30 млн безробітних – це велика кількість. І така ситуація у багатьох країнах світу. Якщо подивитись на галузі, які найбільше постраждали – крім ресторанів, які одразу видно – це авіація. Уся авіація зараз тотально зупинена, і її збитки вже сягнули 340 млрд дол. Це будуть конкретні банкрутства.

У банкрутстві немає нічого страшного. Банкрутства – це значить, що зміняться власники бізнесу. Але зараз люди побачать наступний етап банкрутств. Авіація стоїть, відповідно, стоять усі авіабудівники. Boeing, Airbus робили близько ста літаків на місяць, зараз вони роблять три або п'ять. А продавались ці літаки завдяки позикам і кредитам лізингових компаній та банків. А що, наприклад, British Airways може кредиторам заплатити, коли в них немає коштів, щоб утримувати персонал. Тому, ймовірно, авіакомпанії не віддаватимуть гроші банкам.

Це все нині відбувається у Європі. Усі українські дочки іноземних банків почнуть забирати капітал з України, Росії – будуть забирати до себе, бо зараз проблеми в них там – у Європі та Америці.

Ще сьогодні простоює вся автомобільна індустрія. Її хочуть запускати у травні, але питання: хто буде купувати автомобілі, коли такий високий рівень безробіття у США і Європі? Основна маса покупок автомобілів у цивілізованому світі здійснюється в кредит. Я сумніваюсь, що банки будуть кредитувати безробітних.

Найгірше буде, коли почнуть валитися банки. Але, думаю, що такого варіанту розвитку подій не буде, бо Європейський центробанк і Федеральна резервна система США дадуть банкам гроші. Однак тоді може бути велика інфляція.

(...) Завдяки тому, що Україна є дуже бідною країною, немає такої висоти, з якої ми впадемо. Просто можна подивитись на економіку України за минулий рік, і все стане зрозуміло.

40 % – це доходи від аграрного експорту, який і зараз зростає. Друга основа економіки – українці, які є якісними працівниками, які надсилають гроші з-за кордону. Минулого року це було десь від 14 до 16 млрд дол. Третя стаття доходу – це одночасно і проблема, і щастя – примітивний металургійний експорт слябів, підкатів – але якраз ціна на цю напівсировину не впала, ба навіть зростає. Ну, і четверте – наші аутсорсингові айтішники.

Це чотири компоненти, які втримають нашу економіку на плаву. Наш бюджет маленький – ці гроші і є бюджетом України. Плюс – як це не дивно

звучить – добре, що закрили кордони. Українці щороку вивозили чимало коштів на іноземні курорти.

Ця криза нас просто призупинить – ми мали вирости на 3 % ВВП, однак упадемо на 10. Та це для нас не буде такою катастрофою, як 10-відсоткове падіння економіки для Німеччини – для них це буде катастрофою. А ми пережили 2014 р. шалене падіння гривні з 8 до 28 за долар. Що може бути страшнішим?

(...) Україні треба сконцентруватися на двох речах: влада має допомогти всім, хто не може за себе потурбуватися – пенсіонерам, інвалідам. Друге – треба допомогти бізнесу.

Необхідно пролонгувати діючі кредити. Можна перенести погашення тіла кредитів на наступний рік, однак залишити обслуговування кредитів – виплату відсотків. Друге питання, яке необхідно вирішити, щоб економіка відновлювалась і створювались нові робочі місця – забезпечити доступ до інфраструктури.

(...) Отже, три моменти: пролонгація діючих кредитів – щоб не розпочинати «кредитну війну» в Україні, доступ до енергетичної інфраструктури, доступ до капіталу. І ми побачимо «українське економічне диво».

[\(Радіо Свобода\)](#)

Міський голова Івано-Франківська Руслан Марцінків:

Ситуація дуже і дуже напружена, особливо в регіонах. Ми буквально у п'ятницю «святкували» 50 днів, як запроваджено карантин у нашій державі. І особливо багато малого і середнього бізнесу несуть колосальні збитки, а разом з ними колосальні збитки несуть органи місцевого самоврядування, які сьогодні взяли удар щодо подолання епідемії.

(...) вітаю послаблення карантину. І це дуже важливо, що все-таки частково економіка зможе працювати.

І я вважаю, що на самому початку потрібно було ще жорсткіше робити карантин. І моя думка не змінилася. Але станом на сьогодні я маю цифри по своєму місту Франківську: кількість хворих зменшується, кількість людей, які поступають у наші міські лікарні, якщо ще 1,5–2 тижні тому було 35–40 осіб, які поступали в міські заклади з підозрою на коронавірус, то сьогодні ця цифра – 7, 8, 9 пацієнтів на день. Тому хороша тенденція. Тут також летальних випадків немає вже 4 дні. Тому все-таки достатньо ситуація стабілізується.

Я підтримую, що потрібно виходити з карантину поступово. Але дуже важливо сьогодні дати працювати малому і середньому бізнесу.

(...) Так звана децентралізація насправді перетворилася в те, що найбільше коштів забрали в органів місцевого самоврядування. І постійні є спроби з боку Верховної Ради і з боку пропрезидентської сили забрати повноваження в органів місцевого самоврядування. Ви подивіться, що найбільше втрачають саме міста, селища, села.

Тільки за податками, якщо взяти березень місяць, за минулий рік ми отримали 128 млн грн податків, то станом на сьогодні ми отримали 84,5. Тобто, якщо поррахувати за один місяць – то це 50 млн грн. Беремо ще березень, і беремо травень–червень, тому що все одно будуть втрати, це колосальні цифри. А якщо поррахувати, що нам не дораховують державну субвенцію на освіту, не дофінансовують медицину, наприклад, по двох закладах ми досі не те, що доплати, а зарплати, не знаємо звідки перекидати кошти. Це, зокрема, наш Центр первинної медичної допомоги, куди входять усі поліклініки, і це наша дитяча лікарня. Тому тут надзвичайно великі виклики для органів місцевого самоврядування.

І взагалі йде обмеження. Наприклад, скасували інфраструктурну субвенцію для всіх органів місцевого самоврядування для об'єднаних територіальних громад. Але задається питання: чи не можна було зменшити, наприклад? Тому що залізли в гаманець кожної громади. Нехай для нашої громади це було 3,5 млн грн, але, наприклад, для більшіцівської громади чи для іншої громади 3,5 млн грн – це достатньо великі кошти на інфраструктуру. Натомість зберегли кошти на будівництво біатлонної дороги на «Буковель». Тобто, логіки немає. Давайте, може, будемо це трохи обмежувати. Якщо забрали у громад, то і свої видатки трішки зменшуйте. Тому тут є багато таких питань.

І конкретні цифри щодо конкретних податків. Найбільший удар – це по ПДФО. Що це означає? Це 32 млн грн за місяць. Це означає, що люди пішли за власний рахунок і не працюють. Це означає, що не виплачується зарплата. Це означає, що не сплачується ПДФО, але люди стали бідніші. Це найголовніше. Тобто 32 млн із 50 – це дуже велика сума. Це оренда землі і податок на майно. Чому не дати ці податки все-таки на розгляд органам місцевого самоврядування за березень місяць, тому що втрати достатньо великі.

Тому що, для прикладу, «Епіцентр» може заплатити податок на нерухомість і оренду землі, і податок на землю, а ті, які не можуть – їх треба було звільнити. І місцеві органи позвільняли. Ми позвільняли від єдиного податку... малий і середній бізнес. Те, що ми могли на своєму рівні. Ми розуміємо, що це є втрати бюджету. Але ми й розуміємо, що у цей непростий час це надзвичайно важливо. Але хотілося б цієї справедливості скрізь, в усіх гілках влади.

(...) Якщо казати про початок каденції у 2015–2016 рр., то справді була реальна децентралізація. Тобто фінансові кошти залишалися на місцях. Але, десь починаючи з 2017 р., помаленьку, напевне, почали забиратися податки – і бюджети стали дедалі бідніші. Але найбільший удар ми дійсно отримали за минулий рік і поточний рік. Як це робиться? Дуже просто. Не додаються державні субвенції на освіту, не додаються державні субвенції на охорону здоров'я і, відповідно, її виплати. Зрозуміло, що ти змушений як міський голова покривати це за рахунок місцевих доходів і, відповідно, зменшувати

кількість коштів, які могли б бути витрачені на будівництво садочків, на ремонт доріг, на ремонт тротуарів.

Тому це відчуття зараз про те, що дійсно йде наступ на місцеве самоврядування. Таке складається враження, що просто, скажімо, є така тенденція, щоб на цих місцевих виборах замінити міських голів і місцеві ради... Навіть той закон, який зараз хочуть протиснути, що мають бути загальнопартійні ренти 5 % по всій Україні. Це такі достатньо тривожні дзвінки щодо демократії, щодо якихось таких демократичних процесів. Тому я не казав би, що сьогодні ми маємо реальну децентралізацію. Ми маємо сьогодні намагання здійснити адміністративно-територіальний устрій, якимось чином повпливати на місцеве самоврядування.

(...) Буквально перед вихідними швидка допомога страйкувала. Люди недоотримали обіцяне. Ми отримали тільки на всі заклади 1 млн 400 тис. за потреби майже 5,5 млн. Добре, що ми за кошти міського бюджету фактично за березень місяць закрили 6,5 млн. Зараз дали доплати за квітень. «Ковідні» пакети не підписані. Ми не знаємо, які будуть доплати медикам. Трошки це неправильно, коли з великих трибун говорять про 300 %, а ці 300 % отримують тільки 20 людей. Даруйте, а медсестра і санітарка, яка мис підлогу, яка теж ризикує, а людина, через яку проходить 50 осіб рентгену? Що, тільки декільком людям заплатити надбавку? А та ж сама медсестра, яка ставить крапельницю, чи та ж сама санітарочка, яка доглядає людину?

Реально немає цих коштів. І дали 1 млн 400 тис. – мільйон на одну лікарню, а 400 тис. – на іншу. За потреби майже 4,5 млн. Тобто це є неправда. І лікарі, коли отримали зарплату за квітень, перший квартал, по 1,5 тис. грн, то знаєте, як люди мають ставитися до своєї роботи. Якби не міська влада, яка сьогодні додатково за квітень заплатила по 10 тис. грн премій, то я думаю, що ми мали б ті самі страйки, які відбуваються по інших містах.

Крім того, швидка допомога, яка теж має отримати доплати, інші заклади, які надають таку медичну допомогу. Обласний легеневий диспансер тощо.

(...) Я не вважаю, що сьогодні правильно забороняти жителям нашої країни виїжджати за кордон. Вони мають право, якщо відкриє кордони ЄС і дозволить працювати, тому ніхто не має права обмежувати права і свободи. Я вважаю, що сьогодні продаж землі був не на часі. І не потрібно було його ухвалювати.

[\(Центр політико-правових реформ\)](#)

Експерт Центру політико-правових реформ Євген Школьній:

Колись пандемія врешті закінчиться, і українці повернуться до свого звичного життя. Того життя, де обмеження їхніх прав з боку недобросовісних чиновників тривають ледь не щодня. Скандальні забудови, свавільні інспекції для бізнесу, необґрунтовані відмови у видачі дозволів тощо – усе це давно стало нашою буденністю. Однак у рамках чинних законів такий стан змінити не вдасться...

У свою чергу, Президент України Володимир Зеленський нерідко демонструє, що хоче побороти всіх поганих чиновників, які зловживають владою в особистих цілях та «смокчуть кров» із простих людей. Для цього він їздить у регіони і перевіряє тамтешній стан справ. Однак Президент не може об'їздити кожен куточок України. Зрештою, це не належить до сфери його повноважень. Але у боротьбі з такими чиновниками Президенту зможуть допомогти Кабмін та депутати з рідної фракції «Слуги народу».

Відповідь проста – досягти прийняття вже давно назрілого закону. Того закону, який з-поміж усіх країн Європи відсутній лише в Україні (ну, і в РФ). Це законодавчий акт про загальну адміністративну процедуру.

Саме він не дасть можливість чиновникам приймати рішення, що негативно впливають на права та законні інтереси громадян і бізнесу – без їхнього відома і без залучення. Тільки такий закон забезпечить людям дотримання їхніх базових процедурних прав під час прийняття адміністративних рішень. Покращить він й інвестиційний клімат, адже іноземні інвестори хочуть мати в Україні чіткі правила для своїх відносин з місцевими посадовцями.

Спроби прийняти закон про адміністративну процедуру тривають в Україні вже понад 20 років. Відповідні законопроекти вносила і реєструвала у Верховній Раді чи не кожна влада. Але переважно вони не доходили навіть до першого читання. Політичної волі забракло всім ...

(...) Наразі редакція відповідного законопроекту вже доопрацьована новим складом Міністерства юстиції (у співпраці з іншими профільними міністерствами) і була передана на затвердження Кабінету Міністрів України. Однак поки що питання «пробуксовує», і хочеться сподіватися, що це лише тимчасове непорозуміння.

До речі, Європейський Союз уже багато років наполегливо радить прийняти цей закон і навіть готовий виділити кошти на його імплементацію. Адже без закону про загальну адміністративну процедуру Україна не зможе наблизитися до стандартів ЄС. Для good governance та good administration – це одна з ключових вимог.

(...) Таким чином, підписавши відповідний закон, В. Зеленський увійде в історію як перший в Україні Президент, якому вдалося впровадити справедливую адміністративну процедуру і принципово по-новому захистити наших громадян від свавілля чиновників.

[\(Центр політико-правових реформ\)](#)

Розроблено проект закону про референдум.

Експерт Центру політико-правових реформ Денис Гартвіг:

26 квітня 2018 р. Конституційний Суд України визнав неконституційним Закон України «Про всеукраїнський референдум» 2012 р., який, зокрема, дозволяв ухвалити нову Конституцію на маніпулятивному референдумі. Відтоді ось уже два роки українці не можуть реалізувати своє право волевиявлення шляхом участі в загальнонаціональному референдумі,

перебуваючи в дещо радянських реаліях, за яких конституційні права лише декларуються на папері, а фактично не мають ніякого правового регулювання для реалізації.

Основна загроза закону 2012 р. полягала в предметі референдуму: можливість ухвалювати нову Конституцію, скасувати конституційні зміни, ухвалити будь-який закон ставили під удар конституційну стабільність держави та могли стати чудовими механізмами для маніпуляцій з боку влади.

Законопроект 2020 р. пропонує обмежити предмет до чотирьох питань: зміна розділів I, III, XIII Конституції; зміна території через затвердження ратифікації міжнародного договору; втрата чинності закону або його окремих положень (скасувальний референдум); вирішення питань загальнодержавного значення (консультативний референдум).

Ініціювати референдум можуть різні суб'єкти залежно від предмета. Референдуми щодо зміни розділів Конституції та ратифікації міжнародного договору щодо зміни території призначаються органами державної влади відповідно до правової природи цих питань. Тоді як скасувальний та консультативний референдуми можуть бути проголошені Президентом за народною ініціативою.

Ще одне суттєве нововведення законопроекту стосується суб'єктів референдумного процесу. По-перше, громадські організації визнаються суб'єктами нарівні з політичними партіями чи ініціативною групою (крім того, що мають право формувати комісії з референдуму). По-друге, для того, щоб брати участь у референдумному процесі, громадським організаціям та політичним партіям необхідно зареєструватися прихильником чи опонентом питання, винесеного на всеукраїнський референдум, належно обґрунтувавши свою позицію. Такий поділ на прихильників і опонентів стає у пригоді, зокрема, під час формування комісій з референдуму для дотримання балансу представників різних позицій.

Розробка законопроекту – лише перший крок до забезпечення реалізації права волевиявлення українців шляхом участі в загальнонаціональному референдумі. У травні та червні на нас ще чекають публічні обговорення законопроекту (...) А незабаром чекаємо на висновок Венеційської комісії щодо законопроекту. Остаточними кроками до реалізації цього права стане внесення законопроекту до Верховної Ради України і його ухвалення.

[\(Нове время\)](#)

Інвестиційний банкір Сергій Фурса:

Не минуло й 12 місяців, а Україна нарешті підійшла впритул до нової програми МВФ. Не минуло й півроку, як Україна виконала останню умову й ухвалила багатостраждальний «антиколомойський закон».

Але, як відомо, є у революції початок, немає в революції кінця. Те саме і з історією навколо «антиколомойського закону» і ПриватБанку. Це ще не кінець.

Який результат голосування? Україна виконала умови МВФ, і тепер залишилося 2–3 тижні до фінального рішення правління МВФ. Але це вже чиста формальність. Як і дві процедури, які необхідно пройти в Україні. Спочатку провалити постанову в парламенті, яка свідчить про скасування голосування за «антиколомойський закон», а потім отримати підпис Президента. Поки МВФ буде проводити бюрократичні процедури, Україна якраз виконає свої формальності. Як наслідок, найближчим часом буде підписано Меморандум, і Україна отримає перший транш з програми Stand By. Плюс, підписання угоди з МВФ відкриє доступ до фінансування від ЄС (там ми можемо отримати три транші по 600 млн євро кожен) і Світового банку.

За ідеєю, цей транш має стати першим із низки траншів, які Україна буде отримувати протягом 18 місяців. Повертати цей кредит ми почнемо через три роки. І так, у самому кредиті від МВФ немає нічого поганого. Кредити залучають усі країни світу (загальна практика абсолютно всіх розвинутих країн – погашати старі кредити за рахунок залучення нових) і особливо активно в цьому році, коли дефіцити бюджету у всіх різко зросли через кризу. Просто здебільшого країни роблять це тихо і майже у щоденному режимі, користуючись ресурсами з фондового ринку. А для України гроші інвесторів недоступні, тому що країні не довіряють. І тому доводиться щоразу повертатися до МВФ за грошима.

Чому «антиколомойський закон» таки було ухвалено, незважаючи на очевидне небажання влади це робити? Просто тому, що немає альтернативи. Хоч як би ви любили Коломойського, але дефолт занадто болючий для економіки і для рейтингу. Можна згадати і танки на вулицях в Аргентині, та й свіжі відео з Лівану, де протестувальники трощать центральні вулиці Бейрута, теж показові. Але це не означає, що влада розуміє і приймає необхідність цього закону. Швидше, навпаки, можна з упевненістю сказати, що якби не було коронакризи, то цей закон ніколи б не було ухвалено. А багато інтерв'ю членів більшості більше нагадують вибачення за те, що вони змушені голосувати за закон. Плюс, закладають у голови населення тези, що закон не відповідає Конституції. І вакханалія виступів у парламенті під час розгляду цього закону показова.

Але прийшла криза. І Україні потрібен МВФ. Водночас позитивний бік історії в тому, що поточна світова криза може вдарити по Україні набагато менше, ніж у 2008 р. Україна підходить до кризи в набагато кращій формі, і ми бачимо, що результат реформ банківського сектора і досягнута макрофінансова стабільність дозволяє курсу гривні залишатися стабільним, а в економіці відсутні дисбаланси, притаманні ситуації з минулого. І якщо країна залишиться в рамках співпраці з МВФ до кінця року, то удар по економіці буде набагато меншим, ніж у 2008 р. Якщо не робити дурниць.

Ключове – Україна отримує підтримку в критично важливий рік. Коли треба фінансувати рекордний дефіцит бюджету, а доступ у зовнішніх ринків

обмежений. У результаті ми уникнемо сценарію дефолту і сценарію необмеженої емісії.

Чи є ризик, що транш, який ми отримали, буде останнім у цій програмі, і ми побачимо дестабілізацію ситуації?

Так, є. Що це означає? Це означає, що історія тільки починається. І люди Коломойського підуть до Конституційного Суду. Який завжди ухвалював рішення, зважаючи на політичну волю. І більше нічого. І ось велике питання, чи буде політична воля в українській владі захищати гроші українських платників податків від Коломойського, викликає питання. Мета олігарха залишається незмінною – повернути собі контроль над ПриватБанком, щоб відкликати позов у Лондоні. Все-таки, британському правосуддю українські олігархи довіряють, але не хочуть, щоб воно вирішувало їхню долю. І ухвалений закон заважає цьому.

Таким чином, цілком імовірно, що коли криза мине, Україна може відіграти назад голосування, використавши Конституційний Суд. Це буде однозначний сигнал для всіх наших західних партнерів. Але сьогодні на порядку денному ціла низка реформ, які не дає відкотити назад тільки критична залежність України від МВФ. Ідеться про ПриватБанк, незалежність Нацбанку та незалежність НАБУ. Якщо це станеться, то Україна сама розірве співпрацю з МВФ, на яку орієнтуються, зокрема, й зовнішні інвестори. І це знову може повернути на порядок денний питання фінансової стабільності. І ми знову почуємо на порядку денному слово «дефолт». Але це вже буде зовсім інша історія.

[\(Дзеркало тижня\)](#)

Верховна Рада 13 травня ухвалила законопроект «Про внесення змін у деякі законодавчі акти України щодо удосконалення деяких механізмів регулювання банківської діяльності». Документ передбачає заборону на повернення націоналізованого банку колишнім власникам.

Глава представництва ЄС в Україні Матті Маасікас:

ЄС вітає прийняття Верховною Радою законопроектів щодо банківського врегулювання. Життєво важлива міра для захисту державних фінансів України та українських платників податків. За економічну стабільність, справедливість, верховенство права, триваючу фінансову допомогу МВФ і ЄС.

[\(Дзеркало тижня\)](#)

В. о. міністра аграрної політики і продовольства (2018–2019 рр.)

Максим Мартинюк:

Стратегія посткарантинної економіки має будуватися на прагматичному розрахунку – яка галузь здатна генерувати на кожну державну гривню максимальну віддачу. Альтернативи аграріям, як це часто буває в Україні, знову немає.

Після закінчення карантину, горизонт якого проглядає дедалі чіткіше, в Україні розгорнеться своєрідна і не дуже здорова конкуренція.

Зовнішні прояви цієї конкуренції ми побачимо не відразу, а повноцінно вона проявиться лише наприкінці літа, коли представники бізнесу (безумовно, не всі і не всякого) переконуються, що без цілком конкретної допомоги, а лише за рахунок обороту і відкладеного попиту вони не зможуть компенсувати катастрофу весняних місяців.

Тоді і почнеться вона – міжгалузєва боротьба за державну підтримку.

(...) Те, що економіка такої підтримки потребує, не викликає сумніву. Пандемія та карантинні заходи лише частково є причиною цього, адже держава вступила в економічну кризу ще до початку епідемії. Після того, як держава виконає беззастережно пріоритетні в умовах зовнішньої агресії військові статті бюджету, а також закріє назрілі через пандемію соціальні та медичні питання, вона матиме у своєму розпорядженні, напевно, не дуже велику в масштабах країни суму для підтримки бізнесу, на яку буде чимало претендентів.

І тут уряду доведеться вирішувати не тільки економічне, а й світоглядне питання: якій галузі в умовах обмеженості ресурсів допомагати перш за все?

Щоб вирішити це завдання, фокус потрібно змістити з простого зіставлення «хто важливіший – авіакомпанії чи фермери, ресторатори чи продавці квітів» у площину «хто забезпечить більш довгостроковий позитивний ефект». (...)

Перекоаний, що за параметром віддачі на кожен вкладений державну гривню в короткостроковій перспективі аграрному сектору зараз немає рівних.

Як і в цілому в економіці, кризові явища в АПК почали проявлятися ще до пандемії. За підсумками 2019 р. було зафіксовано мінімальний за останні роки приріст у сільському господарстві на рівні лише 0,1 %, тобто фактично стагнацію. Це тривожний симптом, і хоча АПК навряд чи очікує доля промисловості, ігнорувати його дуже небезпечно. Також уперше за тривалий період скоротилися капітальні інвестиції в АПК, які зменшилися за минулий рік майже на 16 % (сумарно сільське, лісове та рибне господарства). Поголов'я великої рогатої худоби скоротилося на 5,7 %.

«Середній» для АПК 2019 р. і повноцінно неблагополучний 2020 р., яким він напевно буде, аграрна галузь, завдяки запасу міцності, переживе. Головне – не допустити перетікання негативних наслідків на 2021-й, і тут на сцені повинна з'явитися держава.

Об'єктивні чинники, які підштовхують поставити сільське господарство на перше місце в переліку одержувачів державної допомоги, такі: 14 % ВВП і 40 % у структурі валютної виручки – ці показники самі по собі є достатнім аргументом для того, щоб забезпечити бізнесу, який їх генерує, максимальне сприяння. Якщо виходити з політичних міркувань, то виборців, може, і не вразить просідання врожаю на 10–15 млн т, а от

ослаблення гривні внаслідок недоотримання валютної виручки навряд чи пройде непоміченим.

При ціні нафти на рівні 30 дол. за барель доцільність виробництва етанолу є риторичним питанням. У США половина вирощеної кукурудзи традиційно йде на виробництво біопалива, і зараз ці обсяги тиснутимуть на світовий ринок. На ринок, на який Україна минулого сезону поставила майже 30 млн т кукурудзи. Звичайне в кризу зниження попиту на м'ясо скорочує потребу в кормових культурах, перш за все в сої, якої Україна продає більш як 3 млн т на рік. Також падає попит на соняшникову олію – другу за значущістю після зернових товарну категорію в українському аграрному експорті.

Давати прогнози виробництва до закінчення посівної кампанії – поганий тон, але вже очевидно, що врожай буде істотно нижчим за торішній, і ланцюжок щорічно оновлюваних рекордів буде перервано. Запаси вологи в ґрунті втричі нижчі за торішні і в деяких районах фіксуються на рівні менш як 50 мм. Дніпро і кілька інших річок досягли найнижчого рівня води за останні сто років. За найсприятливішого збігу обставин ми зберемо 55–60 млн т зернових проти 75 млн торік. Чув апокаліптичні прогнози, в яких фігурувала цифра 40 млн т, і не вірю в неї. Але саме припущення говорить про те, що ситуація дуже серйозна.

(...) Зусилля потрібно сфокусувати на недопущенні банкрутств якомога більшої кількості агрогосподарств, незалежно від їх масштабу і такого традиційно пріоритетного при наданні дотацій параметра, як кількість створених робочих місць. З огляду на те, що всі перелічені вище проблеми галузі зводяться, як правило, до нестачі або скорочення обігових коштів і ними ж і вирішуються, то адекватною відповіддю на цей запит є запуск ефективної програми пільгового кредитування.

Старі добрі короткі кредити, в яких держава компенсує частину відсоткової ставки і які дадуть можливість галузі не втратити в гравцях і обсягах у кризовий період. А держава при цьому через рік отримує збереження/зростання обсягів виробництва і, як наслідок, – експорту і не отримує збільшення кількості офіційних безробітних.

Стимулювання переробки – це тренд, про який говорять уже років десять і в рамках якого досягнуто певних успіхів. Часто під переробкою розуміють лінійний тезис «продавати не пшеницю, а макарони», але насправді, якщо сприймати АПК як цілісну систему, то сектор тваринництва вже є виробництвом 2.0, споживаючи і переробляючи продукції рослинництва. Безумовно, глибину переробки можна і потрібно збільшувати, у тому числі через архітектуру програм державної підтримки, шляхом запровадження пільг для переробників і надання цільових доступних позик.

(...) Залити галузь дешевими грошима, повернути фермерам їхній мільярд, зберегти запущені раніше програми підтримки довгострокових проєктів у тваринництві та садівництві, проаналізувати фінансовий стан аграріїв наприкінці року і, можливо, скоригувати в черговий раз (для

різноманітності – з об'єктивних причин) дату запуску ринку землі – саме в такому порядку варто вибудувати пріоритети.

Сільське господарство – це подушка безпеки для всієї економіки, і не можна допустити, щоб вона здулася.

([Дзеркало тижня](#))

**Директор обласного спеціалізованого будинку дитини «Гіппократ»
Роман Марабян:**

Я оцінював паліатив і реабілітацію. Чи подобалися нам тарифи, сформовані НСЗУ? Звичайно, ні. На паліатив і реабілітацію, наприклад, дали смішні пакети. На курс паліативної допомоги у стаціонарі (а це три тижні) – 7,5 тис. грн. Я оптимізував усе, що було можна. Але менше тисячі гривень на добу в мене не виходить. При тому, що мої лікар і медсестра отримують 5500 і 4200 грн, відповідно.

Я розумію, що паліатив і реабілітація – пробні кулі. По 400 млн грн на одне й на інше були спробою бодай почати розмову про те, що ці напрями мають з'явитися, а потім, уже на 2021 р., можна було б вимагати підвищити вартість пакетів. Те, що мені дали мало грошей, не свідчило про хибність філософії й посилянь реформи.

Поява більш і менш «смачних» пакетів – проблема ВР, яка разом із Президентом відрахувала на охорону здоров'я 2,8 % ВВП, а не 5 %, як записано в Конституції. За більшого фінансування пакети були б більшими, і вистачило б грошей підтягнути психіатрію з туберкульозом, хоча б на перехідний період.

НСЗУ заклала правильний принцип. А щодо фінансування, такий приклад: це якби сказали, що треба зварити борщ, у якому повинно бути 20 % м'яса, 25 % картоплі, 25 % буряків і 30 % капусти, а дали всіх інгредієнтів по 5 %. Тоді і борщу звариться кухоль, а не каструля. Ми всі розуміли, що 72 млрд грн (кошти, виділені НСЗУ на Програму медичних гарантій-2020. – Ред.) – це критично мало. Тому НСЗУ довелося прийняти політичне рішення, виділити пріоритетні напрями (онкологія, інфаркти, інсульти, неонатологія, пологова допомога) і сформувати кілька «смачних» пакетів.

Із цими пакетами, маючи у клініці правильний менеджмент, нормальне обладнання, укомплектованість і свідомий персонал, за рахунок обороту пацієнтів і якості послуг можна було створити рентабельні медичні проєкти, які виходять, практично, в нуль у 2020 р. А у 2021–2022 рр., зі збільшенням пакетів (усі розуміли, що їх, однозначно, треба збільшити), українська медицина потроху, плавно почала б виповзати з болота.

(...) В усьому світі психіатрія, інфекційні хвороби та туберкульоз не кладуться ні в які пакети медичних гарантій. Колегам із відділень туберкульозу було сказано: курси лікування змінилися і, завдяки сучасним препаратам, значно скоротилися. Ліжкодні нікому не потрібні. Ліжковий фонд треба об'єднувати й оптимізувати.

(...) Кидати психіатричну допомогу в загальні правила не можна. Тут держава має щось придумати, можливо, фінансувати за глобальним бюджетом. Але голос на захист психіатричної служби на робочій групі не пролунав (хоча до комісії указом Президента був введений Семен Глузман, на робочій групі він не з'являвся. – Авт.).

Решту криків – «рятуйте, допоможіть, реформа жахлива, ми всі помremo» – я абсолютно не підтримую, бо є троє винних. Перші – це головні лікарі зі своїми колективами, які за три роки мали б прокинутися. Про те, що медустанови потрібно готувати до конкуренції, переводити їх у статус комунальних неприбуткових підприємств і створювати єдиний медичний простір, було сказано ще у 2017 р. (...) Особисто я вважаю, що коли ти працюєш в убитій лікарні, де головлікар тупо краде, й жодних процесів не відбувається, а потім тобі кажуть, що лікарню закриють – то твоя вина в цьому теж є, бо мовчав і нічого не намагався зробити. Другі – це менеджмент, обласні управління охорони здоров'я із міськздороввідділами. І треті – це власники установ, міська й обласна влада. Залежно від того, хто і що робив ці три роки, той те й одержав. Він згадує, як закликав харківських колег готуватися, дивитися потік пацієнтів, перепрофілювати ліжка. Але 90 % головлікарів боялися потривожити своє начальство і не робили нічого.

Так побудована совкова вертикаль – головлікар не повинен засмучувати міськздороввідділ, той, у свою чергу – облздороввідділ, а той – губернатора й міністерство. Пацієнта в цьому ланцюжку немає. Медицина побудована так, що медичні чиновники знизу й догори розказують одне одному про те, які вони класні.

Лише одиниці – свідомі керівники, які спільно зі своїми колегами люблять медицину, хочуть у ній працювати. Розуміючи, що буде дуже серйозна конкуренція та боротьба за пацієнта, почали до цього готуватися, проводити оптимізацію, віддавати все, що можна, на аутсорсинг (наприклад, навіщо кожній із трьох лікарень, розміщених поряд, мати окрему пральню й величезну кухню?)

МОЗ і НСЗУ обіцяли подумати, що робити з туберкульозом та інфекціями в ручному режимі. Психіатрія, на жаль, не прозвучала. Але реформу було вирішено все-таки запускати. Тепер же її готуються згортати й розмазувати гроші всім так, як було у 2019-му, зрівнявши 10 % свідомих медиків-менеджерів, лікарів, медсестер, котрі готувалися до реформи, з тими 90 %, які не робили нічого.

Усі ці лузери тепер потирають руки, бо старі схеми залишилися, й нікому не треба хвилюватися. Зрівнялівка розмазуватиметься й далі. Як і раніше, ми всім будемо розказувати про 49 статтю Конституції. А медики – виїжджати з країни або помирати на роботі.

Тимчасово окуповані території, учасники бойових дій та тимчасово переміщені особи

Офіційна інформація

Уряд надав право воїнам-добровольцям проходити санаторно-курортне лікування та реабілітацію за рахунок держави ([Міністерство у справах ветеранів України](#)).

Кабінет Міністрів України поширив дію бюджетної програми із санаторно-курортного лікування, соціально-професійної адаптації та психологічної реабілітації на добровольців – учасників бойових дій, які у складі добровольчих формувань брали безпосередню участь в антитерористичній операції.

Відповідну Постанову «Про внесення змін до деяких актів Кабінету Міністрів України» на своєму засіданні 13 травня 2020 р. ухвалив уряд.

Ідеться про учасників антитерористичної операції, які у складі добровольчих формувань брали безпосередню участь в антитерористичній операції до 24.02.2018 у взаємодії із Збройними силами України, Міністерством внутрішніх справ України, Національною поліцією, Національною гвардією України, Службою безпеки України та іншими утвореними відповідно до законів України військовими формуваннями та правоохоронними органами, але у подальшому не увійшли до їх складу.

Міністр у справах ветеранів України Сергій Бессараб:

Добровольці першими разом із Збройними силами стали на захист країни і ціною власного життя, здоров'я зупиняли просування ворога. Першим етапом щодо відновлення справедливості до воїнів-добровольців стало надання статусу учасника бойових дій та відповідних соціальних гарантій. Сьогодні уряд прийняв чергове важливе рішення, яке надає добровольцям право користуватися послугами із санаторно-курортного лікування, психологічної реабілітації та соціально-професійної адаптації.

23 грудня 2019 р. Президентом України Володимиром Зеленським [підписано відповідний закон](#), а в кінці лютого за рішенням комісії Мінветеранів уже розглянуто перші подані пакети документів та ухвалено рішення щодо надання статусу учасника бойових дій членам добровольчих формувань.

Наразі 48 представників добровольчих підрозділів уже отримали посвідчення учасника бойових дій.

Уряд уповноважив Мінветеранів на виплату грошової компенсації за житло учасникам АТО/ООС та членам сімей загиблих ([Міністерство у справах ветеранів України](#)).

Кабінет Міністрів України передав повноваження від Міністерства соціальної політики України до Міністерства у справах ветеранів України щодо здійснення виплати грошової компенсації для придбання житла учасниками АТО/ООС з інвалідністю I–II груп та членами сімей загиблих учасників АТО/ООС, а також удосконалив механізм та порядок виплати цієї компенсації.

Відповідну Постанову «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 19 жовтня 2016 року № 719» прийняв уряд.

Зокрема, субвенція за цією бюджетною програмою з держбюджету місцевим бюджетам спрямовується на виплату грошової компенсації за належні для отримання житлові приміщення особам з інвалідністю I–II групи, інвалідність яких настала внаслідок поранення, контузії, каліцтва або захворювання, одержаних під час безпосередньої участі в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення чи здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації в Донецькій та Луганській областях, а також членам сімей загиблих (померлих) учасників АТО/ООС.

Міністр у справах ветеранів Сергій Бессараб:

У Держбюджеті на 2020 р. передбачено 305 145,30 тис. грн для виплати грошової компенсації за житло.

Це дасть можливість у 2020 р. забезпечити житлом понад 260 осіб.

Також уряд цією постановою посилив захист отримувачів грошової компенсації за житло від недобросовісних забудовників у разі придбання житла шляхом інвестування в об'єкти житлового будівництва.

Зокрема, забудовник:

– не повинен мати проваджень у справі про банкрутство та не перебувати у стані припинення;

– повинен мати в наявності документи, що надають право на виконання будівельних робіт відповідного об'єкта, або сертифікат про прийняття в експлуатацію закінченого будівництвом об'єкта, або декларацію про готовність об'єкта до експлуатації;

– повинен мати документи, що посвідчують право власності чи користування земельною ділянкою, на якій здійснюється будівництво відповідного житлового об'єкта, або договір суперфіцію;

– підтверджувати документально строк прийняття в експлуатацію закінченого будівництвом об'єкта житлового будівництва, який не має перевищувати 24 місяці з дати укладення інвестиційного договору.

Комплексне виконання цієї постанови уряду дасть можливість забезпечити реалізацію права на житло осіб з інвалідністю серед учасників АТО/ООС та членів сімей загиблих українських воїнів.

Рівненська служба зайнятості в умовах карантину продовжує надавати послуги учасникам АТО (ООС) та внутрішньо переміщеним особам ([Рівненський обласний центр зайнятості](#)).

З початку року послуги служби зайнятості отримували 60 осіб, які переміщені з тимчасово окупованої території України або районів проведення АТО (ООС). Мали статус безробітного 26 осіб, із них 23 особи отримували допомогу з безробіття. За сприяння служби зайнятості 9 осіб серед переселенців були працевлаштовані та четверо безробітних проходили професійне навчання.

Станом на 1 квітня 2020 р. на обліку в обласній службі зайнятості перебували...15 переселенців. За словами директора Рівненського обласного центру зайнятості І. Ткачука, служба зайнятості в умовах карантину продовжує надавати свої послуги дистанційно.

Ініціативи регіональних владних структур та громадських організацій

Заступник голови Міністерства у справах ветеранів тимчасово окупованих територій і внутрішньо переміщених осіб України Руслан Калінін заявив, що українцям допоможуть із житлом і роботою: кого торкнеться нововведення (20minut.ua).

Житло і робота стануть більш доступними для українців, переселених з тимчасово окупованих територій на підконтрольну територію.

На сьогодні чиновники займаються розробкою нового проєкту допомоги переселенцям, який буде називатися «Житло плюс робота». У міністерстві уточнили, що це пріоритетні напрями діяльності відомства.

Буде створена інтерактивна карта, на якій кожен переселенець зможе побачити доступне у своєму районі житло, пропозицію працевлаштування, а також пакет «житло + робота». Тобто в карту будуть внесені такі підприємства, які хочуть брати на роботу переселенців і надавати їм тимчасове житло.

У міністерстві також нагадали, що на сайті МінТОТ ще в минулому році був створений розділ «Житло плюс робота», де можна попередньо ознайомитися з програмою.

У Слов'янську розпочали реконструкцію гуртожитку для переселенців ([Інформаційне агентство «Вчасно»](#)).

У Слов'янську Донецької області за понад 72 млн грн ремонтують гуртожиток для розміщення ВПО.

У Слов'янську розпочатий масштабний проєкт з капітального ремонту комунального гуртожитку по вулиці Кільцевій, 2а для розміщення внутрішньо переміщених осіб. Про це повідомляє пресслужба міськради.

Зазначається, що Слов'янською міською радою вже укладений договір з підрядною організацією ТОВ «ІНТЕР-НОРМ» та з початку травня розпочаті роботи з реалізації проєкту з капітального ремонту.

Фінансування робіт здійснено в рамках Надзвичайної кредитної програми для відновлення України.

Реалізація проєкту дасть можливість відремонтувати житлові, службові і санітарні приміщення гуртожитку, провести заміну інженерних комунікацій та заходи з енергозбереження.

«Модернізація об'єкта комунального житлового фонду дасть можливість забезпечити комфортним житлом внутрішньо переміщених осіб», – зазначають у міськраді.

Зазначимо, згідно з даними системи ProZorro, вартість реконструкції – 72 млн 874 тис. 092 грн. Завершені роботи мають бути до 31 грудня 2020 р.

У Міносвіти відкрили гарячу лінію для учнів та студентів з окупованих територій ([Телеканал «Центральний»](#)).

На базі Урядового контактного центру відкрили гарячу лінію для учнів та студентів з окупованих територій Криму та Донбасу. Про це інформує пресслужба Міносвіти.

Відповідний меморандум про відкриття був підписаний МОН, Урядовим контактним центром і фондом «Відкрита політика».

Гаряча лінія працюватиме за телефоном: 0800 504 425.

В. о. міністра освіти і науки Любомира Мандзій:

Наша мета – надати можливість отримувати якісну освіту в українських закладах. Консультанти, які працюють на гарячій лінії, пройшли навчання та готові надати вичерпні відповіді щодо освітніх процесів і можливостей, які турбують мешканців окупованих територій.

Учні непідконтрольних територій зможуть своєчасно отримати всю інформацію та вступити до українських ВНЗ за спрощеною процедурою. Жителі тимчасово непідконтрольних Україні територій отримують інформацію про спрощену процедуру вступу через освітні центри «Донбас – Україна» та «Крим – Україна».

Також вони дізнаються про отримання дистанційно середньої освіти в Україні, законодавчі зміни у сфері освіти для осіб, які проживають на непідконтрольних територіях та для внутрішньо переміщених осіб тощо.

Гаряча лінія працює у робочі дні з 9:00 до 18:00 та є безкоштовною.

Маріупольський коледж модернізують за підтримки Європейського Союзу ([Євроінтеграційний портал](#)).

Маріупольський коледж Донецького національного університету економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського (ДонНУЕТ) буде модернізовано, оновлено оснащення його корпусу та низки освітніх програм за підтримки гранту ЄС. Про це повідомляє Маріупольська міська рада.

Проект виконується у рамках програми «Підтримка ЄС для Сходу України». Мета цього проекту – підвищити освітню та наукову роль ДонНУЕТ як внутрішньо переміщеного закладу вищої освіти у громаді Донецької області. Загальний бюджет проекту становить понад 850 тис. євро, з них 810 тис. євро – грант Європейського Союзу, понад 42 тис. євро – внесок самого навчального закладу. Термін реалізації – три роки – до 2022 р. включно.

Як франківські волонтери забезпечують продуктами та засобами гігієни мешканців Волновахи ([БРІЗ](#)).

За останні півроку допомогу отримали 483 сім'ї. Зараз, під час загальнонаціонального карантину, у першу чергу допомога надається самотнім людям пенсійного віку та особам з інвалідністю I і II груп. А вже згодом внутрішньо переміщеним верствам населення, багатодітним сім'ям,

одиноким матерям. Така допомога – це результат співпраці Карітасу Івано-Франківська та Карітасу Волновахи.

Для забезпечення мешканців Волновахи продуктами харчування та засобами гігієни виділено 300 тис. грн. За ці кошти працівники «Карітасу Волновахи» придбали та роздали 415 продуктових наборів та 250 засобів гігієни. Допомогу фінансує благодійна організація Welthaus Grats (спархія Грац, Австрія).

Соціальний працівник «Карітасу Волновахи» Марія Дубракова:

Така допомога є дуже потрібною, адже велика кількість людей втратили роботу та можливість, хоч якогось заробітку з початком військових дій на Сході України. Люди з Волновахи їздили у Донецьк на роботу, а зараз це неможливо. Безліч осіб залишилося без засобів до існування.

Карантин у зв'язку з пандемією COVID-19 вніс свої корективи щодо надання допомоги. Якщо до карантину на допомогу в першу чергу могли розраховувати малозабезпечені внутрішньо переміщені особи, то зараз це люди, які обмежені у пересуванні у зв'язку із заходами безпеки під час карантину та у зв'язку зі станом здоров'я, а це самотні літні люди, люди з інвалідністю тощо. Також раніше люди приходили за допомогою до офісу Карітасу, а зараз працівники благодійної організації самі розвозять гуманітарну допомогу.

Із впровадженням карантину в «Карітасі Волновахи» запрацювала онлайн-черга. Люди телефонують і записуються в чергу на отримання допомоги, адже зараз кількість тих, хто її потребує, зростає.

Директор «Карітасу Івано-Франківська» Володимир Чорній:

Ми раді, що маємо таку можливість допомогти людям, які живуть поряд з лінією розмежування, де зараз відбуваються бойові дії.

«Карітас Івано-Франківська» співпрацює з колегами зі сходу з 2017 р. Допомога здійснюється у рамках проекту «Надання гуманітарної допомоги та організація літнього табору для ВПО і місцевого населення Волноваського району Донецької області».

**Про перерахунок щомісячних страхових виплат з 1 березня 2020 р.
(Добропільська міська рада).**

Добропільським міським відділенням управління виконавчої дирекції Фонду соціального страхування України в Донецькій області відповідно до ч. 2 ст. 37 та абзацу 1 п. 10 розділу VII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування», відповідно до постанови КМУ від 01.04.2019 року № 249 «Про перерахування розміру страхових виплат потерпілим від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності, та особам, які мають право на страхові виплати в разі смерті потерпілого» з 01 березня 2020 р. проведений перерахунок щомісячних страхових виплат потерпілим та членам їхніх сімей на коефіцієнт 1,11.

Перерахування щомісячних страхових виплат проведено 4469 потерпілим (членам їхніх сімей), із них 504 – внутрішньо переміщеним особам, які перебували на обліку у відділенні станом на 01.03.2020 р. Після проведеного перерахунку сума щомісячних страхових виплат потерпілим збільшилась на 1826,76 тис. грн. У середньому сума збільшення на одного потерпілого становить 411 грн, на одну особу, яка має право в разі втрати годувальника – 334 грн.

Максимальний розмір щомісячної страхової виплати після проведеного перерахування не повинен перевищувати 10 розмірів прожиткового мінімуму, встановленого для працездатних осіб на дату проведення перерахування, а саме 21020 грн. Раніше визначений розмір щомісячної страхової виплати зменшенню не підлягає.

Потерпілі (члени їхніх сімей), які перебувають у відділенні на постійному обліку, а також внутрішньо переміщені особи вже отримали у квітні поточного року доплати з перерахунку з 01.03.2020 року.

Також відділення Фонду повідомляє, що щомісячні страхові виплати проводяться відділенням Фонду без затримок, у встановлений термін згідно з відповідними нормативними документами.

Світовий банк надає допомогу Україні для підтримки вразливих верств населення ([The World Bank](https://www.worldbank.org/)).

Додаткове фінансування у розмірі 150 млн дол. США допоможе Україні посилити соціальну підтримку населення

Вашингтон, 30 квітня 2020 р. – Рада директорів Світового банку сьогодні затвердила додаткове фінансування у розмірі 150 млн дол. США в рамках проекту «Модернізація системи соціальної підтримки населення України» з метою розширення та вдосконалення соціальної допомоги сім'ям з низьким рівнем доходу.

У рамках додаткового фінансування 50 млн дол. США буде направлено на заходи боротьби з поширенням пандемії COVID-19 (коронавірусу). Ці кошти допоможуть збільшити розмір та пришвидшити виплату допомоги в рамках програми державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям та програми житлових субсидій. Одноразові виплати будуть також надаватися літнім людям та одержувачам соціальної допомоги у зв'язку з інвалідністю.

В. о. директора Світового банку у справах Білорусі, Молдови та України Алекс Кремер:

Додаткове фінансування буде також спрямоване на надання грантів на започаткування малого бізнесу, використовуючи досвід відомого в Україні проекту «Рука допомоги». Така фінансова допомога забезпечить підтримку бідному населенню в отриманні нових навичок, у пошуку роботи або відкритті власної справи.

«Рука допомоги» – це спільна ініціатива, розроблена Світовим банком та Міністерством соціальної політики України. Протягом 2017–2018 рр. у

рамках діючого проекту «Модернізація системи соціальної підтримки населення України» мікро-фінансування було надане внутрішньо переміщеним особам з Донбасу, а також представникам найбідніших верств населення. Завдяки проекту 230 учасників започаткували власний бізнес у Харківській, Полтавській та Львівській областях, а також у деяких територіальних громадах Чернігівської, Житомирської та Донецької областей.

Група Світового банку, яка є одним із найбільших джерел фінансування і досвіду для країн, що розвиваються, вживає широкомасштабні, оперативні дії для підтримки цих країн, а саме зміцнення їхніх можливостей для реагування на пандемію. Ми також посилюємо здатність контролю за захворюванням, покращуємо підтримку сектору охорони здоров'я, допомагаємо приватному сектору у продовженні діяльності та збереженні робочих місць. У наступні 15 місяців ми розгорнемо 160 млрд дол. США фінансової підтримки, щоб допомогти державам світу захистити бідні верстви населення, надати підтримку бізнесу і прискорити економічне відновлення, включаючи 50 млрд дол. США нової допомоги від МАР у формі грантів або фінансування на пільгових умовах.

Надання послуг службою зайнятості Полтавської області внутрішньо переміщеним особам та учасникам АТО(ООС) ([Полтавський обласний центр зайнятості](#)).

Протягом січня–березня 2020 р. послуги служби зайнятості Полтавської області отримали 222 внутрішньо переміщені особи.

Служба зайнятості сприяла працевлаштуванню 28 внутрішньо переміщеним особам (ВПО).

За направленням служби зайнятості професійне навчання проходили сім безробітних серед ВПО. У громадських та інших роботах тимчасового характеру взяли участь 10 осіб цієї категорії.

Станом на 1 квітня 2020 р. статус безробітного мали 112 ВПО, з них 82 особи отримували допомогу з безробіття (середній розмір якої становив 3475 грн).

Безробітними серед переселенців є, у переважній більшості, жінки – 73,2 %.

Загалом за період 2014–2019 рр. послуги служби зайнятості отримали 5366 осіб з числа ВПО. Працевлаштовані 1789 людей цієї категорії.

40 мешканців Кіровоградщини вже оформили допомогу з безробіття на порталі «Дія» ([Кіровоград24.com](#)).

На Єдиному державному веб-порталі електронних послуг «Дія» з'явилась нова електронна послуга з реєстрації та оформлення виплат допомоги з безробіття.

В умовах карантину можна комплексно отримати одразу дві послуги: надання (поновлення) статусу безробітного та призначення (поновлення)

допомоги з безробіття, повідомляє Відділ інформаційної роботи Кіровоградського обласного центру зайнятості...

Загалом послугою оформлення допомоги з безробіття на порталі «Дія» скористалася 2481 мешканець України.

Серед них:

(...).

– 9 % – внутрішні переселенці.

Порядок реєстрації внутрішньо переміщеної особи на зовнішнє незалежне оцінювання-2020 ([ЗАХИСТ ПРАВ ВИМУШЕНИХ ПЕРЕСЕЛЕНЦІВ](#)).

Умовами прийому на навчання до закладів вищої освіти України у 2020 р., затвердженими наказом Міністерства освіти і науки України № 1285 від 11 жовтня 2019 р. передбачено, що для вступу до закладів вищої освіти зараховуватимуть результати зовнішнього незалежного оцінювання.

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1192-19>

Відповідно до Наказу Міністерства освіти і науки України № 25 від 10.01.2017 р. «Деякі питання нормативного забезпечення зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання, здобутих на основі повної загальної середньої освіти» зі змінами, внесеними згідно з наказами Міністерства освіти і науки № 1554 від 12.12.2019, строк реєстрації осіб для участі в зовнішньому незалежному оцінюванні 2020 р. (далі – ЗНО 2020 р.) триває з 03 лютого 2020 р. до 24 березня 2020 р.

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0118-17>

Також у період з 04 травня 2020 р. до 18 травня 2020 р., зможуть зареєструватися для участі в ЗНО 2020 р. учасники АТО та особи, які мешкають на тимчасово окупованих територіях. Для таких осіб передбачена додаткова сесія ЗНО з 25 червня до 17 липня 2020 р.

Випускникам, які проживають на непідконтрольних Україні територіях, для участі у ЗНО достатньо бути зарахованим за будь-якою формою навчання (денна, вечірня, дистанційна, тощо) у закладі загальної середньої освіти на території України.

Загальна кількість навчальних предметів, які можна вибрати для проходження ЗНО, не повинна перевищувати чотирьох.

Обов'язковими предметами є: українська мова та математика або історія на вибір.

Також у 2020 р. можна пройти тестування з:

- української мови і літератури,
- фізики,
- хімії;
- біології;
- географії;
- англійської мови;
- німецької мови;

- французької мови;
- іспанської мови;

Щоб зареєструватися для участі у ЗНО 2020 р., необхідно:

На онлайн-сервісі за посиланням <https://zno.testportal.com.ua/registration> заповнити реєстраційну картку.

Підготувати такі документи:

- заповнену реєстраційну картку;
- копію паспорта громадянина України, у разі відсутності паспорта – копію свідоцтва про народження (для осіб, які не мали можливості отримати паспорт громадянина України у зв'язку з тим, що проживають на тимчасово окупованій території або в населених пунктах, зазначених у переліку населених пунктів, на території яких органи державної влади тимчасово не здійснюють свої повноваження, та переліку населених пунктів, що розташовані на лінії зіткнення або переселилися з них);
- дві однакові фотокартки для документів (чорно-білі або кольорові) розміром 3 x 4 см із зображенням, що відповідає досягнутому віку;
- у разі необхідності: медичну довідку форми № 086-3/о; копію нотаріально засвідченого перекладу українською мовою документів, наданих для реєстрації (для осіб, які подають документи, оформлені іноземною мовою); копію свідоцтва про зміну імені, та/або свідоцтва про шлюб, та/або свідоцтва про розірвання шлюбу (якщо у документах є розбіжності в персональних даних) тощо.

Обов'язково, всі документи необхідно завірити: «Згідно з оригіналом», поставити підпис, ініціали та прізвище, дату засвідчення копії.

Весь пакет документів необхідно направити:

- до Вінницького регіонального центру.

Адреса: вул. Київська, 46, м. Вінниця, 21009

(0432) 65-65-35, vintest@vn.testportal.gov.ua.

Регіони обслуговування: Вінницька, Житомирська, Хмельницька області

- до Дніпропетровського регіонального центру.

Адреса: вул. Новоселівська, 27, м. Дніпро, 49083

(056) 790-24-99, rc.dnepr@dp.testportal.gov.ua.

Регіони обслуговування: Дніпропетровська, Запорізька області

- до Донецького регіонального центру.

вул. Добровольського, 1, м. Слов'янськ, 84122

(06264) 2-02-58, info@dn.testportal.gov.ua.

Регіони обслуговування: Донецька, Луганська області

- до Київського регіонального центру

вул. Міста Шалетт, 1А, м. Київ, 02192

(044) 227-02-92, (044) 360-70-04, krczno@kv.testportal.gov.ua.

Регіони обслуговування: м. Київ, Київська, Черкаська, Чернігівська області

- до Івано-Франківського регіонального центру

вул. Бандери, 1, м. Івано-Франківськ, 76018
(0342) 75-09-75, if@if.testportal.gov.ua.
Регіони обслуговування: Івано-Франківська, Чернівецька,
Закарпатська, Тернопільська області
– до Львівського регіонального центру
вул. Шевченка, 116, корп. 2, м. Львів, 79039
(032) 231-49-83, lvivtest@lv.testportal.gov.ua
Регіони обслуговування: Львівська, Рівненська, Волинська області
– до Одеського регіонального центру
вул. Академіка Корольова, 26, м. Одеса, 65114
(048) 784-69-95, rc.odesa@od.testportal.gov.ua.
Регіони обслуговування: Одеська, Кіровоградська області
– до Херсонського регіонального центру
вул. Потьомкінська, 96, м. Херсон, 73026
(0552) 46-00-55, rc.kherson@kr.testportal.gov.ua
Регіони обслуговування: Херсонська, Миколаївська області,
Автономна Республіка Крим, місто Севастополь
– до Харківського регіонального центру
майдан Свободи, 6, кім. 463 м. Харків, 61022
(057) 705-07-37, office@zno-kharkiv.org.ua
Регіони обслуговування: Харківська, Полтавська, Сумська області.

У строк до 17 березня 2020 р. комплекти реєстраційних документів учнів (слухачів, студентів) для проходження ДПА у формі ЗНО до регіонального центру повинні бути направлені поштою керівниками закладів освіти, що визначається за поштовим штемпелем.

Лише особи з неконтрольованих територій, які не мають можливості відправити документи для реєстрації поштою, направляють скан-копії фотокартки та інших необхідних документів на електронну адресу відповідного регіонального центру у передбачений для реєстрації строк. За відсутності адреси в Україні для отримання поштового повідомлення інформація про результати реєстрації надсилається на вказану у листі електронну адресу.

За допомогою сервісу <https://zno.testportal.com.ua/track> шляхом введення номера реєстраційної картки можна проконтролювати реєстрацію та надходження документів.

У разі успішної реєстрації для участі у ЗНО учаснику направляється Сертифікат.

Порядок призначення пенсій внутрішньо переміщеним особам за віком на пільгових умовах за списком № 1 та списком № 2 ([ЗАХИСТ ПРАВ ВИМУШЕНИХ ПЕРЕСЕЛЕНЦІВ](#)).

Відповідно до Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» головними умовами призначення пенсії за віком на пільгових умовах за списком № 1 і списком № 2 є:

- досягнення певного віку;
- необхідний для призначення страховий стаж;
- робота з особливо шкідливими і особливо важкими умовами праці за списком № 1 та на інших роботах із шкідливими і важкими умовами праці за списком № 2 виробництв, робіт, професій, посад і показників, затверджених Кабінетом Міністрів України;
- атестація робочих місць, яку проводять відповідно до Порядку проведення атестації робочих місць за умовами праці, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 01 серпня 1992 року № 442.

Відповідно до Закону України «Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування», заява про призначення (перерахунок) пенсії та необхідні документи подаються до територіального органу Пенсійного фонду або до уповноваженого ним органу чи уповноваженій особі в порядку, визначеному правлінням Пенсійного фонду за погодженням із центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сферах трудових відносин, соціального захисту населення, особисто або через представника, який діє на підставі виданої йому довіреності, посвідченої нотаріально.

Порядком подання та оформлення документів для призначення (перерахунку) пенсій відповідно до Закону України «Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування» (далі – Постанова 22-1) передбачено, що особа, яка звертається за призначенням пільгової пенсії, подає такі документи:

- заяву про призначення пенсії;
- документ про присвоєння реєстраційного номера облікової картки платника податків (крім осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний орган і мають відмітку у паспорті) або свідоцтво про загальнообов’язкове державне соціальне страхування;
- документи про стаж, що визначені Порядком підтвердження наявного трудового стажу для призначення пенсій за відсутності трудової книжки або відповідних записів у ній затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 1993 року № 637 (надалі – Порядок підтвердження наявного трудового стажу).

Порядком підтвердження наявного трудового стажу передбачено, що основним документом, що підтверджує стаж роботи, є трудова книжка. І тільки за відсутності трудової книжки або відповідних записів у ній трудовий стаж встановлюється на підставі інших документів, виданих за місцем роботи, служби, навчання, а також архівними установами.

У тих випадках, коли в трудовій книжці відсутні відомості, що визначають право на пенсії на пільгових умовах або за вислугу років, установлені для окремих категорій працівників, для підтвердження спеціального трудового стажу приймаються уточнюючі довідки підприємств,

установ, організацій або їх правонаступників. У довідці має бути вказано: періоди роботи, що зараховуються до спеціального стажу; професія або посада; характер виконуваної роботи; розділ, підрозділ, пункт, найменування списків або їх номери, куди включається цей період роботи; первинні документи за час виконання роботи, на підставі яких видана зазначена довідка.

У разі, коли підприємства, установи, організації або їхні правонаступники розміщуються на тимчасово окупованій території України або в районах проведення антитерористичної операції, спеціальний трудовий стаж може підтверджуватися за даними, наявними в реєстрі застрахованих осіб Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування.

У разі відсутності правонаступника підтвердження періодів роботи, що зараховуються до трудового стажу для призначення пенсії на пільгових умовах або за вислугу років, установлені для окремих категорій працівників, здійснюється в порядку, визначеному Пенсійним фондом України за погодженням з Мінсоцполітики та Мінфіном;

– документи про місце проживання (реєстрації) особи (для внутрішньо переміщених осіб – довідка внутрішньо переміщеної особи);

– документи, які засвідчують особливий статус особи;

– за бажанням може подаватись довідка про заробітну плату (дохід) із зазначенням у ній назв первинних документів, на підставі яких її видано, їхнє місцезнаходження та адреси, за якою можливо провести перевірку відповідності змісту довідки первинним документам;

– копія паспорта громадянина України;

Документи, необхідні для призначення пенсії, можуть бути подані як в оригіналах, так і копіях, посвідчених нотаріально або адміністрацією підприємства, установи, організації, що подає документи заявника для призначення пенсії, чи органом, що призначає пенсію.

Документи про стаж, вік та заробітну плату подаються тільки в оригіналах. У разі, якщо підтвердженням страхового стажу є трудова книжка, надається копія з неї, завірена адміністрацією підприємства, установи, організації за місцем останньої роботи або органом, що призначає пенсію.

Заяви осіб про призначення пенсії реєструються в журналі реєстрації рішень органу, що призначає пенсію. Особі або посадовій особі органом, що призначає пенсію, видається розписка із зазначенням дати прийняття заяви, а також переліку одержаних і відсутніх документів, які необхідно подати у тримісячний строк з дня прийняття заяви. Копія розписки зберігається в пенсійній справі.

Орган, що призначає пенсію, не пізніше 10 днів після винесення рішення видає або направляє адміністрації підприємства, установи, організації або особі повідомлення про призначення, відмову в призначенні із зазначенням причин відмови та порядку його оскарження.

У разі отримання рішення про відмову в призначенні пенсії на пільгових умовах за списком № 1 чи списком № 2 особа може оскаржити рішення органу, що призначає пенсію в судовому порядку.

В Україні з початку року кількість переселенців зросла більш ніж на 11 тис. осіб ([Deroua](http://Deroua.com)).

В Україні станом на 24 квітня зареєстровані 1 млн 446 тис. 840 переселенців з Донбасу і Криму. Про це повідомляє прес-служба Міністерства соціальної політики, передає Держ.Донбас...

3 лютого кількість переселенців збільшилася на 5394 осіб, а якщо порівнювати з січнем, то на 11 тис. 117 осіб.

Надання послуг службою зайнятості Полтавської області внутрішньо переміщеним особам та учасникам АТО(ООС) ([Полтавський обласний центр зайнятості](#)).

Протягом січня–березня 2020 р. послуги служби зайнятості Полтавської області отримали 222 внутрішньо переміщені особи.

Служба зайнятості сприяла працевлаштуванню 28 внутрішньо переміщеним особам (ВПО).

Станом на 1 квітня 2020 р. статус безробітного мали 112 ВПО. Безробітними серед переселенців є, у переважній більшості, жінки – 73,2 %. Загалом за період 2014–2019 рр. послуги служби зайнятості отримали 5366 осіб серед ВПО. Працевлаштовані 1789 людей цієї категорії.

Новини із соціальних мереж

Надзвичайною кредитною програмою передбачена реалізація в області 40 проєктів на 440 млн. Сьогодні відбулося засідання робочої групи з координації субпроєктів у рамках реалізації Проєкту «Надзвичайна кредитна програма для відновлення України». За дорученням очільника Луганщини С. Гайдая захід провела заступниця голови облдержадміністрації Н. Романенко. Вона повідомила, що наразі за цим напрямом на Луганщині передбачена реалізація 40 проєктів, загальна кошторисна вартість яких становить понад 440 млн грн, та наголосила, що додаткові кошти необхідні економіці Луганщини. Та їх треба залучати за належного моніторингу і контролю. Для обговорення проблемних питань на засідання були запрошені кінцеві бенефіціари – представники міст та районів області, що беруть участь у реалізації проєкту. Робочою групою, зокрема, розглянуто загальний стан реалізації проєктів, затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 25.11.2015 № 1068 «Деякі питання використання коштів для реалізації проєктів у рамках НКПВУ». У режимі відеоконференцзв'язку розглянуто питання, які виникли в кінцевих бенефіціарів, та обговорено подальші їхні дії для успішної реалізації проєктів ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

До уваги підприємців! Працює сайт підтримки бізнесу на час дії карантину. Офіс розвитку малого і середнього підприємництва за підтримки Міністерства економіки, торгівлі та сільського господарства України впровадив інформаційний ресурс для підтримки бізнесу під час карантину за посиланням: <https://sme.gov.ua/covid19/> Сайт розроблено в рамках ініціативи EU4Business, що фінансується Європейським Союзом. Цей портал дозволяє підприємцям, перш за все, отримувати виключно офіційну інформацію, вже зібрану в єдиному місці.

Ресурс системно оновлюється корисними посиланнями, порадами фахівців і новинами для підприємців, повідомляє про всі зміни, які запроваджуються для малого та середнього бізнесу на час дії карантину ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

Опубліковано постанову уряду про послаблення карантинних обмежень. На Єдиному веб-порталі органів виконавчої влади опубліковано постанову уряду про послаблення карантинних обмежень. Зокрема, буде дозволена робота перукарень, літніх майданчиків закладів громадського харчування, відвідування парків.

Про це йдеться в постанові Кабінету Міністрів № 343 (https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-vnesennya-zmin-do-deyakih-aktiv-a343?fbclid=IwAR0oR_dqYP_Za8NgH6k5gNrfwBLkNJhbW5pm_kaLZDv1bSheF8rWVMxMSNE) від 4 травня. Наступного тижня, зокрема, буде відновлена

робота частини закладів та певних видів діяльності. Однак, за умови дотримання протиепідемічних заходів. Постанова набуває чинності 11 травня. ([Луганська обласна державна адміністрація](#))

На обласній конференції розглянуто актуальні питання військово-патріотичного виховання. Сьогодні в онлайн-форматі відбулася VI обласна науково-практична конференція «Актуальні питання військово-патріотичного виховання в умовах сьогодення».

Розпочинаючи захід, заступник голови облдержадміністрації К. Безгинська зазначила, що питання формування молоді особистості, морально й фізично досконалої, яка проходить службу в Збройних силах України та буде готовою захищати Вітчизну, є пріоритетним.

Вона подякувала всім педагогам за успішну реалізацію Регіональної цільової програми національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2018-2020 рр., яка спрямована на створення в регіоні дієвої та ефективної системи національно-патріотичного виховання шляхом формування громадянина – патріота української держави, формування національної свідомості, активної громадянської позиції, високих моральних і духовних цінностей.

У своєму виступі директор Департаменту освіти і науки облдержадміністрації Ю. Стецюк відзначив, що Департамент, Луганський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти разом з органами управління освітою, методичними службами, закладами освіти області створили систему роботи з упровадження комплексу заходів щодо національно-патріотичного виховання.

Підтвердженням цього є чисельність заходів. Так, традиційним стало проведення обласного конкурсу учнівської творчості «Чому я поважаю професію військового», який викликає інтерес у дітей та молоді. Протягом останніх років Луганський обласний центр дитячо-юнацького туризму і краєзнавства у співпраці з Департаментом освіти і науки, Луганським ОІППО забезпечують організаційно-інформаційне та методичне проведення Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура») та інших конкурсів.

Завдяки спільним зусиллям формується та розвивається мотивація дітей і молоді до вступу до закладів вищої військової освіти, проходження військової служби.

Також зазначено, що наш земляк, учитель предмету «Захист Вітчизни» комунального навчально-виховного комплексу «Рубіжанський ліцей», учасник АТО та бойових дій В. Воронцов за підсумками всеукраїнського конкурсу «Учитель року- 2019» (номінація: «Захист Вітчизни») посів п'яте місце.

До заходу залучилися керівники методичних об'єднань і вчителі, які викладають предмет «Захист Вітчизни», заступники директорів з виховної роботи, педагоги-організатори закладів загальної середньої освіти, керівники

гуртків туристсько-краєзнавчого напрямку закладів загальної середньої та позашкільної освіти, методисти закладів позашкільної освіти, вчителі ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

Представлені механізми підтримки мікро- і малого підприємництва.

На засіданні Координаційної ради з питань розвитку мікро- та малого підприємництва представлені програмні дії уряду і Мінекономіки, спрямовані на підтримку мікро- і малого бізнесу в умовах обмежувальних заходів у зв'язку з COVID-19.

Зокрема, йшлося про такі кроки:

1. Перші пом'якшення карантинних обмежень з 11 травня:
 - робота торговельного та побутового обслуговування громадян;
 - робота закладів громадського харчування на виніс;
 - робота літніх майданчиків кафе і ресторанів.

Чіткий перелік дозволених видів господарської діяльності буде доопрацьований спільно з іншими міністерствами і представлений на наступному засіданні уряду.

2. Продовження мораторію на перевірки малого бізнесу.

3. Обговорення питання ЄСВ з Мінфіном та Мінсоцполітики щодо пошуку комплексного збалансованого рішення.

4. Підтримка з часткового безробіття.

Уряд виділив 4,7 млрд грн на цю підтримку. Скористатись можуть малі та середні роботодавці, які зупинили або ж скоротили діяльність через карантин. Ці кошти дозволять роботодавцям виплатити зарплати їхнім працівникам, попередити звільнення, зберегти робочі місця по всій країні.

5. Програма «5–7–9».

Можливість рефінансування кредитів під 0 % протягом року. Розмір кредитного портфелю за цією програмою – 35 млрд грн.

6. Програма «Нові гроші».

Кредитування для мікро- і малих підприємців під 3 % на два роки.

За матеріалами Урядового порталу ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

Володимир Зеленський вимагає невідкладно усунути помилки в медичній реформі та не допустити закриття лікарень і звільнення медиків.

Президент В. Зеленський поставив завдання міністру охорони здоров'я М. Степанову, головному санітарному лікарю України В. Ляшку та профільному комітету Верховної Ради невідкладно запропонувати шляхи вдосконалення медичної реформи та недопущення закриття понад 300 лікарень по всій Україні.

У своєму відеозверненні до українського народу глава держави зауважив, що з перших днів президентства отримує суперечливу інформацію щодо медичної реформи в Україні. Для неупередженої та об'єктивної оцінки була створена робоча група за участі академіків, професорів і заслужених

лікарів України. Вони проаналізували стан речей у медицині та дійшли висновку, що медреформа має як великі плюси, так і очевидні мінуси.

«Наше завдання – зберегти всі позитивні моменти та терміново виправити помилки», – наголосив Президент України.

Зокрема, за його словами, через новий механізм фінансування може бути звільнено близько 50 тис. медиків та закрито 332 лікарні по всій Україні. Майже 1 тис. лікарень отримає значно менше фінансування порівняно з минулим роком.

«Під загрозою опинились екстрена медична допомога, багатопрофільні лікарні, онкоцентри, госпіталі ветеранів, більшість дитячих лікарень, психіатрична та туберкульозна служби. Усе це викликає низку запитань. Чому замість того, щоб рятувати життя інших людей, медики змушені думати про власне виживання?» – зауважив В. Зеленський.

Президент розповів, що до нього постійно надходять звернення лікарських колективів з усієї України, які висловлюють занепокоєння у зв'язку з другим етапом медичної реформи.

«Я не можу допустити скорочення бригад швидкої допомоги. Я не можу допустити, щоб кваліфіковані дитячі лікарі поїхали за кордон і було катастрофічне зростання дитячої смертності. Або щоб у найближчі два роки захворюваність на туберкульоз зросла на третину. Саме тому я закликаю міністра охорони здоров'я, голову профільного комітету Верховної Ради та головного санітарного лікаря України невідкладно запропонувати шляхи вирішення цих питань. Нам потрібне не згортання реформи, а її покращення. Визнання помилок та їхнє виправлення», – наголосив Президент.

В.Зеленський поставив завдання розробити відповідні зміни, щоб реформою були задоволені і пацієнти, і медпрацівники всіх рівнів.

«Від початку коронавірусу як ніхто інший я бачу, що наша медична галузь не просто вразлива, а фактично перебуває за крок від коми. І єдине, завдяки чому вона досі жива, – це наші українські медики. Я не можу допустити того, що 50 тисяч із них опиняться на вулиці. Під час війни ніхто не скорочує власну армію. Наші лікарі сьогодні – це таке ж військо, яке захищає здоров'я українців. Тому я чекаю відповідних рішень від усіх уповноважених осіб», – резюмував глава держави.
<https://www.president.gov.ua/news/volodimir-zelenskij-vimagaye-nevidkladno-usunuti-pomilki-v-m-60985> (Луганська обласна державна адміністрація).

Денис Шмигаль: З 11 травня ми починаємо зняття перших карантинних обмежень.

Стабільна ситуація із захворюваністю дозволяє з 11 травня розпочати зняття перших обмежень і перейти до концепції адаптивного карантину.

Про це заявив Прем'єр-міністр України Д. Шмигаль, відкриваючи позачергове засідання Кабінету Міністрів у понеділок, 4 травня.

«Уряд у першу чергу зацікавлений, аби якомога швидше запуснути всі сфери економіки, які призупинилися через епідемію. У своїх рішеннях ми

керуємося виключно даними наших профільних спеціалістів. За їхніми розрахунками, передчасне зняття карантину – означає тисячі нових хворих. Не можна цього допустити», – наголосив очільник уряду.

За словами Прем'єр-міністра, стабільна ситуація із захворюваністю дозволяє з 11 травня розпочати зняття перших обмежень і перейти до концепції адаптивного карантину.

«Ми багато спілкувалися з представниками бізнесу. Розуміємо потреби і запити бізнесу, і сьогодні скликали позачергове засідання, під час якого плануємо прийняти проект постанови на прохання бізнесу, якому треба час, аби підготуватися до безпечних умов роботи», – зазначив глава уряду.

Д. Шмигаль повідомив, що з 11 травня будуть відкриті для відвідувань парки, сквери, зони відпочинку.

Крім того, буде дозволено працювати салонам краси, перукарням, але за певних умов, які вже розроблені і будуть представлені Міністерством охорони здоров'я України.

«Ми дозволимо роботу закладів громадського харчування на виніс. Роботу літніх майданчиків кафе і ресторанів просто неба у закладах, зареєстрованих як оператори потужності. Це дуже важлива прив'язка і можливість контролювати, у тому числі органами місцевого самоврядування», – зазначив Д. Шмигаль.

Також, за його словами, буде дозволена оптова і роздрібна торгівля непродовольчими товарами, крім зон розваг та харчування, дитячих зон у ТРЦ.

«Дозвіл працювати за певних умов отримають заклади побутового обслуговування населення за визначеними критеріями. Музеї, бібліотеки, тренування в командних видах спорту для професійних команд на закритих базах. Стоматологи, аудиторі, адвокати, нотаріуси, сервіс побутової техніки. Усе це буде прийнято. Постанова буде опублікована, і бізнес зможе бачити чітко, в яких сферах ми плануємо пом'якшення карантинних заходів з 11 травня», – повідомив очільник уряду.

Водночас він зазначив, що поки в Україні діють карантинні обмеження: «До 11 травня ми просимо українців дотримуватися правил. Це не тільки заклики уряду, а і наших лікарів, які зараз фактично на передовій. Дуже важливо правильно завершувати процес карантину».

Окремо Д. Шмигаль зупинився на відповідальності місцевої влади.

«Ми розуміємо важливість співпраці з місцевою владою, але не нехуйте правилами, які діють для всіх. Не можна ухвалювати рішення щодо виходу з карантину за власною забаганкою», – наголосив Прем'єр-міністр.

Також Д. Шмигаль акцентував увагу на тому, що в період дії карантину продовжували працювати магазини мережі будівельних гіпермаркетів та деякі заклади громадського харчування.

«Торгівля будівельними матеріалами була заборонена і залишиться забороненою до 11 травня. Те саме стосується і закладів харчування. Усі відповідні випадки порушень зараз перевіряються органами правопорядку.

Невеликий магазин має працювати на рівних умовах з великими гіпермаркетами», – резюмував Прем'єр-міністр та наголосив, що тут не має бути обраних.

За матеріалами Урядового порталу ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

Сергій Гайдай вирішує «квартирне питання» колишніх полонених.

Сьогодні троє луганчан, що були визволені з полону у грудні 2019 р., – О. Пауков, В. Вороніна, та А. Семиренко – завітали до голови облдержадміністрації, щоб розповісти, як складається їхнє життя після першої зустрічі.

Тоді С. Гайдай узяв під особистий контроль вирішення їхніх нагальних проблем.

Так, О. Пауков уже поновився на навчання у Східноукраїнському національному університеті імені Володимира Даля, Вє Вороніна завершує цю процедуру, А. Семиренко готується до вступу у виш.

Крім того, колишні бранці отримали грошову компенсацію від держави у розмірі 100 тис. грн. Тож, за фінансової підтримки батьків Олександр уже придбав однокімнатну квартиру в Сєвєродонецьку, але попросив С. Гайдая допомогти з ремонтом. Вікторія та Анатолій погодились на пропозицію очільника області щодо отримання житла з капітальним ремонтом у Золотому.

Молодь також поскаржилася на труднощі з працевлаштуванням.

Цього разу очільник області також зобов'язався особисто проконтролювати виконання всіх порушених питань, подробиці домовились обговорити на наступному тижні.

Нагадаємо: наприкінці 2019 р. були звільнені з полону 76 громадян України, серед яких було четверо луганчан. Двоє з них 6 березня приїхали до Сєвєродонецька, щоб звернутися до С. Гайдая за допомогою. Наразі голова Луганської обласної державної адміністрації – керівник обласної військово-цивільної адміністрації дотримався свого слова і вже виконав частину обіцяного ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

Президент підписав закон щодо обігу земель сільськогосподарського призначення. Президент України В. Зеленський підписав Закон «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо умов обігу земель сільськогосподарського призначення» № 552-IX, який Верховна Рада ухвалила 31 березня 2020 р.

Документ передбачає формування законодавчого поля для запровадження ринкового обігу земель сільськогосподарського призначення. Закон, що його підписав глава держави, дасть змогу забезпечити реалізацію конституційних прав громадян на вільне розпорядження своєю власністю та створити прозорі умови для набуття у власність земельних ділянок сільськогосподарського призначення громадянами України.

«Це історичний момент для всіх українців і для мене особисто. Україна чекала на цей закон із часу здобуття незалежності. Це була нелегка боротьба. Але ми знали, що робимо це для українців», – зазначив В. Зеленський.

Зокрема, законом передбачено, що з 1 липня 2021 р. право власності на земельні ділянки сільськогосподарського призначення площею до 100 га можуть набувати виключно громадяни України. З 1 січня 2024 р. таку можливість отримають також юридичні особи, власниками яких є українці. Вони зможуть купувати до 10 тис. га землі. Заборонено також продаж державних та комунальних земель. Відповідно до підписаного закону, питання, чи надавати іноземцям право купувати землю, вирішуватиметься на референдумі.

Крім того, що закон забезпечить повноцінну реалізацію права приватної власності на земельні ділянки сільськогосподарського призначення для громадян України, він сприятиме значному розширенню інвестиційних можливостей в аграрному секторі.
<https://www.president.gov.ua/news/prezident-pidpisav-zakon-shodo-obigu-zemel-silskogospodarsko-60901> (Луганська обласна державна адміністрація).

Оформити допомогу з безробіття тепер можна онлайн на порталі «Дія». На онлайн-порталі державних послуг «Дія» впроваджена нова електронна послуга з реєстрації та оформлення виплат допомоги з безробіття.

Відповідне рішення ухвалено Постановою Уряду «Про реалізацію експериментального проєкту щодо реєстрації, перереєстрації безробітних та призначення виплати допомоги по безробіттю в електронній формі».

Для отримання послуги необхідно:

– авторизуватись у кабінеті користувача на порталі «Дія» за допомогою електронного підпису, електронної системи ідентифікації Bank ID чи Mobile ID;

– заповнити лише одну онлайн-анкету, питання якої визначатимуть перелік документів (паспорт, документи про освіту, трудова книжка тощо);

– отримати підтвердження на електронну пошту або на телефон про надання статусу безробітного та виплати допомоги з безробіття /або сповіщення про необхідність доопрацювання / або аргументована відмова.

На період карантину статус та призначення допомоги з безробіття присвоюється першого ж дня після подання такої заяви. Після завершення карантину буде змінено час розгляду заяви, а також з'явиться функціонал для прямої комунікації менеджера Служби зайнятості та користувача щодо пошуку роботи.

Проєкт реалізований у партнерстві Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства, Міністерства цифрової трансформації, спільно з Державною службою зайнятості (ДСЗ) та за підтримки проєкту USAID/UK aid «Прозорість та підзвітність у державному управлінні та послугах/TAPAS». За інформацією Урядового порталу ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

Державна підтримка аграріїв у 2020 р. Уряд ухвалив постанову КМУ № 106 «Про внесення змін до Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для надання фінансової підтримки розвитку фермерських господарств» за напрямками:

- дотація за утримання від 5-ти корів молочного напрямку продуктивності;
- бюджетна субсидія на одиницю оброблюваних угідь (1 га) для новостворених ФГ;
- часткова компенсація витрат, пов'язаних з наданням дорадчих послуг;
- відшкодування сільськогосподарським обслуговуючим кооперативам 70 % вартості (без ПДВ) як придбаних техніки та обладнання, так і профінансованих за рахунок банківського кредиту.

Нагадуємо, що у 2020 р. збережено державну підтримку АПК, яка у сумі становить 4 млрд грн.

Так, на підтримку шляхом здешевлення кредитів закладено суму у розмірі 1,2 млрд грн.

На підтримку галузі тваринництва виділено 1 млрд грн.

На компенсацію закупівлі техніки та обладнання вітчизняного виробництва спрямовано 1 млрд грн.

На програму розвитку фермерства та кооперативів спрямовано 400 млн грн.

Господарства, які займаються садівництвом, виноградарством та хмелярством, отримають 400 млн грн. Наразі міністерством розробляється регламент реалізації програми державної підтримки сільськогосподарських товаровиробників ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

Відсьогодні працює сайт STOP COVID-19. Луганська облдержадміністрація звернулась до бізнес-кіл, підприємств, організацій, представників влади, громадських організацій, політичних рухів, усіх небайдужих не бути осторонь та долучитися до збору необхідного для лікування нової небезпечної хвороби.

Лікарням завжди потрібні засоби індивідуального захисту, медикаменти, медичне обладнання, звісно ж, тест-системи.

Також сподіваємося на громадянську свідомість мас-медіа: підтримайте цю шляхетну справу благодійної допомоги у боротьбі з поширенням пандемічної коронавірусної інфекції. Саме завдяки вам люди зможуть дізнаватися про цю акцію.

На сайті STOP COVID-19 (http://stopcovidluganshchyna.tilda.ws/golovna?fbclid=IwAR1yqW5vQL8d177i_MvYOQaqwmijvEs71FShPY1fl-8i_HqS39wZ7pUtQg) постійно оновлюватиметься інформація про благодійників та меценатів. Дизайн сайту простий та зрозумілий. На його сторінках буде представлена актуальна

інформація про нагальні потреби обласних медзакладів з обов'язковим переліком необхідного.

Для надання благодійної допомоги буде візуалізована покрокова інструкція, як зареєструватися, та оприлюднена інформація про контакти та зв'язок зі Штабом з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, пов'язаної з виникненням на території Луганської області випадку захворювання на гостру респіраторну хворобу COVID-19, спричинену коронавірусом SARS-CoV-2.

Уся інформація – відкрита та прозора. На сайті відображатимуться суми зібраних благодійних внесків, скільки з них уже витрачено та на що.

Сайт **STOP COVID-19**
(http://stopcovidluganshchyna.tilda.ws/golovna?fbclid=IwAR1yqW5vVQL8d177i_MvYOQaqwmijvEs71FShPY1fl-8i_HqS39wZ7pUtQg) створений за підтримки компанії ДТЕК. «Ми щиро впевнені, що лише спільними зусиллями представників громади, бізнесу та влади ми здатні допомогти нашій країні у вирішенні тих питань, які постали перед нею в цій надзвичайній ситуації. Ще в грудні 2019 р. ДТЕК підписав Меморандум (<https://www.dtek.com/ru/media-center/press/dtek-podderzhit-mestnye-gromady-v-razvitii-novykh-sotsialnykh-proektov-dlya-dostizheniya-globalnykh-tseley-ustoychivogo-razvitiya-oon/>) про підтримку ініціатив громади Луганської області, і ми будемо спрямовувати наші зусилля на підтримку громади і далі. Як соціально відповідальний бізнес ми віримо, що разом зможемо зупинити поширення вірусу та захистити наших громадян. Ми також закликаємо інший бізнес долучатися до цієї ініціативи і зробити свій внесок, щоб область була здатна зупинити поширення хвороби. Адже це можливо лише спільними зусиллями бізнесу, влади і громадян», – підкреслює Т. Оверіна, директор з регіональної політики ДТЕК «Енерго».

Тільки разом ми зможемо зупинити COVID-19 на Луганщині!
([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

Експертний погляд

(Слово і Діло)

Керівник ОПУ Андрій Єрмак оголосив про створення Громадської ради при ОПУ.

Військовий експерт Олег Жданов:

Якщо вони збираються, як сказав Президент, підписувати консультативну раду, то це фактично рада федерації України. І в цій раді федерації 50 % голосів буде належати РФ під виглядом «ЛНР–ДНР». Щоб народ сильно не обурювався, шляхом створення громадської ради будуть проштовхувати думку про те, що краще поганий мир, ніж хороша війна.

Петиція із закликом звільнити А. Єрмака набрала необхідну кількість голосів для розгляду, але Президент став на захист керівника ОПУ. Крім того, В. Зеленський, судячи з усього, має намір підписати рішення про створення консультативної ради.

Зараз, як останній штрих до портрету, незважаючи на всі протести, тиск громадської думки, корупційні та політичні скандали, А. Єрмак призначений головним переговорником у Мінську з питань перемир'я.

Оскільки рада громадська, то юридичної сили не матиме. Військовий припустив, що перед Президентом стоїть стратегічне завдання: помирити РФ і Україну будь-якою ціною.

(...) Суть у тому, що за допомогою ради будуть ламати громадську думку, говорити про те, що учасники Майдану теж скоювали кримінальні злочини, стріляли у правоохоронців, які були при виконанні службових обов'язків. Потрібно переломити громадську думку про те, що Майдан був переворотом. А це позиція РФ.

До складу ради увійдуть якісь лідери громадських думок, які будуть проводити потрібну політику за вказівкою ОПУ. Вільнодумних людей у раді не буде. Можуть навіть залучити когось із табору Петра Порошенка, який став Президентом у результаті Майдану. Навколо П. Порошенка були найавторитетніші волонтери. Вони були за його каденції. Нових героїв у В. Зеленського немає. Тому збиратимуть усіх, кого можна. Далі почнуть апелювати до того, що, мовляв, це герої АТО й Майдану, потрібно до них прислухатися.

(Слово і Діло)

У партії «Слуга народу» заявили, що місцеві вибори в Україні пройдуть на всій території країни, включаючи окуповані території.

Політичний експерт, керівник «Центру військово-правових досліджень» Олександр Мусянко:

На жаль, це послідовна політика, і заяви партії «Слуга народу» про те, що вибори можна провести зараз і на тимчасово окупованій території,

лунають уже рік. Ми бачимо, що партія, яка головує, і Президент не мають наміру відмовлятися від цієї ідеї. Я не уявляю, як у жовтні можуть бути проведені вибори на тимчасово окупованих територіях. Це може бути все, що завгодно, але точно не демократичні вибори. Я не думаю, що там можна забезпечити нормальний виборчий процес, безпеку й рівний доступ партій. Зокрема, й партії «Слуга народу».

Це хибне уявлення, що це можна провести, і це буде ще й кроком до миру. Мені здається, нереально. Щодо решти України, звичайно, вони мають відбутися, бо це передбачено Конституцією та чинним законодавством. Якщо Президент піде на це, то матиме негативні наслідки. Це не призведе до того, що ми отримаємо на цих територіях легітимних представників, бо політичні партії не мають доступу.

Така позиція президентської політичної сили суперечить заявам про першочерговість виконання безпекової частини Мінських домовленостей – деокупацію українських територій та відновлення Україною контролю над кордоном.

Це нівелює всю позицію, яку Президент озвучує, зокрема й під час переговорів щодо того, що спочатку мають бути виконані безпекові вимоги, а потім – політичні. Тому вибори можуть бути проведені після того, як буде переданий контроль за кордоном, виведені війська й озброєння. Я сумніваюсь, що до жовтня це відбудеться.

Незалежно від того, які є зобов'язання та що вимагають міжнародні партнери, реальність полягає в тому, що на окупованих територіях перебувають російські війська. Поки існує такий стан, поки є такі «республіки», ми не можемо проводити там вибори. Як ми можемо провести там вибори за законами України? Вибори можна провести після того, як «республіки» будуть розпущені. Ми ж не можемо проводити вибори в якихось «республіках». Ми можемо проводити вибори в Донецькій і Луганській областях. Поки що такого шляху не видно.

[\(Радіо Свобода\)](#)

Гірники шахти «Никанор-Нова» в Зоринську на окупованій частині Луганської області після шестиденного підземного страйку вийшли на поверхню після того, як «ЛНР» пообіцяла їм повернути 20-місячний борг із зарплати. Але головна вимога гірників – не закривати шахту – «ЛНР» проігнорувала.

Економічний експерт Олексій Куш:

Те, що зараз відбувається – це зіткнення економічної моделі, яка реалізовувалася Росією в ОРДЛО, з наслідками глобальної кризи. Вона торкнулася Росії і побічно торкнулася окупованих територій.

Росія в останні роки активно вибудовувала в цих невизнаних «республіках» так звану патерналістську квазііндустріальну вітрину. Вона повинна була стикатися з територіями, які контактують з Україною. За задумом економічних ідеологів, які формували ці концепти в Москві, на

окупованій частині Донбасу повинен бути відновлений «пізній Радянський Союз» – з точки зору роботи шахт, металургійних підприємств. Про таку складну промисловість, як машинобудування, не йшлося, але реально розглядався Придністровський варіант, коли завдяки дешевій енергії, дешевій робочій силі і сірим каналам збуту економіка могла б працювати.

В останні роки гроші активно вкладалися за двома напрямками: реанімація інфраструктурного потенціалу (пам'ятаємо історію об'єднання залізниць так званих «ЛНР» і «ДНР») і підтримка на мінімальних виробничих показниках роботи металургійних комбінатів. Акцент робився саме на вугільну промисловість. Вона повинна була стати одним з основних внутрішніх джерел формування бюджетних надходжень. Природно, ні про яку самоокупність регіональних економік не могло йтися. Але в Москві ставалося завдання постійно підвищувати цю внутрішню фінансову складову. Єдине, що могло принести швидкі гроші, – якраз вугілля, тому що останні роки був період відносно високих цін на цей енергетичний ресурс.

Значна частина вугілля поставлялася до Росії, там його перемарковували, потім це вугілля знаходили навіть у Польщі, його помічали і в Україні, тобто існували сірі канали збуту цього вугілля. При цьому місцеві виробники втрачали до 50 % ціни: вони осідали у посередників, які брали плату за ризик, підтримання цих сірих каналів збуту, транспортних коридорів. Ця модель могла функціонувати за двох умов: високі світові ціни на вугілля і попит на нього з боку України.

Є таке поняття, як умовний нафтовий еквівалент: будь-який енергоресурс, ефективність його використання, його вартість перераховується за цим еквівалентом. Тобто, коли ми бачимо негативну ціну на нафту на світових ринках, використання вугілля стає економічно не вигідним. Вигідно переходити на інші види палива – це стосується світового споживання. Тому ціни на вугілля будуть знижуватися на світових ринках і попит на нього буде падати. І в Україні він буде затребуваний. Ми бачимо, що і в Україні закриваються шахти. Є ризик закриття «Павлоградвугілля».

Росія буде дотувати цей регіон, але вона не буде дотувати шахти. Росія в даному випадку – це не Україна зразка 90-х і початку нульових років, коли з центрального бюджету виділялися величезні дотації для розвитку вугільної промисловості в регіоні. Росія продовжуватиме спрямовувати ресурси на здійснення мінімальних соціальних виплат, утримання першого і другого армійських корпусів, підтримку в мініальному робочому стані інфраструктури. Але Росія не буде дотувати вугільну галузь. Тому зараз стоїть завдання на найближчий рік-два: максимально скоротити виробництво вугілля в регіоні як продукту, який не буде затребуваний на світовому ринку.

(...) Місцевий вуглевидобуток можна прогнозувати за двома основними показниками – це внутрішнє споживання вугілля, у тому числі місцевою промисловістю, і попит на це вугілля з боку сірих покупців, які купують це вугілля, у тому числі і в Україні. Чим більше буде стискатися попит сірих

покупців, тим більше виробництво вугілля буде відповідати обсягу внутрішнього споживання, яке набагато менше, ніж регіон, може виробляти.

Природно, буде відбуватися зменшення вуглевидобутку. Тому що Росії це вугілля не потрібно. Сірі канали найближчим часом будуть заблоковані, тому що це стане просто економічно недоцільним – займатися дешевим вугіллям і нести при цьому колосальні ризики, логістичні витрати. Якщо Україні вже своє вугілля не потрібно, яке видобувається на підконтрольних територіях, відповідно різко впаде попит на вугілля, що видобувається на непідконтрольних територіях. Крім України, це вугілля купували колись і в інших країнах, але там рівень попиту теж упаде. Тому виробництво вугілля буде скорочуватися, воно буде стискатися до рівня внутрішнього споживання. усі шахти закриються. Ті, які використовуються в регіоні як візитні картки вугільної промисловості, залишатимуться хоча б з точки зору ідеологічної складової.

Прогнози

(Слово і Діло)

На місцевих виборах 2020 року певну роль може відіграти так звана «Партія мерів».

Директор Центру політичних досліджень «Пента» Володимир Фесенко:

Особливість місцевих виборів у тому, що на них працює більшою мірою не стільки загальнонаціональна повістка, скільки місцева. Крім того, в багатьох регіонах вагому роль відіграють сили, пов'язані з місцевими лідерами. Це, як правило, популярні мери. Серед переможців завжди є їхні партії, тому саме в таких хороші шанси на перемогу.

На місцевих виборах в основному значно більше партій, ніж на парламентських виборах, ці вибори не стануть винятком. Можливо, буде до 100 партій.

Спостерігається цікавий феномен – у поле зору потрапляють так звані місцеві партії, які, як правило, пов'язані із впливовими місцевими політиками. Наприклад, експрем'єр України В. Гройсман претендує на роль у «Партії мерів», а дискусії з цього приводу тривають.

«Партія мерів» уже двічі створювали в Україні, але не дуже вдало. У 2015 р. була спроба використовувати функціонал місцевих еліт, створивши спеціальну партію. Це була партія «Наш край». Вони непогано вистрілили в деяких областях, але яскравих лідерів не мали. Проте це було частково прикладом об'єднання місцевих еліт.

Нині у зв'язку з активним обговоренням ідеї створення «Партії мерів» для місцевих виборів-2020 це питання знову актуальне. Однак навряд чи буде якась одна партія, тому що на цю роль претендує відразу кілька політичних проєктів. Зокрема, партія Філатова, Кличко також хоче, щоб його партію так сприймали. Іде переговорний процес. В. Гройсман веде певні переговори. Знову ж таки «Наш край» заявив, що претендує на роль Партії мерів. Щонайменше вже є чотири проєкти, і, йвірно, це не кінець.

(Слово і Діло)

Після конфлікту навколо рішення мера міста Черкас А. Бондаренка послабити карантин з'явилися прогнози щодо об'єднання місцевих лідерів у так звану партію мерів.

Політолог Ігор Петренко:

На регіональному рівні така ідея може мати успіх. Зокрема, ситуація в теперішніх реаліях карантину. У ситуації, яка сьогодні склалася через події в Черкасах, карантин та малий бізнес, проєкт може мати перспективу. Їх дійсно може підхопити сила, яка робитиме попит на тому, що для них головне – це

добробут конкретних громадян, які їх уже знають, і з якими вони вже працювали.

Такий проект може підхопити «хвилю» перед місцевими виборами й капіталізувати підтримку кожного окремого очільника міста в підтримку партії.

Подивитися, де ще можна підкупити чимось яскравим і в такий спосіб вийти на місцеві вибори. Так, вони опираються на підтримку, яку вони мають у регіоні, але в цілому вони можуть створити політичну силу й вийти з локального на національний рівень. Наприклад, меседж, що вони знають, як працювати на місцях, може стати непоганим на виборах. А в ситуації, коли виникає певне протистояння із центральною владою, можна підхопити певну хвилю невдоволення на місцях. Тобто, в принципі, це непоганий варіант, який може дати свій результат.

Інфографіка

(Денис Шмигаль)

ЕТАПИ ВИХОДУ З КАРАНТИНУ ТА ПЛАН ЗНЯТТЯ ОБМЕЖЕНЬ

КАРАНТИН

ЕТАП 1

ЕТАП 2

ЕТАП 3

ЕТАП 4

ЕТАП 5

УМОВА

Постійний приріст виявлених випадків
Постійне надходження хворих у лікарні

✓ **Контроль над розповсюдженням, доступність медичних ресурсів**

Протягом 10 днів поспіль співвідношення виявлених випадків серед усіх протестованих не змінюється або щоденне відхилення утримувалось в межах 5%

✓ **Зменшення випадків. Розвантаження медичної системи**

Протягом 10 днів поспіль відсоток виявлених випадків серед усіх протестованих у країні щоденно знижується, щоденна кількість осіб, які одужали, стала або зростає

✓ **Вивільнення медичної системи від хворих**

Протягом 10 днів поспіль кількість осіб, які одужали, вдвічі або більше перевищує кількість нових випадків. Заклади охорони здоров'я зайняті пацієнтами з COVID-19 менше ніж на 10%

✓ **Повний контроль над осередками**

Протягом 10 днів поспіль, кількість нових не пов'язаних між собою випадків щоденно менше ніж 5 на область

✓ **Припинення внутрішньої передачі вірусу**

Поодинокі випадки, які пов'язані виключно з імпортуванням захворювання

ЗНЯТТЯ ОБМЕЖЕНЬ

• Поточна ситуація
• Діють усі заборони, прописані у постанові №211

Зняття обмежень в усіх сферах відбувається виключно з дотриманням безпечних умов та виконанням бізнесом нових правил роботи і облаштування усіх закладів

• Парки, сквери, зони відпочинку, лісопаркові та прибережні зони (окрім дитячих майданчиків)
• Частина об'єктів індустрії краси
• Тренування у командних видах спорту
• Оптова та роздрібна торгівля непродовольчими товарами
• Кав'ярні (обслуговування на виніс)
• Автомийки, веломагазини, велопрокат
• Нотаріуси, адвокати, аудиторів

• Побутове обслуговування населення
• Відновлення навчання випускних класів у школах, підготовка до проведення ЗНО
• Заклади громадського харчування (обслуговування на виніс)
• Кінотеатри просто неба
• Спортивні зали та фітнес-центри (з певними обмеженнями та без басейнів)
• Готелі
• Відновлення спортивних змагань, у яких беруть участь не більше 50 осіб без глядачів

• Спортивні й дитячі майданчики
• Заклади освіти (окремі)
• Метрополітен (спец. перевезення)
• Міжміське транспортне сполучення в межах області
• ТРЦ (без розважальних зон та дитячих майданчиків)
• Театри та кінотеатри
• Заклади розміщення: хостели, санаторії, бази відпочинку
• Заклади громадського харчування з відвідувачами

• Метрополітен та весь наземний громадський транспорт
• Торговельно-розважальні комплекси та інші розважальні заклади
• Спортивні зали та фітнес-центри
• Заклади громадського харчування
• Заклади культури
• Заклади освіти
• Планова медична та стоматологічна допомога

• Скасування інших обмежень, крім встановлених місцевою владою в окремих адміністративно-територіальних одиницях

 Кабінет Міністрів України